

odborný časopis

sociální služby

cena: 50 Kč / 2,3 €

Revitalizace
sociální
služby

PR v sociálních
službách?
Trend 21. století

Kdy přijde kolaps sociálních služeb?

Nejlepší řešení pro Vaše klienty

Speciální kosmetika **MoliCare®** Skin
zajistí tu nejlepší péči o pokožku
namáhanou inkontinencí

Vysoce koncentrované složení

- Na očistu a péči o klienta postačí použít menší množství
- Celková spotřeba kosmetiky je až o 40 % nižší oproti jiným produktům*

Jedinečný obsah účinných látek

- Nutriskin Complex přispívá k lepší elasticitě kůže a napomáhá její regeneraci

Vyvážené pH 5,5

- Šetrné a nedráždivé vůči pokožce
- Podporuje ochranné mechanismy kůže a udržuje ji zdravou

 Inkontinence

Pro další informace volejte na bezplatnou linku **800 100 333**, navštivte
www.hartmann.cz nebo kontaktujte svého obchodního zástupce HARTMANN-RICO.

* Zjištěno na základě testování kosmetiky MoliCare Skin v období 01–10/2017 v nemocnicích po celé ČR

**O krok dál
pro zdraví**

odborný časopis

sociální služby

Odborný časopis Sociální služby
Měsíčník vydávaný Asociací poskytovatelů
sociálních služeb ČR
Adresa: Vančurova 2904, 390 01 Tábor
Tel./fax: +420 381 213 332
www.socialnisluzby.eu, www.apsscr.cz
www.facebook.com/Socialnisluzby
IČO 604 458 31

Ročník: 21

Číslo: 5/2019 KVĚTEN

Cena: 50 Kč / 2,3 € (cena letních dvojčísél: 69 Kč / 3 €)

Roční předplatné: 538 Kč / 24,4 €

Objednávky: www.send.cz („Časopisy odborné“).

Členové APSS ČR objednávají časopis písemně,
e-mailem nebo telefonicky na adresu vydavatele
nebo redakce, případně na www.socialnisluzby.eu.Vychází: V Táboře 10x ročně, 20. den v měsíci,
resp. nejbližší následující pracovní den

Redakce:

Šéfredaktorka: Mgr. Veronika Hotová

sefredaktor@apsscr.cz

+420 607 056 221

Zástupkyně šéfredaktorka: Ing. Kateřina Endrštová

redakce@apsscr.cz

+420 725 345 575

Jazyková korektura:

české texty: Mgr. Támara Kajznerová a redakce

APSS SR: Mgr. Juliana Hanzová

ZPSS v SR: Mgr. Mária Grigová

Redakční rada:

Mgr. Petr Brázda

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA

JUDr. Vladimír Hort

Mgr. Veronika Hotová

Ing. Renata Kainráthová

Ing. Daniela Lusková, MPA

Mgr. Alena Sakařová

Mgr. Bc. Andrea Tajanovská, DiS.

Mgr. Jan Vrbický

Grafické zpracování a tisk:

RUDI, a. s., Komenského 1839, 390 02 Tábor

Distribuce:

SEND Předplatné, s. r. o., Ve Žlíbku 1800/77,

hala A3, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice,

www.send.cz, tel.: 225 985 225, GSM: 777 333 370,

fax: 225 341 425, e-mail: send@send.cz,

SMS: 605 202 115

Objednávky a distribuce na Slovensku:

MAGNET PRESS, SLOVAKIA, s. r. o.

P. O. Box 169, 830 00 Bratislava, Slovensko

Tel.: 00421/2/67201931-33 předplatne

e-mail: predplatne@press.sk, www.press.sk

Fotografie a ilustrace:

Není-li uvedeno jinak:

Fotky & Foto a archivy autorů příspěvků

Foto na titulní straně:

Fotky & Foto

Elektronická verze časopisu:

www.alza.cz

Příspěvky a inzerce:

Příspěvky mohou být redakčně upravovány a kráceny.

Inzerci, PR články a příspěvky do rubrik Střípky

z domova a Pro inspiraci přijímá zástupkyně šéfredaktorka.

Za obsah inzercí a PR článků odpovídá zadavatel.

Přetiskování krátkých úryvků článků je možné pouze

s uvedením názvu, jména autora článku, ročníku,

čísla a strany. Přetiskování celých článků či jejich částí

přesahujících jeden odstavec je možné pouze se svolením

redakce. Uzávěrka je vždy 15. dne předchozího měsíce.

Další pokyny naleznete na www.socialnisluzby.eu.

Registrace:

Povoleno rozhodnutím MK ČR E 11018

ISSN 1803-7348

Z obsahu čísla:

- **Aktuality APSS ČR** 5
- **Stalo se...** 7
- **Aktuality Institutu vzdělávání APSS ČR:
Nabídka otevřených kurzů do konce roku 2019** 8
- **Ze života sekce: Představujeme nové
odborné sekce APSS ČR** 10
- **Reportáž: Konference INSPO 2019** 12
- **Co spojuje hrozící kolaps sociálních služeb
a investory v sociálních službách?** 13
- **Studie: Současná struktura služeb dlouhodobé péče
a prognóza potřebnosti sociálních služeb 2019–2050** 16
- **Rozhovor: „Mým cílem je pomoci hendikepovaným lidem
přiblížit se co nejvíce normálnímu životu,“
říká jednatel firmy AUTO BABIŠ, s. r. o.,
Miloš Babiš aneb Od Velorexu k Citroënu** 20
- **PR MPSV: Ohrožené děti lépe zachytí síť.
Vytvořit ji pomáhá nový projekt** 23
- **Značka kvality pro Centrum sociálních služeb Praha 2:
Tvoříme společně domov těm, kteří nás potřebují** 24
- **ZPSS v SR: Aj v sociálnych zariadeniach
môže byť veselo** 26
- **Pečovatelské koncepty: Standardy kvality
sociálních služeb a biografie klienta** 28
- **Public relations v sociálních službách?
Trend 21. století** 32
- **Revitalizace sociální služby, 1. díl** 36
- **Právo: Odpovědnost za škodu na vnesených věcech** 38
- **Veřejný ochránce práv: Zvýšení starobního důchodu
při výdělečné činnosti** 40
- **Pro inspiraci:
KVÍZ – Zajímavosti v zeměpisných názvech** 44
- **Zařízení certifikovaná Značkou kvality** 45
- **Střípky z domova** 46

Dokonalé, viděte.

A co když někdy ne?

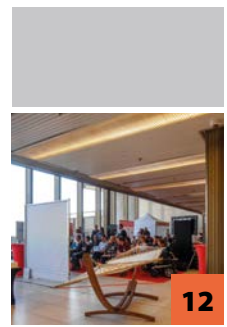
Obtížné životní situace mohou být zmírněny
prostřednictvím sociálních služeb.
Jejich poskytovateli jsou
veřejné a nestátní neziskové organizace.

Važme si jich. Sami je můžeme potřebovat.

www.muzemejepotrebovat.cz

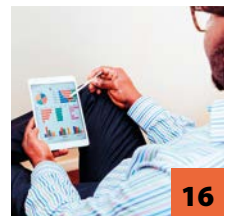
fb.com/muzemejepotrebovat

12

13

16

20

32

46

„Jakákoliv situace, ať je sebehorší, má schopnost se zhoršit.“

ÚVODNÍK VICEPREZIDENTKY

Vážené kolegyně, kolegové, čtenáři,

prožíváme jeden z nejkrásnějších měsíců v roce – květen, který se nazývá také „máj“ nebo „měsíc lásky“... V květnu stavíme májky, slavíme Svátek práce a Svátek matek. A také s jarem uklízíme své domovy, malujeme, smýčtíme. I my v odborných sekcích jsme při setkání viceprezidentů a předsedů sekcí rekapitulovali, analyzovali a hledali nové možnosti práce i vzájemné spolupráce. A tak došlo i na „vymetání“ pomyslných pavučin z našich „sekcí“ webových stránek. Oprášili jsme své plány, které nám občas zapadnou mezi každodenními problémy v našich zařízeních. A navzájem jsme si dodali energii.

V poslední době jsme začali opět na různých setkáních, jednáních a seminářích často slyšet, že Asociace se věnuje jenom pobytovým službám, seniorům, vykazování zdravotním pojišťovnám atd.

Na setkání odborných sekcí jsme na toto téma dlouho diskutovali. APSS ČR má 5 viceprezidentů a 8 předsedů odborných sekcí. Ty zahrnují všechny sociální služby napříč zákonem o sociálních službách. Některé sekce jsou velké, mají již svou tradici a jejich členové jsou nejvíce aktivní. Mezi ně patří pobytové a terénní služby. Dlouhou dobu funguje i „moje“ ambulantní sekce a její aktivita je ve vlnách, dle dění na poli legislativy, financí či pořádaných akcí. Našimi mladšími jsou adiktologická sekce či sekce korporátních poskytovatelů. Benjaminskem jsou sekce služeb péče o ohrožené dítě, služeb pro rodinu a sekce pro náhradní rodinnou péči a sociálně-právní ochranu dětí.

Všechny sekce s jarem zaktualizovaly své webové stránky a kancelář Asociace nám je bude pomáhat aktuálními uchovávat, abyste z nich mohli vy, členové, čerpat novinky a informace. Na druhou stranu se budeme těšit na všechny vaše podněty a zpětné vazby. Na závěr vás na prohlídku nových webových stránek sekcí zvu. A dovolím si mít přání: Poďte nám pomoci odborné sekce ještě více rozvíjet! Pište svým viceprezidentům a předsedům o tom, co vás zajímá, co vás trápí či jaký máte dobrý příklad z praxe!

Pěkné jaro!

Mgr. Irena Lintnerová,
viceprezidentka pro ambulantní služby APSS ČR

EDITORIAL

Milí čtenáři,

květen vždycky byl můj oblíbený měsíc. Jednak všechno kvete a zelená, ale ještě není takové teplo (které nesnáším), jednak se pro mě nese v tom „valentýnovském“ duchu. Řekla bych, že to je takový ten měsíc lásky (a koresponduje i s probouzející se přírodou). To vše podtrhává i druhá květnová neděle, kdy svůj den slaví i všechny maminky. Celé toto jaro se pro mě vlivem různých událostí stalo i obdobím hledání, více se vracím ke svým kořenům, shromažďuji rodinné fotografie, vyvolávám je a zařazuji do alb, obklopuji se jimi, a protože mám své příbuzné daleko od místa, kde žiji, plánuji svou dovolenou právě u nich, na Slovensku. Z dalších každodenních drobností jsme si se sourozenci, kteří jsou pracovně hodně vytíženi, zřídili tzv. WhatsApp skupinu. Mám díky tomu pocit, že o sobě stále víme, můžeme sdílet zajímavé momenty a fotografie z našich životů a jsme si prostě na blízku. Beru to jako malý (velký) bonus k osobnímu kontaktu, který není možný tak často, jak by si člověk přál. Víc než kdy dřív si tedy uvědomuji, jak obrovský význam má rodinná/osobní historie, jak moc člověk chce někam patřit, jak moc chce patřit k nějaké skupině. V květnovém čísle pokračuje seriál Evy Procházkové o biografii, tentokrát je díl zaměřen na standardy kvality sociálních služeb a biografii klienta. Je více než logické, že člověka utvořila jeho historie, osobní, i ta rodinná, a že pokud mu chceme poskytnout adekvátní péči, je více než nutné se o toto zajímat a klientovu historii reflektovat.

Květen se u nás v APSS také nese v duchu virtuální reality, kterou jsme představili na velké tiskové konferenci posledního dubna v Praze jako první v Evropě. Vzdělávací program Virtuální realita – demence přináší účastníkům unikátní možnost vstoupit do světa člověka žijícího s demencí. S využitím vysoce kvalitní technologie virtuální reality umožňuje vidět svět jeho očima. Ačkoliv podrobnosti o programu, tiskové konferenci a virtuální realitě jako takové se dočtete až v příštím čísle, kurzy virtuální reality si můžete objednat už nyní na stránkách našeho Institutu vzdělávání, kde najdete i podrobné informace. Občas se říká, že technologií je už moc, že technika nahrazuje mezilidský kontakt, že nám kvůli ní otupují smysly... Zde ale máme důkaz, že ji lze využít i smysluplně a pro dobrou věc. Vyzkoušet si alespoň na chvíli, jak svět okolo vnímá člověk s demencí, je k nezaplacení.

S přáním krásného jara
Mgr. Veronika Hotová, šéfredaktorka

APSS ČR vyhlašuje
10. ročník výtvarné soutěže pro děti do 15 let

ŠŤASTNÉ STÁŘÍ OČIMA DĚTÍ

Také letos chceme podpořit spolupráci mezi školami a domovy pro seniory, proto můžete i v tomto ročníku posílat díla do kategorie „Tvoříme společně“.

Naplánujte setkání dětí a seniorů z vašeho domova, nechte je společně tvořit, zdokumentujte tvůrčí proces a díla zašlete do naší soutěže!

Rozhodovat bude nejen kvalita díla, ale i proces, který k jeho vytvoření vedl. Ocenění autoři budou pozváni na slavnostní vyhlášení výsledků do pražských Emauz dne 8. října 2019.

Uzávěrka pro zaslání prací je 30. června 2019.

Podmínky a bližší informace o soutěži najdete na

www.stastne-stari.cz

Plán odborných konferencí APSS ČR 2019

21. 5. 2019 | Praha
Konference Profesního svazu zdravotnických pracovníků v sociálních službách

28. 5. 2019 | Praha
Konference Profesního svazu sociálních pracovníků v sociálních službách

18. 6. 2019 | Praha
Vzdělávání v sociálních službách

Aktuální informace sledujte

na www.apsscr.cz,
menu „Konference & Kongresy & Semináře“ a na www.facebook.com/Socialnisluzby

Členové APSS ČR k 9. 5. 2019:

1144 organizací, 2528 registrovaných služeb

XI.

výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb

Tábor

10.-11. října 2019

Hotel Palcát
9. května 2471/2

Centrum Univerzita Tábor
Vančurova 2904

 Jihočeský kraj

 MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Inteligentní pečovatelské lůžko Sentida 7-i

Chytré řešení nejen pro seniory

Nová generace lůžek Sentida kombinuje vespělý design, TOP zpracování a integrované inovativní komponenty. Sentida 7-i díky sensorům a příslušnému softwaru dokáže vyhodnocovat hmotnost pacienta, signalizuje přítomnost pacienta na lůžku nebo upozorňuje na výskyt vlhkosti. Dlouhodobý bezpečný pobyt na lůžku usnadňuje podpora mobility, snížení rizika pádů a prevence dekubitů. Vše je nastavitelné individuálně s ohledem a respektem ke konkrétnímu klientovi.

7" dotykový ovládací panel
CareBoard

Integrované senzory pro
vyhodnocování hmotnosti
a přítomnost klienta na lůžku

Bezpečná mobilizace
s podporou Mobi-Lift®

Automatické noční
podsvětlení

Stalo se...

- **Dne 2. dubna** proběhl již po dvanácté Světový den porozumění autismu. Celý svět v tento den vyjadřuje podporu lidem s autismem prostřednictvím mnoha osvětových akcí. Dominantním prvkem byla opět modrá barva, která je barvou komunikace a sebevyjádření, tedy oblastí, ve kterých mají lidé s autismem největší potíže. Do modrého hávu se tak v rámci celosvětové iniciativy Light It Up Blue zahalila pražská Petřinská rozhledna a Národní památník na Vítkově (podobně jako např. Empire State Building v New Yorku, London Eye v Londýně či egyptské pyramidy).
- **Od 1. 1. 2020** bude spuštěna plně funkční eNeschopenka. Dojde tak k zásadnímu zjednodušení toku informací mezi nemocnými, lékaři a zaměstnavateli.
- **Bytová nouze** je v České republice již notnou dobou velmi zřetelným problémem. Také z tohoto důvodu vydává MPSV informační leták s názvem Informace a kontakty pro osoby v bytové nouzi. Elektronickou podobu letáku najdete na www.socialnibydleni.mpsv.cz.
- **Dne 12. dubna** se v holandském Utrechtu konala Valná hromada Evropské sítě pro stárnutí (EAN). Prezidentem na další

období byl znovuzvolen prezident APSS Jiří Horecký. Podrobnější informace najdete na <http://www.ean.care/en/about-us>.

- **V úterý 30. dubna** APSS jako první v Evropě představila na tiskové konferenci australský vzdělávací program pro pečující „Virtuální realita – demence EDIE“ simulující vnímání lidí s demencí. Vzdělávací program přináší účastníkům možnost vstoupit do světa člověka žijícího s demencí. S využitím vysoce kvalitní technologie virtuální reality umožňují vidět svět jeho očima. Posiluje tak znalosti pečujících o demenci a zároveň pomáhá zlepšit přístup a podporu lidem, kteří demencí trpí. Podrobné informace o tomto programu najdete v následujícím čísle časopisu, kurzy si však můžete objednat již nyní, a to na webových stránkách www.institutvzdelavani.cz.
- **Dne 2. května** proběhlo v Poslanecké sněmovně PČR 29. zasedání Výboru pro sociální politiku. Jeden z bodů jednání byl zaměřen na projednání aktuální situace financování sociálních služeb a informace o přípravách novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. K aktuální situaci financování sociálních služeb uvedla ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová, že MPSV si potřeby dofinancování je vědomo. Zdůraznila, že dofinancování není otázkou pouze jednoho rezortu, ale celé vlády. Proto chce toto téma zařadit k rozhodnutí na jednání vlády ČR. Výbor pro sociální politiku přijal v souvislosti s tímto bodem dvě usnesení. V prvním zadal paní ministryni Maláčové úkol zajistit potřebné dofinancování sociálních služeb v tomto roce, a ve druhém předložit do 15. 9. 2019 Výboru přehled variant financování sociálních služeb, které MPSV zvažuje v souvislosti s připravovanou velkou novelou s tím, že jednou z variant má být víceleté financování sociálních služeb.

ních věcí Jana Maláčová, že MPSV si potřeby dofinancování je vědomo. Zdůraznila, že dofinancování není otázkou pouze jednoho rezortu, ale celé vlády. Proto chce toto téma zařadit k rozhodnutí na jednání vlády ČR. Výbor pro sociální politiku přijal v souvislosti s tímto bodem dvě usnesení. V prvním zadal paní ministryni Maláčové úkol zajistit potřebné dofinancování sociálních služeb v tomto roce, a ve druhém předložit do 15. 9. 2019 Výboru přehled variant financování sociálních služeb, které MPSV zvažuje v souvislosti s připravovanou velkou novelou s tím, že jednou z variant má být víceleté financování sociálních služeb.

- **V pátek 3. května** se uskutečnilo III. zasedání Komise pro spravedlivé důchody za účasti ministryně Jany Maláčové. Na tomto jednání se diskutovalo o opatření k odstranění nespravedlivě nízkých důchodů pečujících osob. Komise doporučila postoupení návrhu změny ve vyměřovacím základu za dobu péče o závislé osoby do koaliční rady a rovněž navrhla finální dopracování návrhu na uplatnění doby péče o dítě od 4 do 9 let jako vyloučené doby.

PRABENA

Děkujeme za podporu partnerům projektu

Hlavní partneři

Partneři

Mediální partneři

Společně za vzděláváním!

Institut vzdělávání APSS ČR

Mgr. Magda Dohnalová, manažerka vzdělávání
mobil: 724 940 126, tel. 381 213 332, provolba č. 2
e-mail: institut@apsscr.cz

NABÍDKA OTEVŘENÝCH KURZŮ 5–10/2019

Nabídka kurzů je v průběhu pololetí doplňována dle aktuální poptávky a potřeb. Kompletní nabídku najdete vždy na www.institutvzdelavani.cz. Jakýkoli uvedený kurz si můžete objednat do své organizace „na klíč“.

PRAHA

22. 5. 2019	Změny v odbornosti 913 pro rok 2019 a dále	Ing. Bc. Renata Prokešová
23. 5. 2019	Závislosti a závislostní chování	Mgr. Ondřej Čalovka
28. 5. 2019	Kufr plný vzpomínek – úvod do vzpomínkových aktivit	MgA. Bc. Lenka Čurdová
30. 5. 2019	Jak zvýšit sebevědomí svoje, svých kolegů a klientů	Mgr. Roman Pešek
3. 6. 2019	Specifika oš. péče u klientů s degenerativním onemocněním pohyb. aparátu	PhDr. Mgr. M. Kubicová, Ph.D.
5. 6. 2019	Jak zvládat emoce	PaedDr. Vladimír Šík, Ph.D.
11. 6. 2019	Individuální plánování poskytované sociální služby	Mgr. Marcela Hauke
12. 6. 2019	Základy práce s riziky při poskytování sociálních služeb	Bc. Jan Syrový
13. 6. 2019	Sexualita osob s mentálním postižením	doc. PhDr. D. Štěrbová, Ph.D.
5. 9. 2019	Žena jako manažerka roku	Ing. Daniela Lusková, MPA
26. 9. 2019	Prevence závislosti klienta na sociální službě	Bc. R. Kratochvílová Křemenová
8. 10. 2019	Nebojme se spirituality! Úvod do tématu vnímání a naplňování spir. potřeb klienta	Mgr. David Šourek
10. 10. 2019	Opatrovnictví a svěprávnost v sociálních službách	Mgr. Denisa Kramářová
14. 10. 2019	Demence v obrazech	Mgr. Marcela Hauke
17. 10. 2019	Opatření omezující pohyb a vážně míněný nesouhlas dle ZSS	Mgr. Vladislav Fryč
21. 10. 2019	Práce s rodinou uživatele sociálních služeb	Mgr. Michaela Veselá
22. 10. 2019	Terapeutická zahrada s prvky stimulujícími smysly	Mgr. M. Jindřichovská Brabencová
23. 10. 2019	Sociální práce s agresivním klientem	Mgr. Markéta Vaculová
24. 10. 2019	Teorie GDPR v praxi pobytových sociálních služeb	Bc. Václav Voltr
30. 10. 2019	Individuální plánování nejen pro pečovatelské služby	Mgr. Marcela Hauke

BRNO

22. 5. 2019	Změny v odbornosti 913 pro rok 2019 a dále	Mgr. Gabriela Široká
23. 5. 2019	Příprava poskytovatelů soc. sl. na inspekci kvality	Mgr. Jiří Vlček, DiS.
27. 5. 2019	Time management v sociálních službách - Základy řízení práce v čase	Mgr. Tomáš Ergens, DiS.
3. 6. 2019	Práce s rodinou uživatele sociálních služeb	Mgr. Michaela Veselá
5. 6. 2019	Sociální práce s agresivním klientem	Mgr. Lubomír Pelech
7. 6. 2019	Etika v obrazech ve službách sociální prevence	Mgr. Vladislav Fryč, MPA
10. 6. 2019	Aktivizace uživatelů a praktické nácviky	MgA. Bc. Lenka Čurdová
11. 6. 2019	Verbálně nekomunikující - praktické nácviky metod AAK	Mgr. Irena Lintnerová
3. 10. 2019	Prevence závislosti klienta na sociální službě	Bc. R. Kratochvílová Křemenová
14. 10. 2019	Terapeutická zahrada s prvky stimulujícími smysly	Mgr. M. Jindřichovská Brabencová
15. 10. 2019	Práce s rodinou uživatele sociálních služeb	Mgr. Michaela Veselá
17. 10. 2019	Základy práce s riziky při poskytování sociálních služeb	Bc. Jan Syrový
30. 10. 2019	Péče o vlastní pohybový aparát	Ing. Jiří Horatlík

OSTRAVA

23. 5. 2019	Základní krizová intervence	Mgr. Lubomír Pelech
27. 5. 2019	Individuální plánování poskytované sociální služby	Mgr. Markéta Vaculová
29. 5. 2019	Odměňování zaměstnanců v sociálních službách	JUDr. Vladimír Hort
30. 5. 2019	Změny v odbornosti 913 pro rok 2019 a dále	Mgr. Gabriela Široká
11. 6. 2019	Hlavní příčiny stresu a jeho odstraňování	Mgr. Petra Kluzová
17. 10. 2019	Management rizikových situací v sociálních službách	Mgr. Lucie Pohlová
21. 10. 2019	Kvalita je víc než jen papíry	Mgr. David Šourek
22. 10. 2019	Nebojme se spirituality! Úvod do tématu vnímání a naplňování spir. potřeb klienta	Mgr. David Šourek

TÁBOR

28. 5. 2019	Validace podle Naomi Feil I	Mgr. R. Nentvichová Novotná
6. 6. 2019	Změny v odbornosti 913 pro rok 2019 a dále	Ing. Bc. Renata Prokešová
10. 6. 2019	Demence v obrazech	Mgr. Andrea Tajanovská
13. 6. 2019	Adaptační proces klienta v zařízení sociálních služeb	Bc. R. Kratochvílová Křemenová
17. 9. 2019	Péče o vlastní pohybový aparát	Mgr. Iva Horatlíková
14. 10. 2019	Komunikace v obrazech se zaměřením na osoby s demencí	Mgr. Michaela Veselá
25. 10. 2019	Mozkový jogging - trénink paměti	MgA. Bc. Lenka Čurdová
30. 10. 2019	Motivace versus manipulace klienta v sociálních službách	Mgr. Michaela Veselá
31. 10. 2019	Jak zvládat emoce	PaedDr. Vladimír Šík, Ph.D.

INSTITUT VZDĚLÁVÁNÍ APSS ČR
Unikátní seminář podle australského konceptu
organizace Dementia Australia

Virtuální realita demence

Čas zahájení: vždy od 9.00 hodin

Místo konání: Centrum Univerzita Tábor, Vančurova 2904, 390 01 Tábor

7. 6. 2019	14. 6. 2019	20. 6. 2019*	24. 6. 2019	27. 6. 2019*
22. 7. 2019	23. 7. 2019	31. 7. 2019	7. 8. 2019	15. 10. 2019
16. 10. 2019	29. 10. 2019	8. 11. 2019*	13. 11. 2019	14. 11. 2019
15. 11. 2019*	22. 11. 2019	2. 12. 2019	3. 12. 2019	13. 12. 2019*

*zaměřeno na management

Program:

1. Jak demence ovlivňuje mozek a osobnost člověka – výklad s použitím názorného instruktážního filmu.
2. Virtuální realita – vlastní prožitek účastníka, pohled na svět očima člověka s demencí.
3. Diskuze nad vlastními prožitky, vzhled do potřeb člověka s demencí.
4. Praktická doporučení vedoucí k podpoře spolupráce mezi pečovateli v pobytových sociálních službách i v domácím prostředí a směřující k jistotě a bezpečí osoby s demencí i samotných pečovatelů.

Cena	1 účastník	Skupina*
Člen APSS ČR	1 790 Kč	23 900 Kč
Nečlen	2 390 Kč	29 900 Kč

*) v případě naplnění kurzu zaměstnanci z jedné organizace, tzn. 15 lidí

Maximální počet účastníků: 15.
Akreditace MPSV v rozsahu 8 hodin.

Tištěné
materiály
a brožury
jsou v ceně
kurzu!

Kontakt:
Mgr. Magda Dohnalová
Tel.: 724 940 126 | institut@apsscr.cz | www.institutvzdelvani.cz

Představujeme nové odborné sekce APSS ČR

Vzhledem k širší problematice a velkému zájmu ze strany odborné veřejnosti včetně svých členských organizací rozhodlo Prezidium APSS ČR o zřízení nových sekcí dotýkajících se uvedených oblastí. Níže přinášíme jejich stručnou charakteristiku a představujeme vám jejich předsedy. Budeme rádi, pokud se do jejich činnosti zapojíte i vy, naši čtenáři.

➤ Sekce služeb pro rodinu

Sekce vznikla primárně z důvodu potřeby jasně zastoupení dětských skupin. Dětské skupiny jsou od roku 2014, kdy byl přijat zákon č. 247/2014 Sb., novou službou péče o dítě registrovanou pod MPSV, tudíž zcela mimo školský systém. Díky podpoře z evropských fondů od té doby vzniklo přes 900 dětských skupin s celkovou kapacitou přes 12 tisíc dětí, přičemž celou řadu z nich zřizují i poskytovatelé sociálních služeb. Financování přes fondy však rozhodně není systémovým řešením, navíc s koncem současného rozpočtového období vůbec není jasné, jak tento systém bude pokračovat

nosti a aktivitách sekce služeb pro rodinu, případně máte zájem o informace z její činnosti a působnosti, obraťte se, prosím, na sluzbyprorodinu@apsscr.cz.

Ing. Jan Schneider předseda sekce služeb pro rodinu

Vystudoval mezinárodní obchod na VŠE v Praze. Celý profesní život se věnuje otázkám rodinné politiky, především službám péče o děti. Stál u vzniku zákona o dětských skupinách. Dlouhodobě řídí sedm dětských skupin transformovaných z původních jeslí. Několik let vedl Asociaci raně

Cílem sekce je zlepšení a sjednocení systému péče o ohrožené děti, zvyšování kvality všech služeb v systému péče o děti, podpora rodiny, ochrana práv a zájmů dítěte, podpora a rozvoj všech forem náhradní rodinné péče a v neposlední řadě také prevence, aby nedošlo k umístění dítěte do náhradní výchovné péče, případně aby se odebrané dítě mohlo vrátit zpátky domů.

Hlavními úkoly sekce bude:

- komunikace s MPSV v oblasti sociálně právní ochrany dětí – náhradní rodinné péče;
- zastupování zájmů organizací pověřených k výkonu sociálně-právní ochrany dětí;
- stanoviska k událostem, inspekcím, metodikám MPSV;
- organizace odborných setkání, seminářů a konferencí;
- připomínkování legislativy;
- metodické vedení doprovázejících organizací;
- výměna informací, zkušeností, dobré praxe.

Sekce úzce spolupracuje se sekci služeb pro ohrožené děti a dalšími odbornými sekcemi APSS ČR.

Mgr. Lenka Šilhánková předsedkyně sekce pro náhradní rodinnou péči a SPOD

Vystudovala Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor Speciální pedagogika (psychopedie, etopedie, surdopedie). Od roku 2006 pracovala jako speciální pedagog a školní metodik prevence na základní škole praktické a ambulantně ve středisku výchovné péče s dětmi s poruchami chování. Od roku 2014 se věnuje práci v náhradní rodinné péči. V současnosti je ředitelkou Podzámčí, agentury pro podporu rodiny a služeb, o.p.s., která doprovází pěstounské rodiny a pracuje s rodinami s dětmi.

➤ Sekce péče o ohrožené dítě

Sekce nově kromě nízkoprahových zařízení pro děti a mládež sdružuje také sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. APSS ČR nabízí celou řadu odborných setkání, vzdělávacích akcí a dalších aktivit pro tuto oblast. Cílem je využít také spolupráci s odborníky pracujícími ve prospěch

Ing. Jan Schneider,
předseda sekce služeb pro rodinu

Mgr. Lenka Šilhánková
předsedkyně sekce pro náhradní rodinnou péči a SPOD

Bc. Alžběta Brychtová, DiS.
předsedkyně sekce péče o ohrožené dítě

dál. V současnosti je proto v přípravě novela, která pro dětské skupiny zajišťuje nárokové státní financování. Zároveň je součástí novely i uzákonění nové služby – mikrojeslí. Právě intenzivní spolupráci na přípravě této důležité novely začala činnost sekce služeb pro rodinu.

Dlouhodobě bude sekce zaštiťovat služby péče o děti, ale i další služby podporující rodiče a rodiny. Směřování a další aktivity budou pochopitelně vycházet především z přání a potřeb stávajících, ale i případných nových členů APSS. Společným cílem pak bude zlepšení podmínek pro rodiny, ať už pečující o děti či rodiče, nebo jak tomu stále častěji bývá, o oboje. Aktivity směřující k tomuto cíli často úzce souvisejí se sociálními službami či jsou často přímo doplňkovou činností samotných poskytovatelů sociálních služeb. Právě toto logické propojení vedlo k vytvoření této nové sekce. Pokud máte zájem podílet se na čin-

péče a výchovy. Právě na její práci navazuje sekce služeb pro rodinu. Věnuje se i problematice sociálních služeb pro seniory, které také několik let řídil. Stál za „rozjezdem“ projektu věnujícího se práci s neformálními pečujícími a slaďování formální a neformální péče pro seniory.

➤ Sekce pro náhradní rodinnou péči a sociálně právní ochranu dětí (SPOD)

Sekce pro náhradní rodinnou péči a SPOD vznikla jako výsledek činnosti pracovní skupiny pro rodiny a děti a zabývá se problematikou dětí vyrůstajících dočasně nebo trvale mimo vlastní rodinu. Náhradní rodinná péče dává dětem možnost vyrůstat v přirozeném rodinném prostředí, pokud dítě nemůže ze závažných důvodů dočasně nebo trvale žít s žádným ze svých rodičů, a to dokud se podmínky na straně rodičů neupraví.

ohrožených dětí napříč sekcemi. Společná témata totiž nacházíme také v problematice bezdomovectví mladých lidí nebo rodin, náhradní rodinné péči nebo v adiktologických službách při řešení závislostního chování dětí a mládeže, které se dnes týká také nelátkových závislostí. Sekce bude prostorem pro setkávání lidí, kteří mají chuť se podělit o své úspěchy z dobré praxe, ale i neúspěchy, které považují za nástroj k rozvoji a růstu. V maximální míře chceme využít možností, které nám největší profesní organizace sdružující poskytovatele sociálních služeb nabízí, a budeme se tak moci společně podílet na zvyšování kvality sociálních služeb prevence. Těším se na spolupráci s vámi a brzy na viděnou na některé naší akce.

Bc. Alžběta Brychtová, DiS.
předsedkyně sekce
péče o ohrožené dítě

V sociální sféře působí od roku 2000, nejprve jako dobrovolník střediska Maják v Kutné Hoře, kde měla možnost pracovat s romskými dětmi. Po studiu dějin umění na Masarykově univerzitě v Brně začala působit v roce 2007 jako pracovník v sociálních službách v Domově pro seniory Sloup v Čechách. V roce 2013 stála u zrodu

aktivizačního kroužku pro lidi bez domova v Nízkoprahovém denním centru Oblastní charity Kutná Hora, ze kterého potom vznikla služba sociální rehabilitace pro lidi bez domova. Tam působila až do roku 2016 a v průběhu této doby vystudovala sociální práci na VOŠ v Jihlavě. Od roku 2014 pracuje v organizaci Dítě a kůň, z. s. – Sdružení pro hipoterapii, aktuálně jako vedoucí Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Archa a služby sociální rehabilitace Astra.

Zároveň zajišťuje metodické vedení služeb spolku. Je členkou pracovní skupiny nízkoprahových zařízení pro děti a mládež Středočeského kraje Pracka a iniciátorkou vzniku mezioborové platformy Na jedné lodi, která sdružuje organizace a instituce pracující v Kutné Hoře a okolí s ohroženými dětmi. V rámci spolku se okrajově věnuje projektové činnosti a aktuálně studuje na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

INZERCE

NOVINKY Z PORTÁLU

portál obchod.portal.cz

KNIHKUPECTVÍ PORTÁL: Praha 1, Jindřišská 30 / Praha 8, Klapková 2

INZERCE

Specialisté na dodávky pro sociální služby již od roku 1990

SH
soral & hanzlik
medical

- Prevence a léčba dekubitů
- Přesuny a zvedání
- Hygiena
- Čištění a dezinfekce
- Léčba popálenin
- Rehabilitace
- Lůžka a příslušenství
- Vozíky a ostatní pomůcky
- Údržba a servis
- Půjčovna
- Logistické systémy

SORAL & HANZLIK Medical s.r.o.
Kettnerova 1940, 155 00 Praha 5
www.soralhanzlik.eu
info@soralhanzlik.eu

Konference INSPO 2019

Konference INSPO neboli „Internet a informační systémy pro osoby se specifickými potřebami“ se zaměřuje na pomoc lidem s nejrůznějším zdravotním znevýhodněním již téměř dvacet let. V rámci této konference jsou účastníkům představeny české i zahraniční technologie a IT novinky – aplikace, programy a pomůcky pro ty, kterým komplikuje život vrozená vada nebo nehoda. „Na naší konferenci se snažíme každoročně představovat ty nejužitečnější novinky pro lidi, s nimiž se život úplně nemazlí. Hlavním cílem je přiblížit pomůcky z celého světa všem handicapovaným, aby mohli žít zase o něco kvalitnější život,“ uvádí Jaroslav Winter, zástupce organizátora, BMI sdružení.

■ **Text a foto: Ing. Kateřina Endrštová**
s použitím TZ PR.Konektor

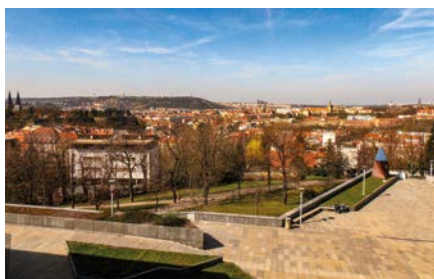
Již 19. ročník konference INSPO 2019, tentokrát s nosnou linií týkající se umělé inteligence, se konal 30. března

v Kongresovém centru v Praze. Více než 500 účastníků provedl programem moderátor (a popularizátor vědy a techniky v pořadu České televize Hyde Park Civilizace) Daniel Stach, který výrazně přispěl k úspěchu konference. Dopolední jednání v plénu představilo čtyři zahraniční a dva české

přednášející. Zástupce Microsoftu a odborník na technologie pro zpřístupňování Hector Minto z Velké Británie zmínil vlajkové produkty firmy, které již využívají umělou inteligenci, a také přelomovou mobilní aplikaci Seeing AI. Ta umí přečíst nápisy i rozpoznávat předměty a osoby a navíc se díky umělé inteligenci neustále učí. Petr Uličný ze společnosti Benetronic prezentoval využití umělé inteligence u produktu „Chytrá asistence“, kdy pouhým vyfocením technického zařízení (televize, světla, ventilátoru aj.) dojde k automatickému nastavení inteligentní kompenzační pomůcky (speciální myši MouthMouse), a poté lze toto zařízení ovládat dechem, dotykem, pohybem ústy, hlasem či kombinací těchto způsobů podle možnosti konkrétního uživatele. P. Uličný představil také asistenčního robota Eiffel, kterého na dálku z domova (ze vzdálenosti více než 300 km) ovládal hlasovými povely na vozík upoutaný Jiří Jambor. Eiffel se poté „procházel“ mezi návštěvníky v předsáli.

Tanja Stevns a Lars Christensen z dánské společnosti RoboBraille Outreach hovořili o online službě strojové konverze dokumentů do různých alternativních formátů (MP3, e-booky), které usnadní přístup k informacím všem, kdo mají v důsledku svého postižení problémy se čtením tištěných dokumentů. Jan Bloem z Nizozemska mluvil o hardwarových a softwarových prostředcích pro vzdělávání a pracovní uplatnění lidí s těžkým postižením zraku.

Po přestávce program pokračoval přednáškou Jakuba Pětiokého z Rehabilitačního ústavu Kladruby „Distanční terapie a telerehabilitace v domácím prostředí“, které najdou užití všude tam, kde pacienti po propuštění z intenzivní lůžkové

rehabilitace do domácího prostředí hrozí „terapeutické vakuum“ neboli když klient nemá v místě bydliště dostupnou terapii, chybí specialista nebo nemůže samostatně docházet na terapie a je odkázán na pomoc druhé osoby. Příspěvek Pavla Bašty z CZ.NIC „Nejčastější hrozby na internetu“ seznámil posluchače s riziky, která na internetu číhají, a uvedl praktické příklady takovýchto útoků, abychom je dokázali rozpoznat a nestali se tak jejich obětí.

Odpoledne jednání konference pokračovalo ve třech sekcích. První se zaměřila na přístupnost webu a mobilních aplikací, druhá na využití informačních technologií při vzdělávání a zaměstnávání osob se zdravotním postižením a třetí na technologie pro neslyšící uživatele.

Kromě přednášek čekala na účastníky také výstavní část, kde svoji aktuální nabídku představily organizace a firmy dočasně kompenzační pomůcky, aplikace a služby pro uživatele s různým zdravotním postižením, a také doprovodný program.

Vystavovatelů se představilo rekordních 38. Návštěvníci si tak mohli na jednom místě vyzkoušet ovládání notebooku, telefonu a spotřebičů v domácnosti pohledem, ovládání chytrého telefonu pro nevidomé či slabozraké nebo se mohli na trenážeru na ruční řízení osobního au-

tomobilu projet závodní rychlostí po brněnském okruhu.

Doprovodný program nabídl mj. zajímavé programy Botanické zahrady Praha pro návštěvníky se speciálními potřebami. Velkou zajímavostí a lákadlem pro „lovce selfíček“ byl na tomto stánku exemplář největšího semene na světě, které patří palmě *Lodoicea maldivica* (to může dorůst šíře 20 cm, délky 30 cm a vážit více než 17 kilogramů, a pokud vás, milí čtenáři, zají-

má, jak vypadá, najdete si je na internetu pomocí vašich informačních a komunikačních technologií...).

Novinkou letošní konference byla zaměstnavatelská zóna. Jejím záměrem bylo ukázat, že lidé se speciálními potřebami se nemusí bát hledat práci i u větších společností, Nadace Vodafone také na svém stánku nabídla zájemcům dva workshopy zaměřené na rady pro psaní životopisu a pomoc při přípravě na pracovní pohovor.

Generálním partnerem konference byla právě Nadace Vodafone, jejíž zástupci představili možnosti startupového programu Laboratoř Nadace Vodafone a také popáté udělili Cenu Nadace Vodafone Rafael za ICT inovace pro kvalitnější život lidí se zdravotním postižením. Letos ji získala Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých za projekt Knihovna digitálních dokumentů.

A protože konference je určena lidem s nejrůznějšími specifickými potřebami, bylo, stejně jako v minulých letech, zajištěno tlumočení do znakového jazyka i simultánní přepis nejen na plátně, ale také například na zapůjčeném tabletu.

Konferenci INSCO pořádá BMI sdružení za spolupráce spolku Křížovatka.cz, více na www.inspo.cz.

Co spojuje hrozící kolaps sociálních služeb a investory v sociálních službách?

Prognóza makroekonomických ukazatelů je z řady důvodů nezbytné, neboť na nich závisí mnoho politik každého státu. Demografické prognózy uvádějí, že Evropa bude zejména v příštích třech dekádách čelit zásadním změnám, ať už je to stárnutí populace, pokles ekonomicky aktivního obyvatelstva, nárůst osob trpících demencí či potřeba o tyto osoby pečovat. Ve světle těchto a řady dalších faktorů (např. hospodářský růst či pokles, migrace osob, změna požadavků a hodnot obyvatelstva aj.) budou také výdaje na český systém sociálních služeb tvořit nezanedbatelnou část státního rozpočtu, Je však zřejmé, že stát není na tyto skutečnosti připraven. Existenční nejistota poskytovatelů sociálních služeb, nepřehledná situace bez dlouhodobé finanční koncepce, každoroční boj o přežití (často balancování na hraně propasti) naznačuje, že za tohoto stavu je další rozvoj či rozšiřování sociálních služeb nemožné.

Oblast sociálních služeb tak získává finance na investice jen s velkými obtížemi, chybí systémový nástroj i legislativní rámec, který by mohl vést k možnosti rozvoje a tím přilákat možné investory.

■ **Text: Mgr. Veronika Hotová,**
šéfredaktorka

Závislost poskytovatelů na přiznání dotací ze státního rozpočtu brání potřebnému rozvoji sociálních služeb; nízká úroveň odměňování má za důsledek, že se řada poskytovatelů sociálních služeb potýká s nedostatkem počtu sociálních

pracovníků. Tato skutečnost se promítá v prodlužování čekací doby na umístění v pobytových zařízeních, terénní sociální služby se nerozvíjejí, podpora pečujících osob ze strany státu je nedostatečná. Protože v současnosti chybí v sociálních službách dle Asociace krajů České republiky 3,1 mld. Kč (což je způsobeno například částečným výpadkem evropských zdrojů, tzv. individuálních projektů, ne-

čekaným zvýšením zvláštních příplatků pracovníků v sociálních službách na základě změny nařízení vlády ze dne 17. 12. 2018, nedostatečnou kompenzací zvýšení základních platových tarifů, ale i zvýšenými výdaji v souvislosti s probíhající reformou psychiatrické péče), přitom významná část poskytovatelů obdržela dotace nižší než v roce 2018, ačkoliv jejich

»»» 14

««« 13

výdaje jsou díky rozhodnutím vlády ČR v oblasti odměňování vyšší, **svolaly Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR a Svaz měst a obcí ČR na 2. dubna do pražského Hotelu Holiday Inn** tiskovou konferenci k tomuto tématu. Té se zúčastnili kromě prezidenta APSS Jiřího Horeckého a předsedy SMO ČR Františka Lukla také výzkumný pracovník VÚPSV Ladislav Průša, náměstek hejtmána Ústeckého kraje Martin Klika a předsedkyně Výboru pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Radka Maxová.

Všichni zúčastnění upozorňovali na zoufalou situaci v sociálních službách a na nutnost dlouhodobého plánování financování (nikoliv z roku na rok, kdy poskytovatelé do poslední chvíle nevědí, zda jim bude poskytnut dostatek financí, a kdy se stále častěji opakuje situace, že nikoliv).

Nejen přítomní novináři v této souvislosti obdrželi nově vydanou studii „Struktura služeb dlouhodobé péče a prognóza potřeby sociálních služeb 2019–2050“ (autoři Jiří Horecký, Ladislav Průša). Výrazně zkrácenou verzi si můžete přečíst na následujících několika stranách, v plném rozsahu se všemi grafy, tabulkami a prognózami si můžete studii stáhnout na webových stránkách APSS.

Na tiskovou konferenci navázalo **Fórum investorů v sociálních službách** pořádané Asociací poskytovatelů sociálních služeb za podpory Svazu měst a obcí ČR. Cílem akce bylo poprvé uspořádat fórum zaměřené na veřejné (města a obce) a soukromé (soukromé české i nadnárodní společnosti) investory v sociálních službách a otevřít tak některé otázky o tom, jak jednoduché (či spíše obtížné) je v České republice investovat v oblasti sociálních služeb, a jak těžké je následně tyto služby provozovat.

Jak poznamenala ředitelka odboru státního rozpočtu Ministerstva financí Marie Bílková, se současným systémem financování

není spokojen vůbec nikdo. Samo ministerstvo financí by uvítalo daleko větší předvídatelnost, systémovost a zasazení do celkového kontextu.

Jiří Horecký představil mezinárodní projekt s názvem Alliance for inclusive investment in social care & support, jejímž koordinátorem je European Association of Service Providers for Persons with Disabilities (EASPD) sídlící v Bruselu. Výstupem bude vzdělávací program pro vysoké školy a také pro vzdělávání dospělých z řad investorů a poskytovatelů sociální péče. Vzdělávací program společně s otevřeným online kurzem (tzv. MOOC) přispěje k posílení vzájemného porozumění, důvěry a schopnosti spolupracovat při zajišťování udržitelnějšího financování sociálních služeb. V České republice proběhne v roce 2020 tzv. pilotní ověření vzdělávacího programu a čeští partneři – APSS ČR, Česká spořitelna, a. s., a CEVRO Institut – se budou podílet také na vzniku „průvodce pro správné financování v oblasti sociálních služeb v Evropě“.

Na Fóru tedy vystoupil např. i Milan Cabrnich z CEVRO Institutu a specialista klientských služeb a sociálního bankovníctví České spořitelny, a. s., Taťána Plecháčková. O roli měst a obcí při zajištění dostupných sociálních služeb hovořil předseda Svazu měst a obcí František Lukl, nechyběla ani diskuze na téma investice × budoucnost a udržitelnost sociálních služeb v ČR.

Co tedy můžeme udělat po odvrácení budoucího kolapsu sociálních služeb?

- Pro odvrácení budoucího kolapsu sociálních služeb je nutné zajistit dostatečnou podporu investic sociálních služeb, a to v souladu s doporučeními Evropské komise pro ČR. Rozpočtovaná částka v rámci státního rozpočtu ČR na r. 2019 pro tento účel ve výši 150 mil. Kč je fatálně nedostatečná.
- Pro umožnění elementárního rozvoje sociálních služeb je nezbytné změnit systém financování tak, aby reagoval na nutnou a vzrůstající poptávku po těchto službách a tuto potřebu odrážel i v jejich financování. Současný systém státních dotací je nastaven tak, že udržuje stávající kapacity a neumožňuje průběžně a pružně reagovat na zvyšování poptávky, resp. potřeb.
- Žádné strategické dokumenty ČR na nutnost zvyšování kapacit sociálních služeb nereagují systematicky. Jakékoliv změny, a to i změny jednotlivých prvků celkového systému, jsou pouze dílčí či parametrické. Jinými slovy: Česká republika se chová, jako by se jí popsané prognózy (evropské i národní) netýkaly. Toto je nutné změnit.
- Současný systém sociálních služeb je nepřátelský vůči soukromému kapitálu, soukromým zdrojům a soukromým poskytovatelům sociálních služeb. Zatímco právě soukromý sektor vykazuje v posledních letech zásadní nárůst kapacit sociálních služeb (a tím reaguje na narůstající poptávku po těchto službách), stávající systém svými regulačními opatřeními, které jsou iracionální a ve srovnání se západní Evropou ojedinelé, jim zabraňuje v přirozeném a hlavně potřebném rozvoji. (Jiří Horecký)

Co tedy spojuje hrozící kolaps sociálních služeb a investory sociálních služeb? „Pokud nebude stabilita a predikovatelnost financování, nebude nikdo do sociálních služeb ochoten investovat,“ říká prezident APSS ČR Jiří Horecký.

Organizátorem Fóra investorů sociálních služeb byla APSS ČR za podpory SMO ČR. Partneři akce byly Česká spořitelna, a. s., a společnost LINET. Mediálním partnerem se stal Týdeník Euro. ■

DODAVATEL DÁNSKÉ A NORSKÉ PROFESIONÁLNÍ ČISTÍCÍ A DEZINFEKČNÍ CHEMIE

NAŠE DEZINFEKČNÍ PŘÍPRAVKY **SPLŇUJÍ NAŘÍZENÍ EU Č. 528/2012 SBÍRKY**
A JSOU **REGISTROVÁNY NA MINISTERSTVU ZDRAVOTNICTVÍ ČR**

PROČ DEZINFEKCI OD NÁS?

- ▶ s námi máte ověřené přípravky vysoké kvality
- ▶ zdarma vypracujeme dezinfekční plán v rámci odběrů
- ▶ ručíme za rychlost a pružnost dodání zboží
- ▶ zdarma zaškolíme vaše zaměstnance v provozu
- ▶ poskytujeme profesionální služby s individuálním přístupem
- ▶ již 10 let fungujeme na trhu s bohatými zkušenostmi

WWW.SYPERA.CZ

Telefon: +420 483 312 535
E-mail: info@sypera.cz

SYPERA s.r.o., IČ 28719328, DIČ CZ28719328
provozovna: Belgická 300, průmyslová zóna Rýnovice, 466 05 Jablonec nad Nisou

Současná struktura služeb dlouhodobé péče a prognóza potřebnosti sociálních služeb 2019–2050

Projekce vývoje obyvatelstva ve všech evropských zemích ukazují, že populace stárne. Obecně klesá celkový počet obyvatelstva, významným způsobem se mění struktura obyvatelstva, rostou nároky na jednotlivé sociální systémy. V současné době je zřejmé, že systém sociálních služeb není na důsledky stárnutí populace připraven. Závislost poskytovatelů na přiznání dotací ze státního rozpočtu brání potřebnému rozvoji sociálních služeb; nízká úroveň odměňování má za důsledek, že se řada poskytovatelů sociálních služeb potýká s nedostatkem počtu sociálních pracovníků. Tato skutečnost se promítá v prodlužování čekací doby na umístění v pobytových zařízeních, terénní sociální služby se nerozvíjejí, podpora pečujících osob ze strany státu je nedostatečná.

■ **Text: Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA
doc. Ing. Ladislav Průša, CSC.**

➤ 1. Základní údaje o sociálních službách v ČR

V České republice působí přibližně 2 150 poskytovatelů sociálních služeb, kteří mají registrováno cca 5 600 sociálních služeb ve 33 druzích. Veřejné výdaje na zajištění těchto sociálních služeb činí 40 mld. Kč. Odborníci se shodují, že se výdaje na sociální služby zhruba každých 10 let zdvojnásobí.

Nejčtenějšími registrovanými sociálními službami jsou Pečovatelská služba (717), Odborné sociální poradenství (535) a Domovy pro seniory (531).

Nejnákladnějšími jsou pak služby pobytové, tj. domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením. Obecně nejnákladnější a pro pečující osobu také nejrizikovější je neformální, resp. rodinná péče o osobu vyžadující vysokou míru potřeby péče, bez využití sociálních služeb (služeb terénních, ambulantních a odlehčovacích, poradenství apod.).¹ V případě pobytových

služeb pro seniory, tj. starší osoby vyžadující celodenní péči a/nebo osoby trpící demencí, jsou k dispozici domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem. Celkově Česká republika disponuje 61 973 lůžky.² V případě pobytových služeb odlehčovacích (pobyt na lůžku na dobu určitou) je to pak 2 307 lůžek. Většinu kapacit vlastní (resp. zřizují) samosprávy, tj. kraje a obce. Menší část pak tvoří neziskový sektor a soukromí poskytovatelé.

Co se týká skutečných potřeb, pak jediným parametrem je kumulativní počet nevyřizených žádostí, který je každoročně publikován ve Statistické ročence z oblasti práce a sociálních věcí. Ta za r. 2016 uvádí celkem 65 764 žádostí do domovů pro seniory a 21 334 do domovů se zvláštním režimem.³ Toto číslo je však částečně nadhodnoceno, neboť se jedná o kumulaci žádostí, z nichž řada již nemusí být aktuální (z důvodu úmrtí, podání žádostí do více zařízení najednou apod.). APSS ČR odhaduje, že aktuální a skutečný převis žádostí se pohybuje přibližně v jedné čtvrtině celkové evidovaných žádostí, tedy přes 20 000 žadatelů.

➤ 2. Mezinárodní srovnání

Česká republika nevychází v evropském a mezinárodním srovnání nejlépe. Dle různých zdrojů vykazuje shodně podprůměrné hodnoty ve srovnání s vyspělým světem, tedy hlavně se zeměmi, které nám jsou dávány svojí sociální politikou za příklad.

Dle Světové zdravotnické organizace (WHO) disponuje ČR podprůměrnými kapacitami u lůžek dlouhodobé péče, v případě porovnání s původními členskými zeměmi je tato propast ještě větší a se zeměmi skandinávskými se nemůžeme porovnávat vůbec.

Ze zprávy Evropské komise (EK) lze vyčíst, že dle průzkumu vybavenosti pobytovými a terénními sociálními službami je ČR v obou případech lehce nad průměrem (rozdíl mezi daty WHO a EK je dán celkovým počtem zemí).

V případě pobytových služeb mají výrazně vyšší relativní kapacitu státy jako Island, Francie, Belgie, Nizozemí, Švédsko, Norsko, Lucembursko anebo Slovinsko. V případě služeb terénních jsme na tom o něco lépe a mezi země, které nás zásadně kapacitně převyšují, patří Nizozemí, Island, Dánsko, Norsko a Rakousko.

➤ 3. Evropské projekce

Dle nejnovější projekce EK v oblasti stárnutí z r. 2018 je prognóza ČR ohledně stárnutí populace naprosto shodná s evropským průměrem. Poměr ukazatele starobní závislosti, tedy poměr mezi počtem obyvatel ve věku nad 65 let a pracovními obyvateli (obvykle 15–64 let), činil v r. 2016 28,1 % a prognóza pro r. 2070 je pak 49,7 %, tedy nárůst o 21,6 %. Ve své

¹ F. Vostatek a kol.: *Financování a nákladovost sociálních služeb*, APSS ČR, 2013.

² Rok 2017.

³ *Domovy se zvláštním režimem slouží zpravidla pro osoby trpící demencí.*

⁴ V soukromém sektoru.

⁵ Viz *Výsledky zdravotnických účtů ČR v letech 2010 až 2017* [online] dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/90577099/26000518.pdf/e345ea90-0b2f-4b46-947e-5ae317a3c36d?version=1.1>.

⁶ *Zdravotnická ročenka České republiky 2017*. Praha: ÚZIS ČR 2018. ISSN 1210-9991. [online] dostupné z: <http://www.uzis.cz/katalog/rocenky/zdravotnicka-rocenka-ceske-republiky-1961-az-2013>.

⁷ *Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí 2017*. Praha: MPSV, 2018. bez ISSN. [online] dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/34376/Statisticka_rocenka_z_oblasti_prace_a_sociálních_věcí_2017.pdf.

⁸ *Základní ukazatele z oblasti práce a sociálního zabezpečení v České republice ve vývojových řadách a grafech 2017*. Praha: MPSV, 2018. bez ISSN. [online]

dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/34384/Zakladni_ukazatele_z_oblasti_prace_a_sociálního_zabezpečení_v_Česke_republice_2017.pdf.

⁸ Viz: *Případové studie způsobů zajištění péče o příjemce příspěvku na péči*. Praha: MARKENT, s.r.o. & VÚPSV, v.v.i., 2011.

⁹ *Nebo by muselo dojít ke zvýšení kapacit u jiných, substitučních služeb, jako např. pobytových služeb komunitního typu, semi-pobytových služeb, nových modelů bydlení pro seniory s navázanými sociálně-zdravotními službami apod.*

Tabulka č. 1: Počet lůžek v zařízeních dlouhodobé péče v evropských zemích
počet lůžek na 1000 osob starších 65 let

Belgie	70,01	Maďarsko	47,33
Švédsko	69,39	Dánsko	45,88
Švýcarsko	67,21	Estonsko	43,73
Island	63,38	Španělsko	43,13
Nizozemsko	63,22	Rakousko	43,04
Finsko	60,22	ČR	40,81
Malta	59,06	Litva	35,10
Francie	56,51	Lotyšsko	20,05
Lucembursko	55,83	Polsko	17,98
Slovensko	55,00	Itálie	17,76
Německo	54,09	Chorvatsko	11,47
Slovinsko	53,57	Rumunsko	7,88
Norsko	52,96	Bulharsko	2,24
Irsko	49,66	Řecko	1,13
Velká Británie	49,30		

Zdroj: *Beds in nursing and residential care facilities*. [online], dostupné z: https://gateway.euro.who.int/en/indicators/hlthres_24-beds-in-nursing-and-residential-care-facilities-total/, vlastní propočty
Z těchto údajů vyplývá, že dostupnost služeb v těchto zařízeních je u nás z vyspělých evropských zemí nejhorší, před námi je i Estonsko, vybavenost místy v těchto zařízeních je vyšší i na Slovensku.

studii z roku 2012 uvádí EK i jiné alarmující parametry, a to konkrétně do horizontu r. 2060. Počet osob vyžadujících péči se zdvojnásobí z 20,7 mil. na 44,4 mil. (navýšení o 115 %). Počet osob vyžadujících péči v institucích se ztrojnásobí z 2,9 mil. na 8,3 mil. (navýšení o 186 %). Počet osob vyžadujících formální péči v domácím prostředí (pečovatelská služba, domácí péče) vzroste z 5,5 mil. na 13,9 mil. osob (navýšení o 153 %). Tato projekce navýšení potřeby péče, a tedy i nutných kapacit sociálních služeb, je samozřejmě v každé evropské zemi trochu jiná.

» 4. Soukromý sektor

V Evropě je sektor sociálních služeb nejdynamičtěji rostoucím. Celkově pracuje v sociálních službách přes 10 mil. zaměstnanců a mezi roky 2008–2012 je evidován nárůst 2 mil. pracovních míst, tzn. zejména v době ekonomické krize a restrikce výdajů veřejných rozpočtů. Velký podíl na tom má soukromý sektor (neziskové organizace, ale i obchodní společnosti a velké korporátní celky). ČR patří nastavením svých podmínek mezi země nepřátelské soukromému kapitálu a obecně zdrojům v sociálních službách. V r. 2017 zveřejnil EUROFOUND historicky první studii monitorující stav veřejných a soukromých poskytovatelů bytových služeb, resp. domovů. Ta mj. uvádí, že průměrně jsou menší kapacity v bytových službách⁴ např. v České republice a ve Skotsku či Anglii. Zajímavé výstupy přináší studie i v porovnání spokojenost × kvalita poskytovaných služeb dlouhodobé péče. ČR vykazuje vyšší míru spokojenosti klientů než země jako Itálie, Belgie, Velká Británie, Irsko nebo Švédsko.

» 5. Aktuální situace v ČR

V roce 2013 byla publikována Projekce obyvatelstva České republiky do r. 2100. Tato skutečnost umožnila aktualizovat dopady, které může mít očekávaný vývoj počtu obyvatel mj. i na všechny sociální systémy. Zatímco o dopadech do systému důchodového pojištění se diskutuje dlouhodobě a jejich kvantifikace je otázkou především standardních pojistné matematických propočtů, o dopadech stárnutí populace na oblast sociálních služeb se diskutuje pouze okrajově (Průša, 2015a), žádná komplexní studie, která by kvantifikovala dopad stárnutí populace na potřebu sociálních služeb v naší zemi, doposud nebyla zpracována.

Nutnost rozšiřovat kapacity dlouhodobé péče konstatuje i zpráva OECD pro zdravotnictví v České republice z r. 2019: *Je zapotřebí podporovat rozvoj pečovatelských zařízení a harmonizovat politiku úhrad zdravotní péče poskytované v nemocnicích a jiných zařízeních. Krajské úřady je vhodné motivovat k zajištění dostatečného počtu institucí dlouhodobé péče na jejich území, a to s přihlédnutím k budoucímu vývoji.*

» 6. Kvantifikace výdajů na dlouhodobou péči v ČR

Podle mezinárodní metodiky sledování výdajů na dlouhodobou péči SHA 2011 se rozlišují dvě skupiny výdajů:⁵

Dlouhodobá zdravotní péče (HC. 3), která zahrnuje tři formy:

- lůžková dlouhodobá péče (HC 3.1), která zahrnuje služby dlouhodobého charakteru poskytované v nemocnicích, domovech pro seniory, domovech pro OZP, v týdenních stacionářích apod.;
- denní dlouhodobá péče (HC 3.2), která

je poskytována v denních stacionářích, centrech denních služeb, zahrnuje rovněž odlehčovací služby;

- domácí dlouhodobá péče (HC 3.4) zahrnuje služby poskytované klientům v přirozeném prostředí jejich domova (domácí péče, pečovatelská služba, osobní asistence).

Dlouhodobá sociální péče (HCR.1), která zahrnuje:

- služby tzv. asistenčního charakteru (dovážka nebo příprava oběda, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické, výchovné a vzdělávací činnosti nebo pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů pacienta/klienta;
- peněžité dávky dlouhodobé sociální péče (dávky pro osoby se zdravotním postižením a část výdajů na příspěvek na péči).

Je zřejmé, že toto členění neodráží klasifikaci výdajů na dlouhodobou sociální a zdravotní péči tak, jak jsou tyto výdaje chápány v ČR.

6.1 Kvantifikace podle ČSÚ

ČSÚ dlouhodobě publikuje výsledky zdravotnických účtů, první kvantifikace výdajů na dlouhodobou péči podle nové metodiky SHA 2011 byly publikovány v r. 2017. Podle ní činily v r. 2017 **celkové výdaje na dlouhodobou péči 72,2 mld. Kč**, z toho

- 50,4 mld. Kč na dlouhodobou zdravotní péči;
- 21,8 mld. Kč na dlouhodobou sociální péči.

Dlouhodobá zdravotní péče je složena z řady služeb zdravotní a související osobní péče (např. podávání léků, ošetřování chronických ran, rehabilitace, pomoc při osobní hygieně, pomoc při zvládnání běžných úkonů, pomoc při poskytnutí stravy atd.). Pro účely zdravotnických účtů je členěna na dlouhodobou lůžkovou, denní a domácí péči.

Dlouhodobá lůžková péče zahrnuje podle uvedené metodiky lůžkovou péči v různých typech zdravotnických zařízení (např. nemocnice, léčebny dlouhodobě nemocných, ostatní specializované léčebny, hospice apod.) a v rámci sociálních služeb (domovy pro seniory, DZR, DOZP, týdenní stacionáře apod.). Nejvíce finančních prostředků z kategorie dlouhodobé lůžkové péče bylo v letech 2010–2017 z veřejných rozpočtů vydáno na provoz domovů pro seniory, výdaje na tuto péči činily v r. 2017 celkem 12,9 mld. Kč. >>>> 18

««« 17

Dlouhodobá sociální péče v systému zdravotnických účtů zahrnuje výdaje na služby, které zajišťují pomoc s činnostmi každodenního života a výdaje na peněžitě dávky.

V případě sociálních služeb dlouhodobé sociální péče se jedná výhradně nebo převážně o poskytování tzv. asistenčních služeb (jak je uvedeno výše); peněžitě sociální dávky dlouhodobé sociální péče zahrnují podle uvedené metodiky příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcky, nejnákladnější z nich je příspěvek na péči.

6.2 Kvantifikace podle VÚPSV

Pokud bychom měli kvantifikovat výdaje na dlouhodobou péči v členění, které vychází z kompetencí jednotlivých ministerstev (s využitím metodiky SHA 2011 zohledňující i výdaje na některé sociální dávky), potom při použití údajů statistických ročenek MZ ČR⁶ a MPSV ČR⁷ činily v r. 2017 **náklady dlouhodobé sociální zdravotní péče celkem 55,12 mld. Kč, tedy o přibližně 17 mld. Kč méně, než je vykazováno ve zdravotnických účtech.**

Celkové náklady dlouhodobé zdravotní péče činí podle těchto propočtů pouze 6 323 mil. Kč, náklady v LDN 3 178 mil. Kč, náklady na ošetrovatelských lůžkách dosáhly úrovně 929 mil. Kč, náklady na lůžka hospicového typu činily 199 mil. Kč a náklady domácí zdravotní péče 1 935 mil. Kč. *Do těchto nákladů tedy nejsou zahrnuty náklady na služby sociální péče, které jsou poskytovány podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění.*

Celkové náklady dlouhodobé sociální péče dosáhly v r. 2017 úrovně 35 747 mil. Kč, které zahrnují náklady na všechny služby sociální péče.

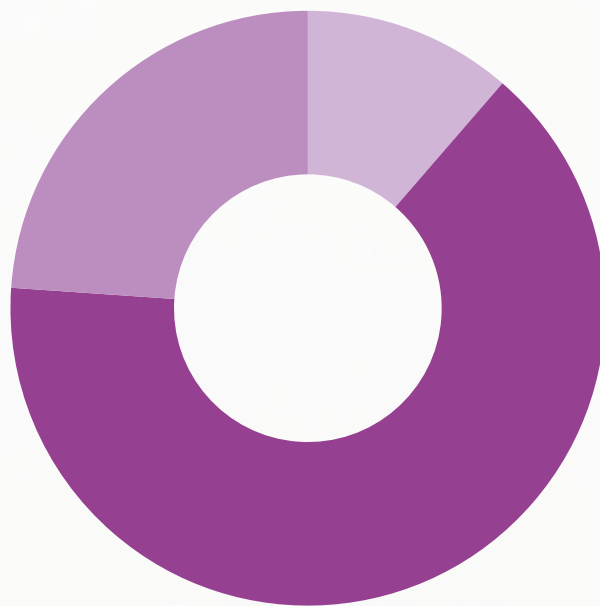
Náklady na peněžitě dávky dlouhodobé sociální péče dosáhly v r. 2017 úrovně 13 051 mil. Kč, z toho náklady na příspěvek na péči činily 11 095 mil. Kč, náklady na příspěvek na mobilitu dosáhly úrovně 1 202 mil. Kč a náklady na příspěvek na zvláštní pomůcku činily 754 mil. Kč.

Poznámky k provedené kvantifikaci:

1. Do nákladů dlouhodobé zdravotní péče jsou zahrnuty pouze typy lůžek, které do svých statistik započítává WHO (viz: *Beds in nursing and residential care facilities, per 100 000. Dostupné z: https://gateway.euro.who.int/en/indicators/hlthres_23-beds-in-nursing-and-residential-care-facilities-per-100-000/visualizations/#id=27682*), a to přesto, že podle odhadů VZP ČR je na interních odděleních nemocnic cca 15 000 osob hospitalizováno především ze sociálních důvodů.

Struktura výdajů na dlouhodobou péči v roce 2017 podle kvantifikace VÚPSV

- 65 % dlouhodobá sociální péče
- 24 % peněžitě dávky dlouhodobé sociální péče
- 11 % dlouhodobá zdravotní péče

Obrázek č. 1

Pramen: Vlastní propočty.

2. Do nákladů na dlouhodobé služby sociální péče jsou zahrnuty výdaje na poskytování všech typů služeb sociální péče tak, jak jsou definovány zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění.

3. Do nákladů na peněžitě dávky dlouhodobé sociální péče jsou zahrnuty v plném rozsahu výdaje na příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku.

4. Z hlediska výdajů na příspěvek na péči je nutno vycházet z toho, že tato dávka je určena na krytí nákladů na poskytované sociální služby, a tedy že tyto výdaje jsou již částečně zahrnuty ve výdajích na jednotlivé sociální služby a že podle dříve získaných poznatků⁸ je příspěvek na péči v případě, že příjemce této dávky nevyužívá žádnou z forem služeb od registrovaných poskytovatelů, využíván také na úhradu výdajů, které s péčí přímo nesouvisí, nejčastěji se jedná o úhradu běžných výdajů domácnosti, nákladů na bydlení a dopravu, úhradu léků, nákup jídla, splátky automobilu, nákup oblečení a hygienických pomůcek, na spojení či nákup invalidního vozíku.

V prosinci 2017 pobíralo příspěvek na péči celkem 354,7 tis. klientů ve struktuře, kterou uvádí tabulka č. 2.

Při předpokladu, že by stejná struktura příjemců příspěvku na péči byla zachována po celý rok 2017, by výdaje na tuto dávku činily:

- 896,5 mil. Kč u příjemců, kteří využívali terénní služby;
- 15 401,9 mil. Kč u příjemců, kteří nevyužívali žádnou ze služeb od registrovaných poskytovatelů.

Předpokládejme, že:

- 50 % z objemu výdajů na příspěvek na péči pro příjemce, kteří využívali terénní služby, využili tito příjemci na nákup těchto terénních služeb (tedy 448,3 mil. Kč, které jsou již zahrnuty v objemu výdajů na jednotlivé terénní služby), a ze zbylých 50 % využili příjemci 30 % na úhradu běžných výdajů v domácnosti (tedy v rozporu s úmysly zákonodárce), na sociální služby zajišťované členy rodiny tedy bylo vynaloženo 313,8 mil. Kč;
- 30 % z objemu výdajů na příspěvek na péči pro příjemce, kteří nevyužívali žádnou ze služeb od registrovaných poskytovatelů, bylo využito na úhradu běžných výdajů v domácnosti, na sociální služby zajišťované členy rodiny tedy bylo vynaloženo 10 781,3 mil. Kč.

Za těchto předpokladů tedy výdaje na příspěvek na péči, které je podle metodiky SHA 2011 nutno započítat do nákladů na dlouhodobé služby sociální péče, činí 11 095,1 mil. Kč.

➤ 7. Prognózy pro Českou republiku

V následujících letech se bude měnit věková struktura naší populace. Nárůst počtu osob v seniorském věku se promítne v nárůstu počtu příjemců příspěvku na péči. Jsou zpracovány dva scénáře vývoje počtu příjemců příspěvku na péči do r. 2050 – statický a dynamický. Na základě takto provedených propočtů lze očekávat, že do r. 2050 vzroste počet příjemců příspěvku na péči ze současných cca 355 tis. osob na 632–734 tis.

Z očekávaného vývoje počtu příjemců příspěvku na péči v jednotlivých stupních závislosti je zřejmé, že stávající kapacity jednotlivých typů sociálních služeb nebu-

Tabulka č. 2: **V prosinci 2017 pobíralo příspěvek na péči celkem 354,7 tis. klientů v této struktuře:**

stupeň závislosti	forma péče			žádný reg. poskytovatel	celkem
	pobytová zařízení	ambulantní zařízení	terénní zařízení		
I.	9 679	5 090	5 770	86 746	107 285
II.	17 237	4 662	5 064	88 503	115 466
III.	21 741	2 608	3 002	55 944	83 295
IV.	21 146	1 250	1 586	24 654	48 636
celkem	69 803	13 610	15 422	255 847	354 682

dou v následujících letech dostatečné. Je zřejmé, že rozvoj všech forem terénních, ambulantních i pobytových zařízení by se měl stát nedílnou součástí všech rozvojových plánů na obecní i krajské úrovni. Nezbytným předpokladem umožňujícím včas reagovat na změněnou demografickou situaci je zvýšení důrazu na analýzu změn v demografické situaci obyvatelstva v jednotlivých regionech.

Je zřejmé, že tento nárůst počtu osob v produktivním věku se musí projevit i v nárůstu celkové kapacity jednotlivých forem sociálních služeb pro seniory, vč. kapacity pobytových zařízení, a to přesto, že stávající koncepční materiály MPSV vycházejí stále z teze, že kapacity těchto služeb se nebudou zvyšovat a potřebnou péči o seniory zajistí členové rodiny.

Pro ilustraci: Pro zajištění potřebného nárůstu kapacity v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem do r. 2035 by bylo potřeba vybudovat v každém správním obvodu obce s rozšířenou působností v tomto období v průměru 289 míst.

Výše uvedená prognóza pracuje pouze s demografickým vývojem. **Je však nutné vzít v úvahu ještě jednu zásadní skutečnost, která ovlivní významně poptávku po dlouhodobé péči, a to je rostoucí počet osob trpících demencí.**

Podíváme-li se na historický vývoj výskytu demence v ČR, lze konstatovat, že jak v absolutním, tak i relativním vyjádření počet lidí s demencí neustále narůstá. Zatímco v 60. letech žilo v ČR podle odhadů 49–55 tis. lidí s demencí, na přelomu tisíciletí to bylo 89–98 tis. a v roce 2015 dokonce téměř 156 tis. lidí. **Můžeme říci, že v roce 2020 u nás bude žít téměř 183 tis. lidí s Alzheimerovou chorobou nebo jinou formou demence, v roce 2050 pak dokonce 383 tis. lidí (Zpráva Demence 2016).**

Již z prvního pohledu na tato čísla je zřejmé, že před celou naší společností stojí ohromná výzva – zabezpečit kvalifikovaný personál pro očekávaný nárůst kapacity sociálních služeb. Je potřeba urychleně iniciovat vznik nových a výrazně rozšíření stávajících studijních oborů na středních a vysokých školách orientovaných na výuku sociální práce a ošetrovatelství tak, aby

i nadále byly sociální služby poskytovány na úrovni odpovídající současné době.

Nárůst kapacit bude také doprovázen zvýšenou potřebou zaměstnanců v sociálních službách. Při provedené projekci očekáváme nutnost nárůstu kapacit služeb sociální péče (s výjimkou domovů pro osoby se zdravotním postižením, kde bude tento trend opačný). V r. 2030 tak bude muset do sociálních služeb péče přijít 11 204 nových pracovníků a v r. 2050 pak 45 091 pracovníků.

» 8. Závěry

Česká republika je ve srovnání s kapacitami sociálních služeb (zejména služeb pobytových) dlouhodobě pod evropským průměrem. Tento propad se každoročně zvětšuje tím, jak vyspělé evropské země reagují na zvyšující se poptávku (zejména z důvodu nárůstu podílu starších osob, ale i osob trpících demencí), zatímco ČR reaguje minimálně a se zpožděním.

V ČR neexistuje žádný centrální plán na budování kapacit sociálních služeb pro seniory (pobytové služby, terénní služby, denní stacionáře apod.). Aktuální strategické dokumenty se nedotýkají problému nedostatečných kapacit, včetně návrhů řešení, tj. systematického plánu jejich dovybudování. Centrální investiční podpora je zcela zanedbatelná.

Pro zachování současné úrovně vybavenosti jednotlivými typy služeb sociální péče po celé sledované období do r. 2050 by se např.:

- počet míst v domovech pro seniory do r. 2050 musel zvýšit z 35 596 míst v r. 2016 na 89 146 míst, přičemž největší nárůst kapacity v těchto zařízeních by bylo nutno realizovat do r. 2035⁹;
- počet míst v domovech se zvláštním režimem do r. 2050 musel zvýšit z 15 387 míst v r. 2016 na 38 536 míst, přičemž největší nárůst kapacity i v těchto zařízeních by bylo nutno realizovat do r. 2035;
- počet osob, kterým je poskytována pečovatelská služba, musel zvýšit z 63 701 osob v r. 2016 (jedná se o disponibilní kapacitu pečovatelské služby, tj. okamžitá disponibilní kapacita; celkový počet klientů byl tak např. v roce 2017 celkem

100 700 osob) na 98 613 osob, přičemž největší nárůsty počtu osob lze očekávat do r. 2025 a následně v letech 2035–2045.

Nutné a nezbytné zvýšení kapacit služeb sociální péče povede také ke zvýšení počtu zaměstnanců v sociálních službách, o 11 000 do roku 2030 a v r. 2050 až 4× více.

Pokud nedojde k systémové a systematické změně ve smyslu rozvoje kapacit sociálních služeb pro seniory, čeká nás ještě větší propad v porovnání se zeměmi, které se na stárnutí obyvatelstva a s tím související změny odpovědně připravují. Čeká nás tedy stav blížící se kolapsu, který bude mít dopady i na ekonomiku této země.

» 9. Konkrétní návrhy opatření

Pro odvrácení budoucího kolapsu sociálních služeb je nutné zajistit dostatečnou podporu investic sociálních služeb, a to v souladu s doporučeními EK pro ČR. Rozpočtovaná částka v rámci státního rozpočtu ČR na r. 2019 pro tento účel ve výši 150 mil. Kč je fatálně nedostatečná.

Pro umožnění elementárního rozvoje sociálních služeb je nezbytné změnit systém financování tak, aby reagoval na nutnou a vzrůstající poptávku po těchto službách a tuto potřebu odrážel i v jejich financování. Současný systém státních dotací je nastaven tak, že udržuje stávající kapacity a neumožňuje průběžně a pružně reagovat na zvyšování poptávky, resp. potřeb.

Žádné strategické dokumenty ČR na nutnost zvyšování kapacit sociálních služeb nereagují systematicky. Jakékoliv změny, a to i změny jednotlivých prvků celkového systému, jsou pouze dílčí či parametrické. Jinými slovy: Česká republika se chová, jako by se jí popsané prognózy (evropské i národní) netýkaly. Toto je nutné změnit.

Současný systém sociálních služeb je nepřátelský vůči soukromému kapitálu, soukromým zdrojům a soukromým poskytovatelům sociálních služeb. Zatímco právě soukromý sektor vykazuje v posledních letech zásadní nárůst kapacit sociálních služeb (a tím reaguje na narůstající poptávku po těchto službách), stávající systém svými regulačními opatřeními, které jsou iracionální a ve srovnání se západní Evropou ojedinělé, jim zabraňuje v přirozeném a hlavně potřebném rozvoji.

Kompletní studii najdete na www.apsscr.cz.
(redakčně kráceno)

Zdroj:

- Horecký, J.; Průša, L.; *Současná struktura služeb dlouhodobé péče a prognóza potřeby sociálních služeb 2019–2050*, Tábor: APSS ČR, 2019, ISBN: 978-80-907053-4-0

„Mým cílem je pomoci hendikepovaným lidem přiblížit se co nejvíce normálnímu životu,“

říká jednatel firmy AUTO BABIŠ, s. r. o., Miloš Babiš
aneb Od Velorexu k Citroënu

Miloš Babiš vybudoval s manželkou rodinnou firmu, která se později stala největším autosalonem Citroën v České republice. V letech 2013–2017 byl poslancem Poslanecké sněmovny PČR. Po odchodu z politiky se opět naplno věnuje řízení rodinné firmy – určuje firemní strategii a neztrácí kontakt s každodenním firemním během. Ve volném čase se mimo jiné zabývá tvůrčím psaním – je autorem tří knih, souborů humorných povídek z autorova života (*Nebojte se žít, 2015; Úsměvy života, 2016; Nechte se vést životem, 2017*). Byl vydavatelem registrovaného periodika *Slovo poslance*, v současnosti pro zaměstnance a obchodní partnery vydává čtvrtletník *Auto Babiš Plus*. Čas od času uspořádá expedici. Z těch posledních stojí za zmínku přejezd kubánského souostroví na horských kolech, několik zlatokopeckých výprav do Austrálie, návštěva indonéských a sumaterských pralesů s Orchidea klubem, offroad expedice do rumunských hor nebo lovecká expedice do Laponska. Založil si vlastní arboretum, do kterého vysazuje stromy z expedic ze všech světadílů. V mládí byl profesionálním hráčem ragby. Sportovní zaměření nezaprou ani další koníčky, kterým se věnuje ve zbývajícím volném čase: motorismus, dálková jízda na kole, lyžování, tenis, rybaření, tramping, v poslední době dálkové běhání a půlmaratony, jízda na divoké vodě. Miloš Babiš je ženatý, má dvě dospělé děti: syna a dceru.

■ Rozhovor vedla

Mgr. Veronika Hotová, šéfredaktorka

Kudy vedla vaše kariérní cesta, než jste se dostal tam, kde jste v současnosti?

Po revoluci jsem začínal sám, posléze s jedním zaměstnancem v garáži. Jak jsme rostli, postupně jsme s manželkou přeřadili na pomyslný druhý rychlostní stupeň a vybudovali velký autosalon.

I ten se po letech ukázal být těsným, a tak jsme na „zelené louce“ postavili zcela nový, moderní autosalon.

Postupně jsme expandovali na obchodní korporaci, která hrdě provozuje největší autosalon Citroën v České republice.

Na co se nejvíce zaměřujete?

Dříve jsme se orientovali jen na osobní vozy, ale dnes dominuje naší nabídce segment užitkových vozů. Šli jsme cestou specializace a podnikatelům nabízíme služby ojedinelého Citroën Business Centra. Vedle toho již několik let úspěšně provozujeme Centrum nástaveb, což je náš vlastní unikátní projekt. V něm nabízíme a provádíme individuální úpravy, nástavby a vestavby všech typů vozů, mj. i pro lidi s hendikepem.

Co vás odlišuje od konkurence?

V rámci dealerské sítě se snažíme jít vlastní cestou. Máme vlastní nápady a řešení, která zákazníci oceňují. Snažíme se být na čele pelotonu. Změny a přání našich zákazníků dovedeme předvídat a nečekáme, kam nás naše konkurence zažene. Ten, kdo je vzadu, opisuje a přizpůsobuje se ostatním, nemůže být úspěšný. V této oblasti považují za důležitou zejména lidskost.

A jak se vlastně pozná taková úspěšnost?

Jeden příklad za všechny, paní redaktorko, jsme vlastně kolegové. Vždyť my vydáváme vlastní časopis – *Auto Babiš Plus*. Vychází pravidelně čtvrtletně a má za cíl podělit se s našimi zákazníky a zaměst-

Berlingo FlexiRamp TM

nanci o získané zkušenosti, úspěchy v našem podnikání, ale i o přátelské ovzduší a společné mimopracovní aktivity. Stal se zejména jakýmsi prostředníkem mezi naší rodinnou firmou a váženými partnery a zákazníky.

Můžete čtenářům přiblížit, co nového zákazníka čeká od chvíle, kdy k vám poprvé přijede?

Vždy se vám bude věnovat specialista a prodiskutuje s vámi vaše představy a potřeby úpravy vozidla doslova na míru. Naši specialisté jsou lidé s technickým rozhledem, znalostí vozů i aktuálních možností speciálních přestaveb. V naší firmě je naprostou samozřejmostí poskytnout informace třeba o změnách v příspěvku na automobil, příspěvku na jeho úpravu nebo nejvhodnějším financováním vozu. Naše největší přednost tkví ve skloubení požadavků a představ zákazníka s možnostmi trhu, dále pak v neefektivnější organizaci přestavby v co nejkratším termínu s důrazem na hospodárnost nákladů klienta. A v neposlední řadě – a to je myslím to nejdůležitější –, za celý dodaný vůz včetně přestavby a jejich kvality zákazníkovi odpovídáme.

Jste se zákazníkem v kontaktu i poté, co s vozem od vás odjede?

Jistě, samozřejmostí je pro nás i následná poprodejní profesionální péče – fleet management, přednostní pravidelné kontroly, servis veškerých dodaných vozidel, zapůjčení vozů s vybraným typem nástavby či vestavby, event. zprostředkování výkupu ojetých užitkových vozidel. Vše je uzpůsobeno tak, aby měl zákazník co největší pohodlí, tedy aby nemusel myslet na pravidelný servis a prohlídky, nemusel složitě organizovat přistavení vozu k nám nebo dokonce manipulovat se sezónní sadou kol. Termíny servisu a technických kontrol hlídáme. Hendikepované bude jistě zajímat i přednostní elektronické objednání na servis nebo zcela bezbariérový provoz našeho autosalonu.

Jaké konkrétní přestavby můžete hendikepovaným nabídnout?

Provádíme celou řadu přestaveb pro různé segmenty trhu. V segmentu sociálních přestaveb pro hendikepované se jedná o složitější úpravy vozidel. Ty podle povahy provádí dle našeho zadání jeden z našich partnerů. Jedna firma dodává prosté plošiny a nájezdy pro invalidní vozíky, jiná důmyslné zdvihací plošiny s dálkovým ovládním. Musíme být schopni dodat například i vnitřní kotvící prvky pro přepravu osob ve vozíku nebo dálková ovládní k většině prvků.

Co vás v této oblasti z technického hlediska zaujalo nejvíce?

Abych vám dnes mohl na tuto konkrétní otázku odpovědět „z patra“, s veškerou kompetentností, bylo nezbytné vynaložit nezměrné úsilí mé i našich profesionálních prodejců. Stěžejní bylo komplexní zmapování trhu a odborné posouzení nepřebírného množství nabízených produktů. To vše po precizní všestranné analýze specifických individuálních potřeb našich handicapovaných klientů – co vyhovuje jednomu, druhý nemusí potřebovat. Dnes již můžeme říci, že máme jasno, umíme, a to bez kompromisů. Ale zpět k vaší otázce. Mezi nejvíce sofistikovaný prostředek zařazují systém tzv. FLEXI Ramp od našeho obchodního partnera společnosti API CZ. Unikátní systém snížené podlahy jinak klasického rodinného vozu BERLINGO na-

Vysoká úroveň firmy byla potvrzena v celostátním srovnání v loňském roce, kdy získala Cenu za vynikající kvalitu České společnosti pro jakost, Zvláštní cenu prezidentky Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR a především certifikát Držitel ocenění Diamantové ligy kvality 2018. Soutěž co do počtu získaných bodů vyhrála absolutně.

bízí nový standard pro komfortní přepravu osoby na invalidním vozíčku. V kombinaci se sklopnou nájezdovou rampou umožňuje bezproblémový nájezd osoby na vozíčku do vozidla, přičemž rampu lze jednoduchým pohybem složit do roviny a plnohodnotně tak využívat zavazadlový prostor. Unikátní, jednoduché, bezpečné.

Jako další, neméně sofistikované zařízení, tentokrát pro organizace zajišťující přepravu více osob na vozíčku, pokládám systém zvedací plošiny, tzv. platformy. Toto zařízení v kombinaci s vozidlem Citroen JUMPY nebo JUMPER lze namontovat jak do zadní části vozidla, tak do jeho bočních dveří. Kompaktní, flexibilní, bezpečné.

Asi jako TOP zařízení v segmentu řešení mobility hodnotím robotický samoobslužný systém nakládky a vykládky prázdného

vozičku poté, co handicapovaný řidič sám přesedne za volant. Na druhou stranu, paní redaktorko, takové otočné sedadlo spolejezdce, které lze nastavit na úroveň invalidního vozíčku a které umožní pohodlné přesednutí do vozidla, je pro osobu s pohybovým handicapem stejně zásadní a nenahraditelné jako zmíněný robotický systém ukládání vozíčku. Naš obchodní partner, společnost API.cz, je v mnoha ohledech na špičce v rámci celé Evropy. Ročně provádí stovky přestaveb a jejich technologickou převahu demonstruje dokonce vlastní moderní vývojové centrum. Ukazuje se, že Slapy u Tábora byly pro nás tou správnou volbou.

Stává se, že má někdy klient o přestavbě zkreslené/nereálné představy?

Zkreslené představy o přestavbách panují spíše v tom pohledu, že zákazníci nemají informace o aktuálních možnostech a moderních technických řešeních. Kromě zmíněného robota pro nakládání invalidního vozíku do kufru auta můžete mít vozík uložený například i ve střešním boxu. I tam jej spouštíte a ukládáte automaticky. Dalšími moderními možnostmi jsou otočné autosedačky, nakládací jeřábky, zvedací plošiny, automatické nájezdové rampy atd. Je jich celá řada.

Naši zákazníci jsou často překvapeni šíří technických možností, které jsou dnes na trhu. Často mají zastaralé představy o nabídce. Doby, kdy naše silnice hendikepovaní brázдили ve Velorexech, jsou už našťástí dávno pryč. Vy jste, paní redaktorko,

mladší ročník, ale znáte hadrák, hadraplán, husí stehno či prchající stan? Vězte, že se jednalo o legendární tříkolku s trubkovým rámem a koženkovou karoserií, kterou ve vrcholné verzi poháněl motor Jawa 350. A stejně jako jejich přezdívkou dnes na ulicích vzbuzují nostalgické úsměvy. Z mého pohledu si však posměch nezaslouží, neboť se jednalo o technicky obdivuhodné stroje, za jejichž konstrukcí stáli bratři Stránští. Zároveň byly praktickou pomocí hendikepovaným v tuhých poválečných letech padesátých.

Kde vnímáte největší problémy v oblasti zdravotně hendikepovaných?

Velkým problémem v tomto odvětví jsou zejména vysoké ceny kompenzačních pomůcek. >>>> 22

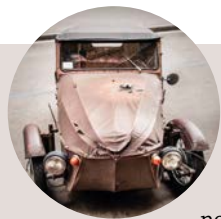
««« 21

Ty neodrážejí skutečné náklady na jejich výrobu a montáž, ceny jsou deformovány nezdravým tržním prostředím. Obdobnou kompenzační pomůcku dodává jen jeden dodavatel za čtvrt milionu korun, zbytek trhu za půl milionu korun. Důvodem je, že výše podpory dané pomůcky je právě půl milionu korun. Není se pak čemu divit, že ceny pomůcek rostou.

Dalším problémem je legislativa a její nestálost. V minulém funkčním období sněmovny, kdy jsem byl i já poslancem, se zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením novelizoval třikrát. Nyní sněmovna projednává poslaneckou novelu tohoto zákona. Snad jde tato snaha konečně dobrou cestou, když chce pomoci i osobám s těžkým omezením pohyblivosti způsobeným postižením cév dolních končetin. Tito lidé mají výrazné problémy se samostatným pohybem bez pomoci druhé osoby, přesto dnes nemají nárok na příspěvek na zakoupení zvláštní pomůcky. Návrh novelizace myslí i na vady a nemoci srdce a oběhovou nedostatečnost nebo těžké postižení plicních funkcí. Všichni takto postižení jsou dnes nuceni hradit si zvláštní pomůcky z vlastních prostředků, což často znamená, že si je, výhradně z ekonomických důvodů, vůbec nemohou dovolit. Jejich postižení tedy často zůstává zcela nekompensováno, ačkoliv by jim vhodně zvolená zvláštní pomůcka výrazně pomohla k větší samostatnosti a k důstojnějšímu životu.

Doprovodná novelizace vyhlášky, kde se k těmto novým indikacím přiřazují konkrétní zvláštní pomůcky, se týká právě našeho oboru: nájezdové ližiny, zvedací plošiny a rampy, elektrický skútr a úpravy motorového vozidla. Návrh myslí i na úhradu nákladů na instalaci. ■

Moc děkuji za rozhovor.

Velorex je původně tříkolové vozítko s trubkovým rámem potaženým koženkou (jediné homologované vozidlo s plátěnou karoserií na světě). Jeho konstruktéry jsou bratři František (1914–1954) a Mojmir Stránští (1924–2011). Velorex byl vyráběn původně jako malosériová výroba bratrů Stránských, později po znárodnění ve velodružstvu Solnice jako vozítko pro invalidy. Po ukončení výroby tříkolových Velorexů (vyrobena 15 300 kusů) byly vyráběny ještě čtyřkolové Velorexxy (1 380 kusů), slávy svých tříkolových předchůdců však nedosáhly. Až do konce 2. tisíciletí k řízení Velorexu stačilo mít řidičský průkaz skupiny A (motocykl). ■

INZERCE

Česká spořitelna radí sociálním podnikům, jak účinně komunikovat i jak přijít k penězům

Sociální bankovníctví České spořitelny vsadilo na edukaci sociálních podniků a neziskových organizací. Pořádá pro ně workshopy, na kterých se jejich zástupci učí, jak své organizace udržet či rozvíjet.

Poradenství a vzdělávání považuje Česká spořitelna za stejně důležitou součást sociálního bankovníctví, jakou je poskytování úvěrů. Za účelem pravidelné edukace zástupců neziskového sektoru vznikla v České spořitelně Akademie sociálního bankovníctví, která v Praze a Ostravě pravidelně pořádá workshopy na témata marketingu a budování značky, fundraisingu, komunikace s médii a měření dopadu. Naposledy učila, jak reagovat na nenávistné komentáře na sociálních sítích, jak získat Google grant a být vidět v online prostoru.

„Aby byl sociální podnik udržitelný, musí si osvojit komplexní dovednosti, které mu napomůžou postavit se na vlastní nohy a být schopen čerpat řádné úvěry,“ zdůrazňuje Otto Mach, manažer Sociálního bankovníctví České spořitelny. „Právě prostřednictvím vzdělávání a poradenství pomáháme klientům, aby se stali ‚úvěrovatelní‘. Specialisté sociálního bankovníctví se věnují individuálním konzultacím, dále máme síť mentorů a v neposlední řadě využíváme i akcelerační programy. To vše pak vede k tomu, že klient předloží a realizuje životaschopný, návratný projekt, který Česká spořitelna ráda zaúvěruje,“ dodává Mach.

Sociální bankovníctví se v různých podobách realizuje ve všech bankách skupiny Erste. V České republice se zaměřuje na ekonomickou soběstačnost organizací, které poskytují lidem se sociálním či zdravotním znevýhodněním produkty nebo služby, případně je přímo zaměstnávají. Kromě subjektů řešících sociální problémy se věnuje též organizacím s environmentální tematikou.

Spolupráce České spořitelny s EIF přinesla sociálním podnikům již dva miliony eur

Dostupnost financování pro podnikání se sociálním přesahem v České republice podporuje i garanční smlouva mezi Českou spořitelnou a Evropským investičním fondem (EIF), díky které mohou získat finance i sociální podnikatelé, kteří by za běžných okolností na úvěr nedosáhli. Záruku lze použít na provozní i investiční financování.

Česká spořitelna má v rámci spolupráce s EIF pro organizace se sociálním přesahem k dispozici 12 milionů eur.

„Záruky EIF zvyšují dostupnost financování pro neziskové organizace a sociální podnikatele – a také přispívají ke zlevnění úvěrů. To, že jsme již nyní vyčerпали dva miliony eur, dokazuje, že poptávka po financování je ze strany sociálních podniků i neziskových organizací značná,“ doplňuje Mach. Provozní úvěry pomáhají organizacím zajistit cash flow a překlenout období, kdy očekávají dotace, příspěvky na zaměstnávání nebo granty, které obvykle chodí zpětně. Investiční úvěry zase pomáhají sociálním podnikům vybudovat či rozšířit provozovny, a zaměstnat tak více osob, které by na běžném trhu práce byly hůře uplatnitelné.

Finanční podpora využívá záruku financovanou Evropskou unií v rámci Programu EU pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI).

ČESKÁ
spořitelna | Sociální bankovníctví

www.socialnibankovnictvi.cz

Ohrožené děti lépe zachytí síť. Vytvořit ji pomáhá nový projekt

Terénní služby pro děti jsou významným nástrojem prevence jejich ohrožení. Samotné ale nemohou zachytit všechny, kteří je potřebují. Je nutné, aby spolupracovaly s dalšími aktéry a fungovaly jako záchranná síť. Poptávku po spolupráci všech aktérů potvrzují i krajské výzkumy přímo z terénu. Pokud je v síti díra, páře se, stejně tak, pokud aktéři systému nespolupracují, dítě se stane poutníkem mezi nimi bez kýženého cíle a péče se v neposlední řadě prodražuje.

Právě proto hovoříme o nutnosti koordinace pomoci dětem a rodinám v síti služeb, která tuto oblast zpřehledňuje jak pro klienty, tak pro samotné organizace. Zejména co se týče jejich rolí, kompetencí vůči klientům i sobě navzájem. Vědomí příslušnosti k většímu celku, který pohromadě tvoří účinnější nástroj k řešení problémů, ale také obeznamenost s dalšími aktéry, kteří se z odborných pozic a na základě zkušeností vztahují k problému, a z toho vyplývající možnost obohatit vlastní vzhled do problematiky o perspektivu souvisejících oborů – to jsou jen některé přednosti, které koordinovaná péče přináší.

Podpoře výše zmíněných principů na lokální úrovni se věnuje projekt „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“, který v letech 2016–2019 realizuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Skrze pozice tzv. lokálních síťů, kteří působili na území celkem 124 obcí s rozšířenou působností v rámci 11 ze 14 tuzemských krajů, byly posíleny nejrůznější formy spolupráce aktérů na místní úrovni. Nejčastěji mezi orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), školami, sociálními a navazujícími službami, zástupci policie, lékaři apod.

Jak začít spoluprací

Dobrym příkladem je koordinace společných setkání zástupců OSPOD, základních i mateřských škol a neziskových organizací. Takových setkání v projektu

proběhla celá řada, a to na úrovni regionů i krajů, například v Pardubickém kraji to byl cyklus setkání „Spolu a včas“. Tato setkání byla zaměřena na včasné rozpoznání potřeb dítěte a zpřehlednění podpory, kterou dítěti mohou poskytnout organizace a odborníci dostupní v regionu. Zde je, vedle užšího propojení s neziskovým sektorem, otevírán také prostor pro rozšíření sociální práce přímo ve školách. Ta v ČR není standardem, ale zkušenosti z terénu (a také příklady z praxe, kde již probíhá!) přitom její potřebnost potvrzují.

Jiným příkladem funkčních multidisciplinárních platform jsou setkávání k tématům zdravotní péče o děti. Například v Ostravě proběhla v minulém roce série setkání psychiatrů, psychologů a pediatriků z místní Fakultní nemocnice s pracovníky OSPOD, neziskových organizací, škol a poradenských zařízení. Účelem bylo vyjasnění vzájemných kompetencí, možností a limitů předávání informací. Cílem setkání bylo také nastavení společných postupů při řešení konkrétních situací, jako jsou záškoláctví či nutnost rozvoje rodičovských kompetencí. To vše s důrazem na včasné zachycení problémů dítěte a jeho co nejadekvátnější podporu.

Jak nastavit společné základy

Předpokladem funkčnosti mezioborových platform je nastavení společných cílů v podpoře dítěte. Vzhledem k rezortně odlišným pohledům na situaci dítě-

te se v praxi osvědčil jednotný náhled na dítě prostřednictvím jeho základních potřeb. Potřeby dětí byly v rámci projektu vymezeny následovně:

- potřeba pevných a stabilních vztahů,
- potřeba bezpečí, životní stability,
- potřeba celkové duševní a tělesné pohody, zdraví,
- potřeba učení se, poznávání okolního světa,
- potřeba chování v rámci norem, poznávání hranic, porozumění vlastnímu chování,
- potřeba materiálního zajištění, zajištění základních životních potřeb.

Jak překročit vlastní stín

Celkově lze říci, že práce síťů v terénu prokázala pozitivní vliv mezioborové spolupráce a zvýšení povědomí o rolích ostatních aktérů. Zároveň je možné hledat i přesahy role vlastní, která je často limitována jen zdánlivě. V praxi to konkrétně znamená, že například učitel nemá obavy nabídnout včasnou podporu dítěti, pokud má přehled o nabídce jednotlivých služeb v regionu - mimo školního psychologa tedy zejména sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahová zařízení a kluby, dobrovolnické spolky, peer programy, rodičovská a mateřská centra, poradenská zařízení, apod. Je tak možné využít nástrojů prevence v mnohem širším rozsahu než je nyní běžné, a to bez výrazného navyšování finančních nebo personálních nákladů.

Více o projektu „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“ včetně příkladů dobré praxe funkčních sítí služeb najdete na webu: www.pravonadetstvi.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Tvoříme společně DOMOV těm, kteří nás potřebují ★★★★★

seniorům | nemocným a lidem se zdravotním omezením | pečujícím | rodinám s dětmi

Centrum sociálních služeb Praha 2 založila Městská část Praha 2 pro potřeby svých občanů. Dobře nastavenou strukturou služeb je prostřednictvím 12 hlavních činností užitečné všem generacím. Naše domovy pro seniory patří mezi první zařízení v ČR, která svým obyvatelům poskytují nezbytnou paliativní péči. Zabraňujeme tak často nechtěnému transportu do nemocnice či zařízení hospicového typu v poslední fázi života. Jsme „k ruce“ při řešení různých životních situací v Poradně pro seniory.

Kvalita našich služeb je dlouhodobě na vysoké úrovni a byla opakovaně potvrzena APSS ČR v rámci programu Značka kvality, kdy nejen oba naše domovy, ale také pečovatelská služba získala nejvyšší možné ocenění 5 hvězdiček. Jako poskytovatelé pobytových sociálních služeb, prvním v Praze, nám byla udělena akreditace pro oblast zdravotní péče v našich domovech společností SAK.

Pomoc k Vám domů

- Pečovatelská služba
- Domácí zdravotní péče
- Doprava k lékaři
- Půjčovna pomůcek

Když pomoc doma nestačí

- Domov pro seniory
- Odlehčovací pobyt
- Domov s paliativní péčí Pod střechou

Pojďte do společnosti

- Denní stacionář
- Klub aktivního stáří
- Zveme Vás na oběd

Jesle

- Jesle Londýnská
- Jesle Na Rybníčku

O spokojenost klientů se každodenně stará zkušený tým složený z mnoha profesí. Poněkud netradičně si dovoluujeme představit naše služby slovy těch, kteří je využívají a píší nám:

Pečovatelská služba CSSP2

„Brzy mi bude 88... tudíž nejsem ani mladá, ani zdravá. Jsem vdova, děti a vnoučata jsou daleko. Asi po takové předmluvě očekáváte nějakou stížnost? Ale naopak! Chci touto cestou poděkovat Centru sociálních služeb pro Prahu 2. Měla jsem možnost (vlastně štěstí) díky této službě se seznámit s výbornými ženami (jména záměrně neuvádíme). Ony změnily kvalitu mého života: vždy vstřícné, dobře naložené, optimistické. Nákup dělají nejen přesně, ale chytře, vždy to, co je potřebné. Chovají se s velkým taktem a s porozuměním, vždy dobře poradí – mám-li zájem...Díki!“
Evelina Merová

- služba je realizována každý den vč. víkendů, svátků od 7 do 19 h, kapacita 650 klientů
- rozvážka obědů probíhá každý den s možností výběru ze 3 jídel, 2 diet a vegetariánské stravy
- nabízíme dopravu k lékaři a do obchodů, půjčujeme komp. pomůcky

Domácí zdravotní péče

„...Chtěla bych opravdu velmi pochválit všechny hodné paní sestřičky z domácí péče. Staraly se o mou maminku opravdu vzorně. Poskytované služby jsme využívali několik let, poté, co si maminka zlomila nohu v krčku. A jen díky sestřičce z domácí péče zase začala chodit, sice s chodítkem, ale byl to skoro zázrak...“
Miloslava Trnková

- služba je realizována každý den vč. víkendů a svátků
- návštěvu sestry je možné domluvit ihned
- úzce spolupracuje s týmem pečovatelské služby CSSP2, poradnou a půjčovnou komp. pomůcek, denním stacionářem
- průměrný denní počet ošetřených klientů je 80

Denní stacionář

„Dobrý den, moje maminka navštěvuje stacionář, kde je velmi spokojená. Je ráda, že se dostane mezi lidi a velmi si chválí vstřícný a milý personál, na který se může vždy a se vším obrátit. I pro mě je to velká pomoc, za kterou moc děkuji.“
Zdena Švecová

- zajišťujeme vlastní dopravu klientů
- vysoká úroveň služby je dána také možností zapůjčení pomůcek domů zdarma, bezplatnou účastí na programu Klubu aktivního stáří apod.

Domovy pro seniory a pobytová odlehčovací služba

„Vaše péče o moji maminku jí prodloužila život, a to v dobré náladě, všichni se o ní starají z mého pohledu nadstandardně. Viděl jsem, jak mamince sestřička zpívá na dobrou noc. Nemusí brát prášky proti bolesti, díky skvělé rehabilitaci. Kdykoliv přijdu za maminkou, většinou neohlášeně, je čistá, voňavá a má dobrou náladu. Strava je výborná. Kdykoliv je něco zapotřebí, tak jsme v kontaktu s vedením, ale v podstatě je vše naprosto úžasně zařízené. Zapotřebí je v podstatě jen moje návštěva, abych mámu potěšil. Tímto ještě jednou děkuji všem za péči, cítím se při návštěvách jako kdybych přicházel do rodiny...“
MUDr. Antonín Dědič

- jsou situované v klidné zástavbě pražských Vinohrad, v ulici Máchova 14 s kapacitou 50 lůžek a ul. Jana Masaryka 34 s kapacitou 20 lůžek

- „Péče i prostředí pro klienty jsou ve Vámi řízeném domově na špičkové úrovni, která je vidět i v detailech – postupně se měnící personál si informace předával (např. pořadí oblíbenosti příloh u jídel apod.) Připravenost aktivizačních pracovníků, ochota vyhovět zvláštnostem (psi, vousy, ...) a pečlivost ve výkonu profese ošetřovatele, výborná kuchyně...“
Jana a Pavel Černí
- v oblasti individuální péče se osvědčila praxe hlavního klíčového pracovníka, který dbá na soulad plnění individuálních potřeb klientů s provozními možnostmi poskytování služby
- obyvatelé mají zajištěnu lékařskou péči návštěvami specialistů min. 3x týdně
- strava je podávána 6x denně, možnost výběru ze snídaní, obědů i večeří, dietní a vegetariánská jídla

Domov s paliativní péčí Pod střechou

„Velmi jsem si vážila, že má maminka mohla být právě tady.

Prostředí bylo na vysoké úrovni. Ale co bylo nejdůležitější, to byla vzorná péče, vstřícnost a ochota sestřiček i

dalšího personálu. Jejich obětavá práce, vysoká profesionální úroveň a lidskost pomáhá nemocným lidem v jejich nelehkém údělu...“
Eva Svatošová

- určen obyvatelům našich domovů, kteří potřebují intenzivní ošetřovatelskou péči, dále nemocným lidem seniorského věku s potřebou paliativní péče a svoji situaci nezvládají vlastními silami doma

Klub aktivního stáří

„...Když mám doma smutek a stres, všechno odložím a pospíchám tam. Domů odcházím zbavená stresu a veselá s vědomím, že mám dobré zázemí a milé přátele. Návštěva tohoto klubu mi vrátila chuť k životu...“
Adolfa Dubská

Jídelna pro seniory

„... je to krásné, když se člověk dobře napapá. Pokračujte v tom.“ Vaši strážníci

- seniory z Prahy 2 nad 65 let věku mohou čerpat oběd za cenu 65 Kč, a to každý den vč. svátků a víkendů (výběr 3 jídel, diety)

„Tvoříme společně domov těm, kteří nás potřebují.“ Tým Centra sociálních služeb Praha 2

Centrum sociálních služeb Praha 2 | www.cssp2.cz | www.pecepraha2.cz

Aj v sociálnych zariadeniach môže byť veselo

Zariadenie pre seniorov a Denný stacionár JESIENKA v Bytči poskytuje sociálne služby širokej verejnosti od r. 2012. Organizácia je verejným poskytovateľom sociálnych služieb a jej zriaďovateľom je Mesto Bytča. V zmysle zákona o sociálnych službách poskytujeme komplexnú starostlivosť klientom, ktorí dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby.

■ **Text: Mgr. Tichá Adriana,**
riaditeľka ZPS a DS Jesienka

Ubytovanie pre 51 klientov je zabezpečené v jedno a dvojložkových izbách s vlastným sociálnym zariadením a balkónom. Aj keď je zariadenie situované priamo v centre mesta, v blízkosti námestia, naši klienti majú k dispozícii vlastnú oploتنú komunitnú záhradu, kde v prípade priaznivého počasia trávajú väčšiu časť dňa. Prioritou ZPS Jesienka ako poskytovateľa sociálnych služieb je usilovať sa o to, aby poskytované služby v plnej miere rešpektovali prania a potreby našich klientov, zachovávali ich dôstojnosť a slobodu rozhodovania. Naším cieľom je poskytovať sociálne služby predovšetkým s dôrazom na čo najvyššiu možnú mieru kvality a odbornosti tak, aby aj napriek všetkým fyzickým či psychickým obmedzeniam klientov bola v čo najvyššej miere zachovaná ich sebestačnosť a nezávislosť. Preto sa v našom

zariadení snažíme s prihliadnutím na individuálne schopnosti a potreby jednotlivcov o čo najvyššiu mieru ich aktivizácie, a to usporadúvaním rôznych kultúrnych, spoločenských a športových podujatí, do ktorých našich klientov aktívne zapájame.

Práve v tomto období sa naše zariadenie aktívne zapája do projektu zameraného

Prioritou ZPS Jesienka ako poskytovateľa sociálnych služieb je usilovať sa o to, aby poskytované služby v plnej miere rešpektovali prania a potreby našich klientov, zachovávali ich dôstojnosť a slobodu rozhodovania.

na podporu zvýšenej pohybovej aktivizácie klientov zariadení pre seniorov s názvom „Jedeme v tom spoločne“. Jedná sa o medzinárodný projekt, ktorý „vymysleli“ v DpS Vrbno pod Pradědem ako prostriedok na zábavnú motiváciu seniorov k pohybu. V tomto prípade sa jedná o bicyklovanie na stacionárnych alebo ručných rotopedoch s počítadlom ubehnutých kilometrov. Hlavnou myšlienkou projektu je vzájomné prepojenie zariadení poskytujúcich sociálne služby seniorom v Českej aj Slovenskej republike pri jednej spoločnej, súbežne vykonávanej aktivite, kde cieľom nie je zvíťaziť, ale prekonať sami seba a zúčastniť sa. Záštitu nad aktuálnym ročníkom „Jedeme v tom spoločne 4“ prevzala okrem iných aj manželka prezidenta ČR pani Ivana Zemanová.

Autorom projektu sa podarilo tento rok už po štvrtýkrát úspešne zrealizovať

ich myšlienku a do aktivity sa v ročníku „Jedeme v tom spoločne 4“ aneb Jedeme na Jadran zapojilo celkom 49 rôznych sociálnych zariadení s počtom 625 zaregistrovaných účastníkov. V Jesienke sme hrdí na to, že aj nám sa opäť tento rok už po druhý krát podarilo zostaviť súťažný tím nadšencov z radov našich klientov, ktorí sa aj napriek rôznym zdravotným obmedzeniam každý pracovný deň schádzajú v spoločenskej miestnosti, aby zasadli do sedadiel a ubehli čo najviac spoločných kilometrov. Aby priebeh akcie nebol jednotvárný, vymysleli organizátori veľmi obľúbené takzvané „farebné štvrtky“. V týchto dňoch musia byť súťažiaci, personál a celková výzdoba interiéru ladená do farieb vopred určených v organizačných pokynoch.

Tohtoročná virtuálna „cyklotrasa“ je dlhá takmer 2000 kilometrov a je rozdelená na týždenné etapy na trase Pradéd, Opava, Ostrava, Olomouc, Přerov, Zlín, Brno, Viedeň, Salzburg, Rab, Pag, Zadar a Split. Do pedálov sme spoločne začali šliapať od začiatku marca a príchod do cieľa v chorvátskom meste Split bol naplánovaný prostredníctvom živého on-line prenosu cez YouTube kanál na 30. 4. 2019. Vzájomné internetové prepojenie účastníkov cez aplikáciu Skype nám umožňuje navzájom sa spoznávať a povzbudzovať. Táto úžasná akcia podporuje účastníkov nielen k zvýšenej telesnej aktivite, ale prebúdza u nich radostné pocity vzájomnej spolupatričnosti, zdravej súťaživosti a čo je dôležité, sú šťastné úsmevy a hrdosť, ktorá sa odráža na tvárach súťažiacich.

Tento projekt je len jednou z mnohých aktivít, prostredníctvom ktorých sa my, zamestnanci pracujúci v sociálnych službách, snažíme našim klientom spestriť jednotvárnosť dní strávených v zariadeniach. Ich šťastný úsmev a pozitívna nálada sú našou odmenou za ťažkú a obetavú prácu, ktorá si vyžaduje nielen naše ruky, ale najmä naše srdcia.

Gratulujeme športovcom z Domova pod Tatrami!

■ **Text: Mgr. Beáta Neupauerová**

Víťazstvo klientov na kvalifikačnej súťaži v stolnom tenise v júni roku 2017 prinieslo nomináciu na Svetové hry špeciálnych olympiád v Abu Dhabi v marci 2019. Súťaži predchádzalo kvalifikačné stretnutie športovcov a trénerov, ktoré sa konalo v Bratislave 3. decembra 2018. Svetové hry prebiehali v Národnom exhibičnom centre ADNEC, kde súťažili športovci s mentálnym postihnutím v 24 disciplínach, Slovenskí športovci súťažili v 10 športoch. Spomedzi 7500 športovcov zo 190

krajin sveta Alexander Makula vybojoval 4. miesto v dvojhre mužov v stolnom tenise. V dvojhre žien v stolnom tenise Emília Fabiánová obsadila 4. miesto. Úspech zožali aj v zmiešanej štvorhre v stolnom tenise a naši klienti sa celkovo umiestnili na 4. mieste. Športovci z nášho domova tak prispeli k 35 medailám pre Slovensko, čo je historický úspech na Svetových letných hrách. Výprava v zložení Alexander Makula a Emília Fabianová reprezentovala pod vedením trénerky Márie Pajerčinovej.

Dňa 4. apríla 2019 im za úspešnú reprezentáciu oficiálne poďakovala aj riaditeľka Danica Ďuricová.

IRESOFT
PRO SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Standards kvality sociálních služeb a biografie klienta

Standards kvality sociálních služeb doporučené MPSV od roku 2002 se staly právním předpisem závazným od 1. 1. 2007. Znění kritérií standardů je obsahem přílohy č. 2 vyhlášky MPSV č. 505/2006 Sb., prováděcího předpisu k zákonu č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění. Tomuto tématu jsme se věnovali na základě práce ve skupinách v rámci spolupráce „Projektových domů EBIN“ s cílem vytvořit náhled na propojenost 15 standardů s Konceptí Biografické péče tak, abychom naplnili starost a péči o bezpečí člověka v sociálních službách s vědomím, že pracujeme se seniory a jejich historií, a s přihlédnutím k faktu, že před 84 lety, kdy začala „příprava“ na 2. světovou válku, nebyl život ctěn a slovo bezpečí mnohonásobně skloňováno.

■ **Text: PhDr. Eva Procházková, Ph.D.,**
Erwin Böhm Institut

Zápis ve vědomí a hluboké paměti seniora má v sobě tuto zkušenost zapsanou skrze jeho předky a někteří i skrze osobní zážitky. Nyní jsme v době, kdy máme vytvářet správné hodnoty lidství a všeobecné bohatství používat pro klid a mír i v oblasti pečování o naše seniory a pečující s cílem spolupracovat v zájmu celku.

Zde hraje velmi důležitou roli kultura organizace, která se zkvalitňuje na základě kultury managementu. Pro cílovou skupinu managementu jsou rozhodujícím činitelem dobré znalosti obsahu 15 standardů kvality sociálních služeb. V rámci spolupráce s projektovými domy jsme tyto standardy obohatili o pojem biografie, a tím jsme také získali novou rovinu pojetí těchto jasně definovaných náhledů na sociální služby. Ve společném uchopení dané problematiky jsme odpovídali na základní otázky:

- Jaké nové téma nám otevírá biografie klienta ve standardech kvality?
- V jakých aspektech nám biografie propojuje standardy kvality?
- Které fokusy zájmu biografie potvrzuje ve standardech kvality?
- V jakých oblastech sociálních služeb nám biografie doplňuje standardy kvality?

Standards sociální péče ve vztahu k sociální službě a biografii klienta

Standards jsou dohodnuté platné definice přijatelné kvalitní úrovně přímé i nepřímé biografické péče v rámci sociální služby v konkrétním zařízení.

Standards sociální péče a služby ve vztahu k biografii klienta jsou jasně definované nástroje, které ukazují, jak efektivně do-

sáhnout hodnoty kvalitní péče a určují optimální požadavky pro její zajištění.

Standards vymezují jednoznačně minimální úroveň poskytované bezpečné péče. Koncept biografické péče obsahuje diagnostický nástroj pro určení kvality poskytované péče, která je rozdělena do čtyř kategorií: péče nebezpečná, bezpečná, přiměřená a optimální.

Není-li standard dodržen a nejsou-li stanovena rizika, péče se stává nebezpečnou a ohrožující celkový stav klienta.

Standardem se rozumí dohodnutá profesní úroveň kvality.

Porovnáním s ním se hodnotí a posuzuje současná praxe.

Klienti mají právo na biografickou péči:

1. charakterizovanou individuálním přístupem v etickém kontextu;
2. prováděnou strukturovaným procesem zaměřeným na celostní pojetí péče;
3. zaznamenanou do dokumentace, kde má své místo biografie klienta;
4. zmapovanou v metodice práce, která je měřitelná, transparentní a reálná.

Vzhledem k tomu, že s biografii klienta pracuje v oblasti dlouhodobé péče převážná část Evropy a kdy v německy mluvících zemích je biografie podmínkou pro udělení značky kvality, definujeme 15 standardů kvality sociálních služeb v přímém vztahu na Konceptí Biografické péče.

Nejrozsáhlejší diskuzi si přivlastnil standard č. 11: Místní a časová dostupnost poskytované sociální služby, kdy skupina projektových domů definovala platnost standardu v rámci služeb mimo pobyto-

službu a stanovisko EBIN bylo zaměřeno na místní a časovou dostupnost poskytované sociální služby v rámci pobytové služby, kde je nutné také vnímat důležitý faktor, který ovlivňuje kvalitu služby a péče v rovně místní a časové dostupnosti. »»» 30

Standards kvality sociálních služeb + BIOGRAFIE

Název standardu

Práce ve skupinách

Stanovisko EBIN

Celkový výstup PD

1. Cíle a způsoby poskytování sociálních služeb

Poskytovat službu s ohledem na individuální potřeby v souvislosti s jeho životním příběhem.

Biografie přináší způsob pro odкрытие individuálních potřeb a přání klientů, na jehož základě dochází k individuálnímu poskytování služeb.

Poskytovat službu s ohledem na individuální potřeby v souvislosti s jeho životním příběhem.

2. Ochrana práv osob

Zachování rozhodování klienta co nejdéle, s ohledem na stadium regrese, životní příběh.

Právo na individuální přístup na základě biografie. Senior má právo na celostní péči.

Klient má právo na celostní péči. Právo na individuální přístup na základě biografie.

3. Jednání se zájemcem o službu

Informovanost klienta a jeho rodiny (proč a jak) o koncepci biografické péče.

Biografie je ve všech informačních materiálech srozumitelně vysvětlena, je ve všech pracovních postupech jednání se zájemcem, pracovník umí tyto postupy vysvětlit.

Informovat zájemce a jeho rodinu o způ-

sobu a smyslu poskytování sociální služby na základě biografické péče.

4. Smlouva o poskytování sociální služby

Poznatky z biografie individualizují rozsah a způsob poskytované služby.

Na základě znalosti biografie definujeme obsah a rozsah péče ve smlouvě.

Poznatky z biografie individualizují rozsah a způsob poskytované služby.

5. Individuální plánování průběhu sociální služby

Informace z biografie nám pomáhají lépe poznat klienta, nastavit a realizovat optimální péči. IP probíhá v multidisciplinárním týmu pracovníků.

IP je dialog mezi klientem a pracovníkem o přáních a potřebách klienta, které sociální služba naplňuje s ohledem na jeho životní příběh, klíčový pracovník zná techniku transferu biografických dat do IP = BIP.

Informace z biografie pomáhají poznat klienta, nastavit, realizovat, hodnotit optimální péči. Individuální plánování a hodnocení probíhá v multidisciplinárním týmu.

6. Dokumentace o poskytování sociální služby

Biografická dokumentace je nedílnou součástí dokumentace o poskytování sociální služby.

Biografická dokumentace klienta (biografie, ADŽ, rodokmen, BIP) jsou vnitřní zdroje informací o klientovi v písemné podobě.

Biografická dokumentace klienta (biografie, ADŽ, rodokmen, BIP) jsou zdroje informací o klientovi v písemné podobě.

7. Stížnosti na kvalitu nebo způsob poskytování sociální služby

Koncepce Biografické péče předchází stížnostem na poskytovanou službu, protože vychází a opírá se o individuální přání klienta, vychází ze životního příběhu.

Řešení stížnosti klienta s důvěrou a přihlédnutím k jeho životnímu příběhu pomáhá v řešení stížnosti.

Koncepce Biografické péče předchází stížnostem na poskytovanou službu, případně je pomáhá řešit.

8. Návaznost poskytované sociální služby na další dostupné zdroje

Sociální služba zprostředkovává klientovi vazbu na další dostupné zdroje dle jeho potřeb, přání a biografických zvyklostí.

Sociální služba spolupracuje v zájmu klienta s jinými službami, podle individuálně určených potřeb ze života klienta.

Sociální služba zprostředkovává klientovi vazbu na další dostupné zdroje dle jeho přání, potřeb a biografických zvyklostí.

9. Personální a organizační zajištění služby

Předpokladem kvalitní péče podle biografie je kvalifikovaný a vyškolený pracovník. Služba má metodiku pro zaškolení nových a klíčových pracovníků pro výkon Biografické péče.

Pracovníci jsou zaškolováni v metodě biografie, jsou povinni umět s biografií pracovat.

Pracovníci jsou zaškolováni v Koncepci Biografické péče a jsou povinni na základě biografie spolupracovat v multidisciplinárním týmu.

10. Profesionální rozvoj zaměstnanců

Poskytovatel svým zaměstnancům zajišťuje vzdělávání (+ interní školení) v Koncepci Biografické péče.

Poskytovatel cíleně zvyšuje a aktivně podporuje zaměstnance ve znalostech a dovednostech z Koncepce Biografické péče.

Provozní standard kvality obsahuje metodu práce s biografií klienta.

Poskytovatel cíleně zvyšuje a aktivně podporuje zaměstnance ve znalostech a dovednostech z Koncepce Biografické péče.

11. Místní a časová dostupnost poskytované sociální služby

Poskytování sociální služby vychází z kontinuálního mapování stavu seniora na základě znalosti biografie a stadia regrese a tím i včasném a adekvátním poskytnutí služby při změně stavu seniora. (v domě)

Zde měla skupina PD rozdílnou definici následné shody.

12. Informovanost o poskytované sociální službě

Informace o biografické péči jsou obsaženy ve všech informačních dokumentech služby.

Sociální služba informuje o biografické péči srozumitelným způsobem na příslušných místech.

Informace o biografické péči jsou obsaženy ve všech informačních dokumentech služby.

13. Prostředí a podmínky

Prostředí a podmínky v DpS vycházejí z potřeb, přání, biografie a principu normality klientů, prostředí se mění s ohledem na princip normality klientů.

Prostředí je terapeutické médium vycházející z principu normality a stadia regrese klienta.

Prostředí a podmínky služby vycházejí z biografie a principu normality klientů.

14. Nouzové a havarijní situace

Informace z biografie nám napomáhají při prevenci a řešení nouzových a havarijních situací.

Metodika pro řešení nouzové a havarijní situace, kde pomáháme znalostí biografie klienta a znalostí stadia regrese klienta.

Informace z biografie nám napomáhají při prevenci a řešení nouzových a havarijních situací.

15. Zvyšování kvality sociální služby

V rámci biografické péče využíváme ke zvyšování kvality služby hodnotící a skórovací metody.

Sociální služba má funkční systém mapování a ověřování kvality biografické péče. Metoda Status Q.

V rámci Koncepce Biografické péče využíváme ke zvyšování kvality služby hodnotící a skórovací metody kvality péče.

««« 28

V závěru si můžeme odpovědět na základní otázku, které jsme si položili na úvod.

■ **Jaké nové téma nám otevírá biografie klienta ve standardech kvality?**

Především se zde objevuje člověk se svým životním příběhem, který má svou hodnotu nejen tělesnou a ekonomickou, ale (a to zejména) hodnotu lidskou vnímanou skrze jeho individuální psychické, sociální a spirituální přání a potřeby.

■ **V jakých aspektech nám biografie propojuje standardy kvality?**

Právě v celostním pojetí péče o osobnost jako jedinečnou bytost, která má nárok na lidský přístup v rámci sociálních služeb.

■ **Které fokusy zájmu biografie potvrzuje ve standardech kvality?**

Biografie potvrzuje a rozšiřuje individuální přístup, který se každý pracovník, management nevyjímá, kontinuálně učí.

■ **V jakých oblastech sociálních služeb nám biografie doplňuje standardy**

kvality? Doplnění je v rovině terminologie, na kterou navazují inovační metody pro poskytování kvalitní biografické péče.

Standardy jsou dohodnuté platné definice přijatelné kvalitní úrovně přímé i nepřímé biografické péče v rámci sociální služby v konkrétním zařízení.

Biografie klienta propojuje péči sociální a zdravotní a učí postupnými kroky týmovou spolupráci na základě metodiky, která podmiňuje multioborový náhled na jednotlivé kazuistiky našich seniorů. V principu hledáme společné cesty celého týmu pro řešení dané problematiky, rozkrýváme jednotlivé kompetence pracovníků s přímou vazbou na jejich zodpovědnost za vykonanou činnost.

V rámci správného uchopení 15 standardů kvality sociálních služeb a biografie předkládáme materiál, který si může každý manažer služby uchopit pro primární náhled na Koncept Biografické péče. V biografickém pojetí péče je každý klient vnímán jako osobnost se svou životní historií, *péče* se odvíjí od stanoveného stupně regrese, *prostředí* je modulováno na základě 3 aspektů (biografie, stadium regrese a principu normality) a zdraví seniora se odráží v zachovalých schopnostech a dovednostech seniora, které jsou prioritně podporovány a rozvíjeny.

Biografická péče přináší humánní přístupy, a to nejen k seniorům, ale především k *pečujícím* jako faktorů podmiňujícím kvalitu poskytované péče. Pokud je pečující O.K., může být péče a následně i senior O.K. V opačném pořadí tato formulka neplatí, jelikož nositelem kvality péče je pracovník, nikoliv klient! Zde je nutné zdůraznit ještě jednu rovinu péče, jestliže je O.K. management, je O.K. i tým. Velmi často se ptám manažerů, kdy je naposledy někdo z týmu pochválil a uznal jejich míru zodpovědnosti. Prosím, odpovězte si sami. ■

INZERCE

ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE VYPISUJE VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ NA POZICI ŘEDITEL/KA DOMOVA SOCIÁLNÍ PÉČE HAGIBOR (DSPH)

POŽADAVKY:

- vysokoškolské vzdělání v magisterském programu, sociální nebo zdravotnická oblast výhodou
- odpovídající pracovní zkušenosti, z toho alespoň 5 let na manažerské pozici podmínkou
- praxe v sociální oblasti (veřejná správa nebo sociální služby) či zdravotní oblasti výhodou
- znalost problematiky poskytování sociálních služeb dle zákona 108/2006 Sb.
- znalost pracovních právních předpisů
- velmi dobré komunikační, prezentační, organizační a řídicí dovednosti
- strategické myšlení a flexibilita
- vysoká zodpovědnost a důslednost při vykonávání práce
- odolnost vůči stresu, vysoké pracovní nasazení
- pozitivní vztah k judaismu a povědomí o holocaust trauma
- kladný vztah k seniorům
- pokročilá znalost práce na PC
- aktivní znalost anglického jazyka

PŘIHLÁŠKA UCHAZEČE MUSÍ OBSAHOVAT TYTO NÁLEŽITOSTI:

- jméno, příjmení, titul, datum a místo narození, státní příslušnost, místo trvalého pobytu, kontaktní adresu a telefon, e-mail a vlastnoruční podpis
- kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání
- strukturovaný profesní životopis s údaji o dosavadních zaměstnáních a praxi (zejména manažerské), odborných znalostech a dovednostech
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší 3 měsíců
- lékařské potvrzení o způsobilosti k vykonávání příslušného pracovního místa ne starší 2 měsíců
- motivační dopis
- koncepce rozvoje DSPH zaměřená na poskytované služby, hospodaření a další rozvoj zařízení v rozsahu max. 4 normostran A4
- poskytnutí referencí
- souhlas se zpracováním osobních údajů
- aktuální fotografii

Příhlašku, která nebude obsahovat všechny výše uvedené povinné náležitosti, má zadavatel výběrového řízení právo vyřadit.

Příhlašku je nutné doručit nejpozději do 31. 5. 2019 do 14 hodin, pod názvem VŘ – DSPH, na adresu: Židovská obec v Praze, Maiselova 18, 110 00 Praha 1.

Komplexní péče o klienta je nyní ještě jednodušší

O krok dál pro zdraví

Pečujte o Vaše klienty s pomocí speciálních produktů Vala v kombinaci s kvalitní kosmetikou

Péče o hygienu klientů a udržování čistoty jejich okolí je často náročná a vysilující činnost, zvláště pak v současné době, kdy téměř každé odvětví trpí nedostatkem personálu, oblast sociálních služeb nevyjímaje. Vyzkoušejte produkty firmy HARTMANN a usnadněte si každodenní práci!

Na prvním místě je při očištění klienta na lůžku důležité použití kvalitní kosmetiky. MoliCare Skin, profesionální kosmetické výrobky dříve známé jako Menalind professional, jsou velmi oblíbené mezi stovkami uživatelů i ošetřovatelů ve zdravotnických zařízeních a domovech pro seniory, kde jsou využívány nejen pro očistu, ale i péči a ochranu pokožky inkontinentních pacientů.

Méně je někdy více v prevenci i péči

Vysoká koncentrace účinných látek v kosmetice MoliCare Skin zajišťuje rychlé odstranění nečistot z pokožky klienta v případě čistící pěny, stejně jako úplnou ochranu pokožky před močí a stolicí v případě ochranného krému se zinkem či ochranné pěny, která navíc obsahuje velké množství pečujících složek. Již při aplikaci velmi malého množství je možné dosáhnout požadovaných výsledků. Jak tyto produkty fungují? Čistící pěna se rychle rozpouští na účinnou tekutou emulzi, která rozpouští nečistoty. Ochranný krém vytváří při správné aplikaci (tenoučká téměř průhledná vrstva) bariéru pro škodlivé látky, která zabraňuje podráždění.

Kosmetika MoliCare Skin může být nápomocná i co se týče poměrně často skloňovaného tématu prevence kožních problémů. Ideální prevencí je pravidelná a systematická péče s využitím správných produktů. Pokožka je poté zdravá a méně náchylná ke vzniku dermatitid způsobených agresivními látkami v moči. Zdravá pokožka znamená menší rizi-

ko vzniku dekubitů a díky tomu je možné omezit další náklady spojené s léčbou proleženin. Zároveň lze čas, který ošetřující personál běžně stráví péčí a léčbou ran, využít jinde a efektivněji.

Snazší hygiena na lůžku s jednorázovými produkty

Jednorázové výrobky Vala® nabízí ve své řadě také několik praktických produktů z netkané textilie, které se snadno používají a překvapují svým na dotek velmi příjemným povrchem. Prvním z nich jsou jednorázové multifunkční utěrky ValaClean Roll, výrobek z netkaného textilu, který je perforován a snadno a rychle se tak odtrhává na jednotlivé utěrky (rozměr 22x30 cm), kterých obsahuje jedna role 175 kusů. Netkaná textilie má unikátní vlastnost – je pevná v tahu a netrhá se ani za mokra. Zvýšená absorpční schopnost umožní navíc nasát větší množství tekutiny či nečistot. ValaClean Roll je praktickým pomocníkem jak pro očištění klienta, tak různých povrchů. Originální využití najde produkt i například při čištění lesklých či jiných ploch v zařízení.

ValaClean Basic, jednorázové mycí žínky, jsou velmi často využívaným partnerem při očištění zralé pokožky klienta. jemný povrch byl navržen speciálně pro citlivou na namáhanou pokožku. S žínkami se snadno manipuluje – jednoduše se nasadí na ruku jako rukavice. Poté je snadno můžete použít například v kombinaci s čistící pěnou MoliCare Skin. Materiál, ze kterého jsou žínky vyrobeny, je odolný

a netrhá se ani při namočení. K dispozici je také několik dalších variant o různé tloušťce, popřípadě mající na vnitřní straně fólii, která brání přenosu nečistot na ruce pečující osoby.

Čisté prostředí je stejně důležité jako zdravá pokožka

Nejbližší okolí klienta by mělo být udržováno v čistotě, ne vždy je to však snadné. Při podávání pokrmů klientům doporučujeme například používání jednorázových ochranných pomůcek, které účinně ochrání jak lůžkoviny, tak oblečení klienta. K tomuto výborně poslouží bryndáky ValaFit Band, které jsou vybaveny i velkou kapsou, která zachytí všechny zbytky jídla. Bryndák je vykrojen tak, aby se dal snadno umístit kolem krku. Jako alternativní variantu je možné zvolit bryndák ValaFit Tape, který se pomocí lepicích pásek rychle a bezpečně upevňuje na oblečení. Materiál je u obou typů z jedné strany pokryt igelitem, který brání zašpinění.

V neposlední řadě je třeba zmínit řadu ValaComfort, která zahrnuje například výrobky sloužící k víceúčelovému čištění. Multifunkční utěrka ValaComfort Multi je oblíbencem v mnoha institucích díky tomu, že je extra měkká a neuvolňuje vlákna, zároveň je velmi pevná a netrhá se. Využití najde při čištění všech povrchů a je možné ji i sterilizovat.

Myslete i na sebe a nezapomínejte, že správná volba kvalitních produktů, které se navzájem doplňují, Vám může ušetřit spoustu času a námahy.

Zaujaly Vás některé výrobky z řad Vala a MoliCare Skin nebo se chcete dozvědět ještě více o produktech? Zeptejte se svého obchodního zástupce HARTMANN-RICO nebo volejte bezplatnou telefonní linku 800 100 150. Všechny potřebné informace najdete také na webových stránkách www.hartmann.cz

Public relations v sociálních službách? Trend 21. století

Public relations (dále jen „PR“), jinými slovy práce s veřejností, je nezbytnou součástí sociálních služeb 21. století. Ať to vyzní jakkoliv nadneseně, když poskytneme dobrou službu, je potřeba se o to podělit.

Dobrá reputace se buduje dlouho a těžce, ale ztrácí prakticky okamžitě.

■ **Text: Mgr. Felipe Sánchez López, MBA,** ředitel Domova u rybníka Víceměřice, příspěvková organizace

➤ Proč je potřeba pracovat s veřejností?

Veřejnost je cílová skupina každého poskytovatele, z řad veřejnosti máme nové zájemce a zaměstnance. Nepřímým působením na povědomí lidí si oni sami tvoří pozitivní, nebo naopak negativní názor, který může být rozhodujícím faktorem. Veškeré aktivity poskytovatele, hlavně masová komunikace, napomáhají k budování dobrého jména. Pro zájemce o sociální službu je dobré jméno jedním ze základních kritérií při výběru poskytovatele.

Své aktivity je potřeba zaměřit na dva okruhy, a to:

- **vnitřní PR** (aktivity zaměřené především na zaměstnance, cílem je motivace a interpersonální vztahy);
- **vnější PR** (aktivity zaměřené na veřejnost, spolupracovníky a reputaci).

Mnoho lidí si myslí, že PR je vlastně reklama a že sociální služby reklamu nepotřebují. V podstatě mají pravdu, že reklama není potřeba, ale dobré mínění je nezbytnou součástí. Mnoho firem pomocí marketingových nástrojů a nemalých finančních prostředků využívá média pro prodej svých produktů nebo služeb. Poskytovatelé také nabízejí službu – službu veřejnosti. Podstatou veškerých aktivit jsou efektivita, nenásilnost a smysluplnost.

➤ PR není reklama

Častý omyl je, když se PR plete s reklamou. Zásadní rozdíl je, že když uděláte reklamu, veškerá práce končí. Práce s veřejností nekončí nikdy. Cílem je pozitivně ovlivňovat veřejné mínění. To ovlivňujeme na základě faktů a skutečností. Na rozdíl od reklamy, která často využívá superlativy, i když nejsou odrazem skutečného stavu. Specifikace práce s veřejností v sociálních službách je oproti velkým firmám rozdílná. Častým omylem je i to, když poskytovatelé službu prodávají, místo aby ji

nabízeli. Ať chceme nebo ne, existuje tady konkurenční trh, který se liší cenou, dostupností a službami. Každý poskytovatel nabízí spektrum služeb, které se snaží předestřít zájemcům, a je jenom na nich, pro co se rozhodnou. Většina lidí pro své blízké hledá co možná nejlepší péči, proto

Nesmírně důležitou věcí při budování dobré reputace je vystupování zaměstnanců na veřejnosti.

je nesmysl zaměřit svou pozornost jenom na reklamu bez relevantních faktů. Práce s veřejností je sice náročnější, ale dobré reference jsou k nezaplacení.

➤ Transparentnost je klíčem k úspěchu

Většina lidí si pokládá otázku, jak může transparentnost ovlivnit veřejné mínění. Hodně. Téměř každý z nás má v sobě zakořeněnou pochybnost nebo nejistotu z něčeho nepoznaného, z něčeho, o čem moc nevíme. Když nevíme, tak ani nedůvěřujeme. Transparentnost, jinak řečeno průhlednost, je jeden z nástrojů k budování dobrého jména. Mnoho lidí si ani neuvědomuje, jak důležitým zdrojem informací je internet. A zde se dostáváme k prvnímu

Informace o sociálních službách nevyhledávají lidé, kteří to potřebují, ale ve většině případů rodina, známí nebo odborní pracovníci. Zdrojem informací jsou vlastní vědomosti, reference od známých, tisk a internet.

problému, který mnoho poskytovatelů zanedbává. Nejčastější chyby na internetových stránkách poskytovatelů:

- nepřehlednost, nedostatek potřebných informací;
- neaktuální informace nebo nečinnost;

- absence důležitých dokumentů;
- téměř žádná fotografie;
- chudý obsah.

➤ Vnitřní PR

Zaměříme se na zaměstnance, kteří jsou nezbytnou součástí sociálních služeb, bez kterých by služba neexistovala. Dnes prakticky každý poskytovatel řeší nedostatek personálu. Lidské zdroje jsou další oblastí, které je potřeba se důsledně věnovat. Když se podíváme na hlavní důvody, pro které lidé pracují v sociálních službách, tak můžeme říct, že jde o kombinaci třech faktorů:

- potřebují finanční prostředky k zabezpečení svého života;
- chtějí být s lidmi, se kterými se jim dobře pracuje, dobrý kolektiv;
- potřebují mít práci, která má smysl, chtějí být prospěšní.

Z hlediska PR strategie zaměříme svou pozornost na aktivity, které rozvíjejí interpersonální vztahy a přibližují podstatu sociálních služeb. Celý proces je úzce propojen s rozvojem lidských zdrojů, zaměstnanci jsou pro nás veřejnost. Fluktuace je poměrně častým jevem a při hledání nových zaměstnanců ovlivní zájemce i veřejné mínění daného poskytovatele. I z různých statistik plyne, že peníze jsou pro zaměstnance důležité, ale rozhodně nejsou nejdůležitější. Významnou roli hraje personál a prostředí. V dobře fungující organizaci pečují i o zaměstnance, protože jsou součástí sociální práce a bez nich není možné poskytovat kvalitní péči.

➤ Vnější PR

Aktivity jsou zaměřené na veřejnost jako takovou, z řad veřejnosti k nám přicházejí budoucí uživatelé, zaměstnanci nebo

spolupracovníci. Důležité je uvědomit si, že pokud pracujeme s veřejným míněním, nemůžeme dělat aktivity, které jsou jenom účelové, ale musíme plánovat systematicky a hlavně kontinuálně. Dobrá reputace výrazně zvyšuje šanci na trhu práce najít

potřebného zaměstnance, a v neposlední řadě bude o nabízené službě větší zájem. Reference jsou nejsilnější kartou, se kterou můžeme na konkurenčním trhu hrát.

Nabízíme službu, kterou se snažíme dělat co možná nejlépe a neustále zvyšujeme její kvalitu. Nemá význam něco budovat, pokud o tom nikdo neví.

➤ Internetové stránky máme, ale moc je neřešíme

Chyba. Máme 21. století, období téměř neomezených možností. To, co se před pár lety zdálo nereálné, je dnes běžnou praxí. Když někdo říká, že internetové stránky nejsou až tak důležité, tak se mylí. Všechno se vyvíjí a sociální služby se musí adaptovat na nové trendy. Informace o sociálních službách nevyhledávají lidé, kteří to potřebují, ale ve většině případů rodina, známí nebo odborní pracovníci. Zdrojem informací jsou vlastní vědomosti, reference od známých, tisk a internet. Běžnou praxí je, že člověk zadá klíčové slovo do vyhledávače, a pokud poskytovatel není na prvních

Všechno se vyvíjí a sociální služby se musí adaptovat na nové trendy.

stránkách, tak si jej nikdo ani nevšimne. To vše je možné ovlivnit životem na stránkách, to znamená aktualizací informací, příspěvků, fotografiemi atd. Všechno opět souvisí s PR, protože i internet je práce s veřejností, ovlivňujeme mínění a budujeme reputaci.

➤ Každý jeden zaměstnanec reprezentuje svého zaměstnavatele, na to nesmíme zapomínat

Nesmírně důležitou věcí při budování dobré reputace je vystupování zaměstnanců na veřejnosti. Někteří lidé tomu nepřikládají význam, ale veřejnost vidí, slyší a dělá si názor. Firemní kultura je úzce

propojena se sociálními vztahy v organizaci a je potřeba věnovat pozornost i této oblasti. Mnoho organizací disponuje vnitřními pravidly, ale nemají jasně stanovenou firemní kulturu, která by byla pro všechny zaměstnance závazná. Firemní kultura není jen soubor dokumentů a pravidel, ale je věcí poskytovatele, jakou formou se chce veřejnosti prezentovat. Víze organizace si musí osvojit všichni zaměstnanci, což je časově náročné, ale ne nemožné. Jak bylo řečeno na začátku, práce s veřejností není nikdy u konce a je potřeba na ní neustále pracovat.

Identita poskytovatele pak působí na veřejnost jako fungující celek, který má nějakou koncepci a jasně stanovené cíle. Pokud působíme kompaktně, lidé k nám budou mít důvěru, která je rozhodující při poskytování sociálních služeb. I když se to na první pohled nezdá, práce s veřejností je nezbytnou součástí sociálních služeb. Implementace nových trendů, komplexnější pohled poskytovatelů a aktivity, které byly nepovšimnuty, jsou sociální služby 21. století. ■

Právní poradna:

Účtování stravy v případě redukce její části

Dotaz čtenáře:

Zajímala by mě problematika účtování stravy v případě, kdy mezi lékařem, klientem, případně opatrovníkem dojde k dohodě, že budou redukovány (v našich případech na polovinu) některé části stravy, např. přílohy. Jde o doporučený a klientem odsouhlasený dietní systém. Jaké možnosti z hlediska financí má potom zařízení poskytující služby? Lze klientovi počítat i v takových případech úplnou částku za stravu? Pokud ne, má některé ze zařízení zkušenost s odpočtem nebo lépe řečeno redukcí tzv. stravovací jednotky? Je potřeba u daného klienta stravovací jednotku počítat jinak a upravit zvláštním dodatkem jeho smlouvu, nebo stačí potvrzení od opatrovníka, že souhlasí s platbou plné částky, i přes zmíněné změny v množství? Děkuji za radu, popř. doporučení.

Manažer kvality a SP

Na dotaz odpovídá právník APSS ČR JUDr. Vladimír Hort:

Ustanovení § 91 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (ZSS), odst. 1 ukládá mj. domovu pro osoby se zdravotním postižením uzavřít k poskytnutí služby s klientem písemnou smlouvu, jejíž nedílnou náležitostí je odst. 2, písm. e) téhož ustanovení – výše úhrady za sociální služby sjednaná v rámci §§ 73 až 77 ZSS a také § 14, odst. 1 písm. b a odst. 2 prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. Výše úhrady je

v této právní normě stanovena jako maximální, tzn., že smluvní strany se mohou dispozitivně dohodnout jinak, a to na částce výhradně nižší.

V daném případě tedy nic nebrání tomu, aby se strany dohodly na alikvótním snížení náhrady za poskytnutí přílohy k obědu a večeři v poloviční porci. Půjde tedy nikoliv o snížení náhrady za poskytnuté jídlo jako celek na polovinu, ale pouze o snížení náhrady za poloviční přílohu. Zřejmě bude nutné pro tuto dohodu navrhnout průměr-

né snížení za každou přílohu. Změnu ujednání o ceně stravy poté strany provedou formou písemného dodatku ke smlouvě.

Je nutné dodat, že toto je řešení, pokud jde opravdu o indikaci lékaře. Pokud by to bylo z popudu klienta či opatrovníka, je nutné dát pozor, aby se nejednalo jen o jeho „šetření“. Záleží pak na postoji poskytovatele, vyplatí se individuální přístup a vyhodnocení celé situace. Nikoliv jako možnost volitelnou kdykoliv pro všechny klienty.

I takové situace už v praxi nastaly, klienti si začali hromadně odhlašovat večeře a porizovat jednoplotýnkové vaříče s tím, že si budou dělat jídlo sami. Této činnosti bylo nutné později zamezit zejména z důvodu bezpečnosti. Dietní systém a určení diety je výhradně v rukou lékaře!

Pokud klient (případně opatrovník) souhlasí s úhradou stravy v nezměněné výši i za situace servírování polovičních porcí příloh, tak samozřejmě v rámci smluvní volnosti není třeba původní smlouvu nijak měnit, postačující by byl písemný souhlas s touto změnou. ■

Cygnus bez cenzury aneb zkušenost za tisícovku – malá ochutnávka

Společnost IReSoft vyhlásila na konci loňského roku otevřenou soutěž, do které se mohli zapojit všichni, kteří používají informační systém CYGNUS 2, Cygnus nebo Orion. Zadání nebylo nijak omezené. Výzva zněla - pište o samotném programu, o zážitcích s lidmi z IReSoftu, o tom, s čím vám program pomáhá... Odpovědi přišlo spoustu a někteří respondenti nešetřili kreativitou a evidentně se při vzpomínání na dané situace výborně bavili. Nedá nám to, abychom se nepodělili o několik příběhů. Dozvíte se třeba o výhodách systému z pohledu různých pracovních pozic, jak se uživatelé popasovali se zaškolením, jak s IReSoftem „žhaví dráty“ anebo jak se mezi sebou pracovníci zkouší ze znalosti online kurzů...

ADRIAN SOUKUP

Pracovník v sociálních službách
Domov důchodců Velké Hamry

„Dobrý den přátelé, kolegové, čtenáři. Se systémem Cygnus pracuji již řadu let a za mě mohu říct, že se bavíme o téměř dokonalém programu. Jeho přehlednost, funkce a řada možných modifikací z něj dělají výborného pomocníka v oblasti péče o naše klienty. Nesmím opomenout pochválit i režim pro zaměstnance, díky kterému si každý může zkontrolovat nastavení služeb, stravy, či dovolené. Mimo jiné firma IReSoft skvěle reaguje na požadavky. O aktualizacích, údržbách a očekávaných výpadcích víme vždy dostatečně dopředu. Vřele všem doporučuji zahájit spolupráci s touto firmou.“

MGR. MARTIN LIŠKA

Vedoucí DS
Domov pro seniory Nezdnice

„Při zpracovávání plánu evakuace Domova v případě různých mimořádných událostí, jsem si naplno uvědomil neskutečnou výhodu systému CYGNUS 2, který pracuje v cloudu. Nikdo jistě takovou situaci řešit nechceme, ale skutečnost, kdy po evakuaci Domova, budeme mít naše takřka všechny nejdůležitější data o užívatelích bez jakéhokoliv zaváhání k dispozici, může mít cenu mnoha lidských životů. Tomu říkám, být připraven.“

ROMANA VAŠKOVÁ

Vedoucí úseku přímé péče
Domov se zvláštním režimem „MATYÁŠ“
v Nejdku, příspěvková organizace

„Přecházíme z IS Cygnus na CYGNUS 2 a čím více jsem viděla online kurzů, tím víc se těším.... Kontrolní otázka, která běží po našem zařízení??? V které lekci Sociální části online kurzu si lektor převlékl růžové tričko??? :-)“

MARKÉTA PLICOVÁ

Pracovník v sociálních službách,
DOZP Janov

„CYGNUS 2 mi pomáhá jako by byl s klienty naším společným deníčkem. Skýtá veškeré informace, co se týče klientů. Je jako paměť navíc a jeho systém je dobře nastaven. Neumím si kvalitní péči o klienty bez něj představit.“

ALENA DOSTÁLOVÁ

Asistentka
Soukromé senior centrum
Nechanice s.r.o.

„Bez Cygnusu si nedokáži práci představit, protože přes Cygnus vykazují pro zdravotní pojišťovny. Ze začátku jsem žhavila dráty i na Vaši HOT-LINKu a vždy maximální spokojenost. Nejvíc si ale vzpomínám na školení. Nyní se tomu směji, ale v ten den mi do smíchu opravdu nebylo. Byla jsem čerstvě po přijetí do zaměstnání a přibližně v druhém týdnu mi bylo sděleno, že budeme mít školení na Cygnus. Nikdy předtím jsem v Cygnusu nepracovala a během těch dvou týdnů v nové práci jsem se s Cygnusem zdaleka neszila, spíše bych stav nazvala ostýchavé seznámení. Kolegyně, která v zaměstnání byla delší dobu, byla již zkušená a měla připraveno spoustu otázek na plánované školení. Přijel nás školit příjemný pán se vstřícným přístupem (bohužel si nepamatuji jméno), který zodpověděl kolegyni veškeré její otázky a následně je i ukázal přímo v praxi. Já jsem po celou dobu školení mlčela s vyvalenými očima a v hlavě se mi honila myšlenka, že v tomhle programu se nemůžu v životě vyznat, když to má tolik funkcí a je obsahově „nekonečný“. Odcházela jsem ze školení se spousty popsaných papírů s mými poznámkami a hlavou jak pátrací balón. Nyní bych bez Cygnusu nedala ani ránu, momentálně i na mateřské dovolené mohu říct, že díky Cygnusu (a vzdálené ploše) lze pracovat z domu a přivydělat si nějakou tu korunu navíc.“

PETRA ZAPLETALOVÁ

Personalistka
Domov pro seniory Mikuláškovo náměstí

„Kromě naprosto perfektní klientské podpory mě velmi zaujal výlet s dobrovolníky z IReSoftu v květnu 2018 do ZOO s papoušky v Bošovicích. Spousta mladých lidí ochotných udělat něco pěkného a prospěšného. Díky jim.“

SOŇA MATOUŠKOVÁ

Fundraiser a IT podpora
Diakonie ČCE - středisko
v Myslibořicích

„Milí Iresoftáci a to doslova MILÍ. Nevím jak ostatní organizace, ale myslím si, že zrovna náš ústav s Vámi často komunikuje. Ne, že bychom byli tak hloupí :), ale je to o tom, že jsme sami sobě vlajkovou lodí, na které se vychytají muchy. Není to ničí vina. Máme vše jako první, a proto jedeme s dobou podle neznámého rčení: „Tam, kde zítra znamená již dnes“. Telefonická komunikace byla vždy na profesionální a bilaterální úrovni. Nejen proto, že jste na zvládnání různých emocí školení. ALE? Tomu človíčkovi, který je na druhé straně sluchátka (řekněme tomu iritován v hněvu), dokážete vždy s grácií a noblesou poradit a vše s ním vyřešit. Za to vám díky. Oboustranné úsměvné jsou však situace, kdy vás někdo svou upřímností a bezprostředností vykolejí v tichosti čekání: „Kdy už sa*ra naběhne ten teamviewer?“. Je s vámi velká sranda. Neodpustím si ještě připomenout zážitek off-line, tedy když někdo (opět milý) od vás přijel osobně instalovat nebo školit. Slušný a fešný mladík, kterému chyběla snad už jen kravata. Hned na začátku nás ujistil, že instalace a školení bude otázkou 2 max. 3 hodin. Prostě po obědě to balíme a jdeme bydlet. Říkám si v duchu pro sebe: „To jsi narazil hochu, to nevíš, co náš tajemný zámek dokáže s Brňákama“. Už se blížil čas oběda a plánované školení bylo z 11. hodiny přesunuto na 13. hodinu. Nevadí... Noc je ještě daleko. Stále svěží a překvapivě milý gentleman po počátečním ostychu a odmítání čehokoli jako je káva, voda, čaj, něco k zakousnutí by právě nejraději zakousl všechno a všechny. Gentleman již neodmítal čehokoli na osvěžení. Překvapivě už ani nespěchal, i když se začalo stmívat. Byl to prostě profesionál každou buňkou svého těla. Doufám, že jak kladně zapůsobil on na nás, nezanevřel naopak on na naši organizaci a dávám mu za všechny, kdož tu byli, velký a slušňácký LIKE :). Snad má slova nikoho neurazila a přeji vám i nám hodně zdaru a slunce v duši.“

Velký díky všem, kteří se do soutěže zapojili.
Odpovědi se už pečlivě zpracovávají a pokud jste
svouj odměnu ještě nedostali, můžete ji brzy čekat.

Revitalizace sociální služby 1. díl

Nedostatek času, nedostatek energie na řešení každodenních úkolů a problémů, neúspěch při motivování klientů ke změně, nezájem nových zájemců o službu, strach z inspekce kvality nebo jiné kontroly, vysoká administrativní zátěž pracovníků – to vše mohou být známky toho, že sociální služba již neplní svůj původní účel, zavedená pravidla a postupy již nejsou aktuální, popř. že pracovníci služby nejsou ve vnitřním souladu s účelem služby. V tomto a dalších dvou dílech seriálu článků se budeme věnovat tomu proč, co a jak revidovat za účelem revitalizace poskytované sociální služby a jejich pracovníků.

■ **Text: Mgr. Tomáš Ergens, DiS.,**
tomas.ergens@gmail.com

➤ Proč se věnovat tomuto tématu při poskytování sociálních služeb?

Protože bez ověřených funkčních postupů a motivovaných pracovníků není možné naplňovat účel sociální služby (ani jiné organizované práce). Poskytovatel služby musí věnovat opakovaně pozornost jednak aktuálnosti a správnosti vnitřních pra-

Tomáš Ergens – metodik, lektor a konzultant v sociálních službách, kariérový poradce. Podílel se na koncepci a realizaci projektů s nadregionální působností se zaměřením na podporu lidí dlouhodobě nezaměstnaných, lidí s různým zdravotním postižením, ale i na podporu pracovníků působících v sociálních službách. Absolvoval studium oborů sociální práce, sociální pedagogika a poradenství. Pracoval jako sociální pracovník, koordinátor, vedoucí pracovník, HR konzultant. Spolupracoval jak s neziskovými organizacemi, tak s firmami z oblasti výroby i služeb. Je členem pracovní skupiny MPSV pro vytvoření doporučených postupů pro jednání se zájemcem o sociální službu, uzavírání smlouvy a individuální plánování sociální služby (více viz profil na LinkedIn).

videl (metodik, předpisů – dále jen „VP“), ale také tomu, jak pracovníci při poskytování služby postupují, tzn., jestli dodržují stanovená VP. Hlubší rovina této oblasti vedení zaměstnanců pak zahrnuje to, jestli svým působením všichni pracovníci (i vedoucí) podporují naplňování účelu služby a zákonné povinnosti poskytovatele. A pokud ne, musí poskytovatel vnitřní pravidla (a také postupy) upravit, zrušit nebo doplnit, tzn. v rámci písemně stanovených postupů změnit, zakázat nebo zavést určité jednání.

Způsob, jak revidovat vnitřní pravidla a postupy (dále jen „VPP“) komplexně a systematicky, je dívat se na poskytování sociální služby (dále jen „SSL“) očima:

- nejen požadavků zákona o sociálních službách (dále jen „ZSS“) a další legislativy, vč. standardů kvality sociálních služeb (dále jen „SQSS“) a případně doporučených postupů MPSV nabízejících zpřesnění požadavků;
- ale i v kontextu organizace (poskytovatele), která službu poskytuje;
- pracovníků (zaměstnanců poskytovatele), kteří službu realizují;
- klientů – uživatelů služby, kteří se nacházejí v určitých nepříznivých sociálních situacích;
- a také potenciálních klientů, kteří by službu měli nebo chtěli využívat;
- a nakonec také v kontextu (a očima) donátorů, kteří na realizaci služby poskytují finance ze svých rozpočtů (veřejných i soukromých) a mají k tomu nějaké zadání nebo důvody.

Tyto různé úhly pohledu přinášejí podněty pro ujasnění vhodných postupů a požadovaných výsledků působení sociální služby. Z důvodu mé snahy o zapojení těchto perspektiv do systémového pohledu se budeme věnovat tématu revize, nebo chcete-li revitalizace sociální služby, ve více článcích. Nejprve se podíváme na to, co ze zkušenosti s konzultacemi v sociálních službách vnímám jako nutné.

➤ Proč revidovat vnitřní pravidla a postupy sociální služby?

1. Motivace pracovníků služby

Sociální služby budou efektivní a účelné (pomáhající) pouze, pokud budou pracovníci motivováni takto SSL poskytovat. Pokud pracovníci nejsou motivováni (vnitřně, ale i vnějšími stimuly), tak jakákoliv pravidla a postupy nebudou přinášet takový efekt, jako když budou pravidla vytvářena se zapojením pracovníků SSL s využitím jejich odbornosti, know-how, zkušeností, postojů, osobních a profesních přání a cílů. V dnešní době se ukazuje, že motivující pro iniciativu zaměstnanců a setrvání u zaměstnavatele je zejména smysluplnost pracovní činnosti a prostor pro samostatnost.¹ Podstatná je proto i motivace poskytovatele smysluplnost u pracovníků podporovat a vytvořit jim prostor.

Mám dobrou zkušenost se společným definováním poslání, cílů a zásad v týmu pracovníků SSL, kdy je šance dostat do souladu cíle SSL a osobní cíle pracovníků podílejících se na realizaci SSL, a tím podpořit motivaci k dosahování cílů služby.

Stejně tak se osvědčuje zapojit pracovníky SSL do zvažování nových pracovních postupů, aktivit, využití nových metod a technik, kde mohou realizovat své přirozené sklony k práci s klienty SSL podle svých preferencí.

Motivace pracovníků je alfa a omega nejen procesu revitalizace SSL udržitelným směrem, ale i motor efektivity (užitečnosti) služby.

2. Efektivita poskytování sociální služby

Poskytovatel SSL (zároveň zaměstnavatel pracovníků SSL) logicky musí porovnávat náklady své činnosti a výsledky této činnosti. Pokud výsledky nejsou v souladu s očekáváním, požadavky a stanovenými cíli, tak je potřeba zvažovat, kde udělat změnu ve VPP.

Z mé zkušenosti se spoluprací s desítkami SSL jednoznačně vyplývá, že pokud se do revize SSL použijeme z důvodů motivace a zájmu pracovníků dělat dobře sociální práci, být užiteční klientům a efektivně pomáhat (ne strachu z inspekce či jiné kontroly), tak je nasazení pracovníků v diskuzích, sdílení

¹ Viz *Nová era řízení lidských zdrojů – ze servisu partnerem: Šest kompetencí pro HR budoucnosti*. Ulrich Dave, Younger Jon, Brockbank Wayne, Ulrich Mike. Grada, 2014.

zkušeností i iniciativa v zapracování identifikovaných doporučení mnohem vyšší.

Zefektivnění poskytování SSL často není jen o *identifikaci nových vhodnějších postupů a pravidel*, ale také o *zmenšení počtu formulářů, délky záznamů o poskytování služby, zjednodušení procesů, stanovení jednoznačné zodpovědnosti za určité oblasti práce* – a tím vším se vytváří prostor pro to důležité, pro pomáhající profesi (a ne úřadování).

Efektivita tedy není jen o měření výkonnosti a výsledků, ale i o zjednodušování práce a administrativy tak, aby poskytování služby bylo atraktivní pro pracovníky i pro cílovou skupinu.

3. Atraktivita sociální služby

Jistě jste si všimli, že krajské úřady, obce i MPSV mají v posledních letech tendenci ověřovat potřebnost, výkonnost a využívanost jednotlivých SSL. Je to logický důsledek *snahy o hospodárné nakládání s veřejnými rozpočty*. Nicméně to přináší nutnost u poskytovatelů SSL dokázat (obhájit) potřebnost jimi realizovaných SSL. A to také, kromě schopnosti vhodně svoji činnost prezentovat, znamená vnitřně vyhodnocovat, jaká je potřebnost, výkonnost a využívanost SSL. A navíc také zajistit, aby pro cílovou skupinu bylo atraktivní řešit svoji nepřiznivou situaci pomocí služby.

S poklesem nových zájemců a klientů SSL si pracovníci často kladou otázku „Čím to je? Vždyť poskytujeme stále stejnou službu pro stejnou cílovku.“ A v tom je často problém, že SSL je již dlouho poskytována stejně a nebyla *přizpůsobena aktuálním potřebám cílové skupiny* (okruhu osob, kterému je určena), nebo dokonce poskytovatel nezachytil, že okruh osob se zmenšil, změnil se jeho potřeby apod. (např. mezi osobami dlouhodobě nezaměstnanými jsou již osoby ve velmi komplikovaných situacích a nestačí pouhá podpora při hledání práce).

Je tedy důležitá jak atraktivita pro donátory, tak pro cílovou skupinu SSL.

4. Poskytovatelé a pracovníci sociálních služeb mají povinnost postupovat v souladu s legislativou

Způsob poskytování SSL musí být v sou-

ladu s povinnostmi a oprávněními, která vyplývají ze ZSS a další legislativy obsahující také standardy kvality sociálních služeb, pravidla pro ochranu osobních údajů, vymezení přestupků při poskytování SSL atd. Tím, že jsou sociální služby poskytovány v souladu s povinnostmi a oprávněními poskytovatelů a právy klientů, se práce v sociálních službách stává profesionální, odbornou a legitimní činností.

Ve spolupráci se SSL je potřeba hledat sebekriticky (pomocí sebereflexe, auditu apod.) potenciální nesoulad mezi způsobem poskytování SSL a stanoveným posláním, cíli, zásadami a potřebami a vůlí klientů, písemně stanovenými vnitřními pravidly a pracovními postupy, popisem realizace v registru poskytovatelů sociálních služeb, povinnostmi týkajícími se mlčenlivosti pracovníků, uzavřenými smlouvami o poskytování SSL atd. Zvláštní kapitolou je vnitřní kontrola poskytovatele týkající se kvality SSL dle standardu kvality č. 15, která umožňuje tyto aspekty propojit s více úhly pohledu – poskytovatele, klientů, zaměstnanců, zainteresovaných úřadů, organizací a dalších osob, které jsou v kontaktu se SSL nebo s důsledky jejího působení na klienty.

Strach z kontroly, časový tlak, odkládaná akce, to není zrovna příjemná motivace. Ze své zkušenosti ze spolupráce s pracovníky sociálních služeb mohu říci, že právě tyto důvody způsobují zbrklou akci, nesystematické úpravy vnitřních pravidel, vytváření nových formulářů „dokazujících“ dodržování povinností, někdy i lehkou paniku. A to je škoda.

Přitom můžeme *spolupráci nad vhodným zaměřením služby, odpovídajícími pracovními postupy, způsobem vyhodnocování dosažených změn a vhodnými týmovými a rozvojovými aktivitami odstartovat ve vhodnější době*. To znamená v době, kdy jsou na to pracovníci předem připravení, mají vyhrazený alespoň nějaký čas, aby si ujasnili, co jim nevyhovuje na současné podobě služby, anebo dokonce, kam se má služba posunout. A to ne proto, že hrozí kontrola nebo to po nich někdo chce „shora“, ale proto, že to pramení z jejich vnitřní motivace dělat dobře sociální práci, být užiteční klientům, efektivně pomáhat. Tato *motivace a procesní přístup navíc podpoří sebevědomí služby jako celku mnohem víc než revize služby pod tlakem zvenčí, a podpoří to i motivaci pracovníků v takto bezpečném procesu revitalizace poskytované služby*.

V příštích dílech se pokusím nastínit, podle čeho poznáme, na co se zaměřit při revitalizaci SSL, na čem revizi postavit, jaké využít metody a techniky a kdo se do toho má či může zapojit.

**Institut vzdělávání
APSS ČR nabízí kurz**

**REVIZE VNITŘNÍCH PRAVIDEL
A POSTUPŮ REALIZACE
SOCIÁLNÍ SLUŽBY**

**8. 11. 2019 Praha
2. 12. 2019 Brno**

www.institutvzdelavani.cz

Odovědnost za škodu na vnesených věcech

Ředitelka domova pro seniory byla informována, že jedna z klientek v přítomnosti návštěvy hledala šperkovičkami s náušnicemi a je přesvědčena, že ji ukradla pečovatelka, která jí uklízela skříň. Klientka se dožadovala přivolání Policie ČR. Ředitelka se rozhodla telefonicky kontaktovat dceru klientky, která jí sdělila, že jí maminka šperkovičkami před časem dala. Mamince to sama do telefonu řekla a konfliktní situace tím byla vyřešena.

■ **Text: JUDr. Vladimír Hort,**
právník APSS ČR a lektor institutu
vzdělávání APSS ČR

V této souvislosti bylo vzneseno několik dotazů:

1. Ručí zařízení za osobní věci klientů? V jakém rozsahu?

2. Klienti mají možnost uložit si finance na depozitní účet a šperky či jiné cennosti do trezoru poskytovatele pobytové sociální služby, jsou o této možnosti ústně poučeni při příjmu do zařízení a tato skutečnost je zmíněna i ve smlouvě, kterou podepisují klienti před nástupem. Podepíše-li klient poučení o tom, že si může finance uložit na depozitní účet a cennosti do trezoru, je ochrana pro zařízení dostatečná, nebo může kdokoli říci, že měl u sebe např. 10 000 Kč nebo zlaté hodinky a zařízení bude obviněno? Bude hradit škodu i v tomto případě?

Oblast náhrady škody spadá pod tzv. delikt ní soukromé právo, které je upraveno ustanoveními § 2894 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“). OZ rozlišuje pojetí subjektivní odpovědnosti a odpovědnosti objektivní. V rámci *subjektivní odpovědnosti* rozlišujeme několik předpokladů, které musí být naplněny. Mezi předpoklady patří vznik škody (nahraditelné újmy na jmění), protiprávní jednání škůdce, příčinná souvislost mezi vznikem škody a jednáním škůdce a konečně **zavinění** (úmyslné či z nedbalosti). V rámci subjektivní odpovědnosti musí poškozený prokazovat zavinění škůdce.

O *objektivní právní odpovědnost* se jedná tehdy, pokud odpovědnostní vztah vzniká i **bez ohledu na zavinění** (jde o odpovědnost za následek, výsledek). Objektivní odpovědnost lze v podstatě označit jako

„přísnější“ druh odpovědnosti oproti odpovědnosti subjektivní, která vzniká zaviněním odpovědného subjektu. Objektivní odpovědnost nakládá zákon zpravidla na tzv. silnější stranu, tj. např. na zaměstnavatele, na provozovatele dopravy či jiné činnosti – provozní, ubytovací apod.

V popisovaném případě se jedná o objektivní odpovědnost ubytovatele (zde poskytovatele pobytové sociální služby) za škody na *věcech vnesených*, která se odvíjí od existence závazkového, smluvního vztahu mezi provozovatelem ubytovacích služeb a osobou, která je využívá a která při svém ubytování v prostorách ubytovatele potřebuje umístit a zároveň i zabezpečit své osobní věci, jsou-li sem vneseny.

Případná odpovědnost poskytovatele za škody na věcech klientem vnesených do objektu poskytovatele sociální služby vyplývá z ustanovení §§ 2946 až 2949 OZ, v nichž je upravena **odovědnost za škodu na vnesené věci**.

§ 2946

- (1) Kdo provozuje pravidelně ubytovací služby, nahradí škodu na věci, kterou ubytovaný vnesl do prostor vyhrazených k ubytování nebo k uložení věci, popřípadě na věci, která tam byla pro ubytovaného vnesena. To platí i tehdy, byla-li věc za tím účelem ubytovatelem převzata.
- (2) **Prokáže-li ubytovatel**, že by ke škodě došlo i jinak, nebo že škodu způsobil ubytovaný nebo osoba, která ubytovaného z jeho vůle provází, povinnosti k náhradě škody se zprostí. K ujednáním o jiných důvodech zprostřednění se nepřihlíží.

Za *vnesené* jsou tedy považované věci, které byly přineseny do prostor, které byly vyhrazeny k ubytování nebo k uložení věci, anebo které byly za tím účelem odevzdány provozovateli nebo některému z pracovníků provozovatele. Nevztahuje se na vozidla, na věci ponechané ve vozidle, ani

na živá zvířata, ledaže je ubytovatel převzal do úschovy (§ 2947).

Ubytovatel tedy bez ohledu na své zavinění objektivně odpovídá za škody, které ubytovaným vzniknou na věcech, které do ubytovacího objektu vnesli sami nebo takovou věc pro ubytovaného do objektu vnesla jiná osoba (např. příbuzní, přátelé a známí, návštěvy), a to v případě, že ubytovatel takovou věc převzal do své úschovy, stejně jako když takovou věc z majetku ubytovaného do úschovy nepřevzal a ubytovaný má věc u sebe v prostoru svého ubytování.

Odpovědnost ubytovatele *není neomezená*, není absolutní a nelze ji vždy bez dalšího přenášet pouze na něj. V soukromém právu platí zásada „vigilantibus iura scripta sunt“ (tzn.: „Právo přeje bdělým“ či jinak „Zákony jsou psány pro bdělé“). Ubytovaný např. nemůže požadovat náhradu škody za vnesenou porcelánovou vázu, kterou nevhodně sám zabalil a ona se rozbila až v ubytovacích prostorech. Stejně tak nelze požadovat náhradu vnesené věci, která se zkazila v důsledku uplynutí doby její trvanlivosti, nebo pokud průvan z otevřeného okna ubytovanému „odfoukl“ několik známek z jeho sbírky, kterou si právě prohlížel, a podobně.

Liberace ubytovatele (tj. *vyločení odpovědnosti, která má zmírnit přílišnou tvrdost*) je možná za podmínek ustanovení § 2946 odst. 2 OZ. Pokud ubytovatel **prokáže**, že i kdyby vyvinul veškeré úsilí, škodlivý následek by stejně nastal, nebo že škodu způsobil sám ubytovaný nebo osoba, která ubytovaného z jeho vůle provází (tj. příbuzný, návštěva apod.), své odpovědnosti se zprostí. Důkazní břemeno zde leží na ubytovateli, který se povinnosti k náhradě škody zprostí jen za této podmínky. K ujednáním mezi ubytovaným a ubytovatelem o jiných, dalších důvodech zprostřednění odpovědnosti se nepřihlíží!

Liberace je také možná v případech, kdy by ke škodě došlo i bez souvislosti s ubytováním. V tomto ohledu jde samozřejmě o případy *vis major*. Tzn. přírodní katastrofy (požár, povodeň, epidemie apod.). Předpokladem ovšem je skutečnost, že ke škodě, k níž došlo po jejím převzetí či vnesení, by došlo i tehdy, jestliže by poškozená věc do předmětných provozů (prostorů)

nebyla vnesena či nebyla převzata za účelem splnění závazku. Sama živelní pohroma není přítom apriori naplněním liberačního důvodu, nýbrž je nutné prokázat (a důkazní břemeno je rovněž na straně poskytovatele pobytové sociální služby), že by k těmž poškození věci nutně došlo, i kdyby věc nebyla jím převzata.

Je nutné dodat, že v případě požáru ubytovacího zařízení, způsobeného vinou ubytovatele či jeho personálu, samozřejmě k liberaci nedochází. K té dochází pouze v případech, kdy vznik škody byl způsoben bez souvislosti s ubytováním a její zabránění bylo zcela mimo možnosti ubytovatele.

V této souvislosti přichází v úvahu i odpovědnost ubytovatele např. u krádeží v ubytovacích prostorách, kde je možno uplatnit zákonnou redukcí škody dle § 2953 OZ: „Z důvodů zvláštního zřetele hodných může soud náhradu škody přiměřeně v určitých případech snížit. Vezme přitom zřetel zejména na to, jak ke škodě došlo, k osobním a majetkovým poměrům člověka, který škodu způsobil a odpovídá za ni, jakož i k poměrům poškozeného.“ Tzn., že soud může přihlídnout např. k podílu ubytovaného na vytvoření podmínek ke krádeži vlastní neopatrností apod. Takový postup je ovšem velmi náročný, s nejistým výsledkem a přícházel

by v úvahu zejména tehdy, pokud pachatel krádeže, k níž prokazatelně došlo, nebyl zjištěn. Hrubá nedbalost klienta **by mohla** být v případě rozhodování soudu důvodem ke snížení výše náhrady škody. Lze si představit situaci, kdy klient nechá cennou věc či větší finanční hotovost v neuzamčeném pokoji, nezavřel balkon na pokoji či jinak umožnil zloději vstup do pokoje nebo když neumístil cennosti – šperky aj. – do úschovy ubytovatel, který takovou službu klientovi prokazatelně nabízel a on ji přesto nevyužil.

Doporučil bych, aby ve smlouvě o poskytnutí ubytovací sociální služby bylo v pasáži, v níž je klientovi nabízena služba úschovy cenností, „preventivně“ sděleno, že pokud službu nevyužije a své cennosti do úschovy ubytovateli nesvěří, **může** to mít značný vliv na výši náhrady v případě vzniku škody na takové věci. **Nemůže (resp. bylo by právně neúčinné) zde být uvedeno, že v takovém případě ubytovatel za škodu neodpovídá!**

Doporučil bych také neprodleně povolat Policii ČR v případě podezření na krádež osobních věcí ubytovaného či v jiných případech, kdy klient oznámí, že postrádá svoji věc, kterou do objektu poskytovatele sociální služby vnesl.

Horní hranice náhrady škody na vnesených věcech je dle § 2948 OZ **omezena** na stonásobek ceny ubytování za jeden den. Toto omezení však neplatí v případech, že věc byla převzata do úschovy nebo byla škoda způsobena ubytovatelem nebo tím, kdo v provozu pracuje (zaměstnanec ubytovatele). Škoda se v těchto případech hradí **bez omezení**.

Právo na náhradu škody lze uplatnit nejpozději *do patnácti dnů po dni, kdy se poškození o škodě musel dozvědět*. Ubytovaný musí nárok uplatnit „bez zbytečného odkladu“. Aby se mohl poskytovatel pobytové sociální služby proti vznesení nároku na náhradu škody klientem úspěšně *bránit*, je nutné, aby v soudním řízení tvrdil, a také k tomu navrhl relevantní důkazy, že nárok byl uplatněn pozdě a je tedy promlčen. Na druhé straně však zákon nebrání tomu, aby povinný (zde tedy poskytovatel sociální služby) škodu uhradil i v případě, že již byla promlčena.

Takovýto postup však není možný v případě, že věc ubytovatel převzal do úschovy nebo byla škoda způsobena ubytovatelem nebo tím, kdo v provozu pracuje (zaměstnanec ubytovatele).

INZERCE

APOSBRNO

z naší nabídky...

PRATELNÉ PODLOŽKY PRO INKONTINENTNÍ

- nepropustné • prodyšné •
- dlouhá životnost •
- praní vyvážkou •

INKONTINENČNÍ SPODNÍ PRÁDLO

- bezpečné • diskrétní • slušivé •

ELASTICKÁ OBÁLKOVÁ PROSTĚRADLA

- komfortní • prevence dekubitů •
- praní vyvážkou • jednoduché povlékání •

BEZDRÁTOVÝ SIGNALIZAČNÍ SYSTÉM

- rychlá instalace • bez stavebních úprav • archivace dat •
- intuitivní ovládání •

kompletní nabídku najdete na www.aposbrno.cz

PARTNER PRO SOCIÁLNÍ SFÉRU A ZDRAVOTNICTVÍ

APOSBRNO

Zvýšení starobního důchodu při výdělečné činnosti

K častým podnětům z oblasti důchodové agendy veřejného ochránce práv patří podněty týkající se výše důchodů. Zamítne-li Česká správa sociálního zabezpečení (dále též „ČSSZ“) žádost o zvýšení důchodu, žadatelé nezřídká podají podnět ochránci, ve kterém zpochybňují způsob vyřízení své žádosti, požadují prošetření věci a zajištění nápravy či alespoň bližší vysvětlení celé záležitosti.

■ **Text: JUDr. Eva Hodaňová,**
Kancelář veřejného ochránce práv

Podmínky nároku na starobní důchod a jeho výši upravuje zákon o důchodovém pojištění.¹ S účinností od 1. ledna 2010 upravuje i nárok na zvýšení starobního důchodu v situaci, kdy poživatel starobního důchodu při pobírání tohoto důchodu současně vykonával po stanovenou dobu výdělečnou činnost. Podmínkou je, aby jeho výdělečná činnost trvala 360 kalendářních dnů. Poté má možnost požádat o zvýšení svého starobního důchodu. Výdělečnou činností přitom zákon o důchodovém pojištění rozumí činnost vykonávanou v rozsahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění.² Na zvýšení důchodu za období do 31. prosince 2009 nárok nevzniká.

Za každých 360 kalendářních dní, po které poživatel důchodu vykonával výdělečnou činnost, se procentní výměra důchodu zvyšuje o 0,4% výpočtového základu, který byl stanoven při výpočtu jeho důchodu. Je třeba zdůraznit, že při zvýšení procentní výměry důchodu se vychází z výdělků, z nichž byl vyměřen již vyplácený starobní důchod. Je tak zhodnocena pouze doba pojištění jako ekvivalent za pojištění plnění při výkonu výdělečné činnosti, zvýšen je výpočtový základ, který byl stanoven již při přiznání původního starobního důchodu. Výdělků dosažených po vzniku nároku

na starobní důchod již na zvýšení tohoto důchodu nemají žádný vliv.

Výše procentní výměry starobního důchodu se na žádost zvyšuje uvedeným způsobem poživateli důchodu, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo odst. 3 písm. a) zákona a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a pobíral současně starobní důchod v plné výši.³

Za výkon výdělečné činnosti se pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu nepovažují doby pracovní volna bez náhrady příjmu a neomluvené nepřítomnosti v práci a též některé další doby.⁴ Mezi ně patří například doba dočasné pracovní neschopnosti, pokud vznikla nejpozději v poslední den ochranné lhůty podle zákona o nemocenském pojištění, doba karantény nařízené podle zákona o ochraně veřejného zdraví, doba, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena

důchodu s odůvodněním, že pobírá starobní důchod a současně vykonává výdělečnou činnost jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná po dobu 360 kalendářních dnů.

Žádost může podat i prostřednictvím příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, kde mu mohou pracovníci úřadu poskytnout odbornou pomoc s jejím podáním i ohledně dokladů potřebných k prokázání doby výdělečné činnosti. Zaměstnanec přiloží k žádosti evidenční list důchodového pojištění, pokud ho již okresní správě sociálního zabezpečení neposlal jeho zaměstnavatel. Přílohou žádosti osoby samostatně výdělečně činné je výpis z evidence osob samostatně výdělečně činných vedené pro účely důchodového pojištění. Podává-li osoba samostatně výdělečně činná žádost prostřednictvím okresní správy sociálního zabezpečení, ta k ní potřebný doklad připojí.

Nárok na zvýšení starobního důchodu vznikne ode dne následujícího po dni, kte-

ombudsman
veřejný ochránce práv

domácnosti podle zákona o nemocenském pojištění, nejde-li o osoby, které mají nárok na ošetřovné.

Podání žádosti není třeba odkládat do doby ukončení výkonu výdělečné činnosti. Za optimální postup lze označit, požádá-li poživatel starobního důchodu o jeho zvýšení vždy po získání 360 kalendářních dnů výdělečné činnosti.

Pro uplatnění nároku na zvýšení důchodu může poživatel starobního důchodu využít tiskopis obsažený na webových stránkách České správy sociálního zabezpečení (www.cssz.cz) „Žádost o zastavení výplaty/uvolnění/úpravu starobního důchodu“ či též může zaslat ČSSZ dopis se žádostí o zvýšení procentní výměry starobního dů-

chodu ziskal 360 započítatelných dnů výdělečné činnosti. Případné další dny výdělečné činnosti, které nebyly při vyřízení žádosti zhodnoceny, lze využít při případném následujícím zvýšení. Nárok na zvýšení důchodu má pouze poživatel starobního důchodu. Žádost může podat i příjemce předčasného starobního důchodu, který vykonává výdělečnou činnost po dosažení důchodového věku.⁵ Upozorňují však, že možnost zvýšení se netýká invalidních důchodů.

Tento závěr vyslovil již i Nejvyšší správní soud. Zabýval se kasační stížností, kterou v roce 2017 podala poživatelka invalidního důchodu nespokojená se zamítnutím své žádosti o zvýšení důchodu a též se zamít-

¹ Ustanovení § 28 a následující zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

² Definicí výdělečné činnosti upravuje ustanovení § 27 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

³ Ustanovení § 34 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

⁴ Doby uvedené v ustanovení § 16 odst. 4 věte druhé písm. a) zákona č. 155/1995 S., o důchodovém pojištění.

⁵ Ustanovení § 36 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2017, č. 10 Ads 128/2017-34

⁷ Dle § 61a odstavce 1 zákona o důchodovém pojištění nárok na invalidní důchod zaniká dnem, kterým jeho poživatel dosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li vyšší.

Tímto dnem vzniká tomuto poživateli nárok na starobní důchod.

⁸ Například rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 57/2013 – 15 ze dne 28. 5. 2014

⁹ Ustanovení § 61a odstavce 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

nutím žaloby krajským soudem v této věci.⁶ Stěžovatelka pobírala od roku 2009 invalidní důchod. Po vzniku nároku na starobní důchod o něj v roce 2012 požádala. ČSSZ její žádost zamítla, neboť pobíraný invalidní důchod byl vyšší než vypočtený starobní důchod, nárok na starobní důchod tím zanikl. Jelikož dotyčná důchodkyně vykonávala souběžně s pobíráním důchodu výdělečnou činnost, požádala v roce 2015 o zvýšení svého důchodu dle ustanovení § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. ČSSZ žádost zamítla s odůvodněním, že zvýšit z tohoto důvodu lze pouze starobní důchod.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost invalidní důchodkyně zamítl. K věci uvedl: „koncepte starobního a invalidního důchodu jsou natolik rozličné, že mezi principy a pravidly, jimiž se tyto důchody řídí, nelze volně zaměňovat, resp. je obojsměrně používat. Zákonodárcem zvolené kritérium odlišení je opodstatněné, neboť výchozí situace pojištěnců, kteří pobírají starobní důchod, a těch, kterým je vyplácen důchod invalidní, se liší natolik, že rozdílné zacházení s těmito podobnými skupinami ospravedlňuje. Nelze se tedy ztotožnit s tím, že zákonodárce měl (pozitivní) povinnost umožnit invalidním důchodcům užití stejných výhod, jaké dává důchodcům starobním.

Zákonodárcem zvolené řešení není diskriminační, nevybočuje z přípustných mezí a respektuje požadavky rovnosti. Žalovaná (ČSSZ) nemohla § 34 odst. 4 ve prospěch stěžovatelky použít ani na základě analogie (obdobného postupu). Při výkladu rozsahu ustanovení, která regulují různé druhy důchodů, jsou možnosti použít analogii značně omezené. To platí tím spíše, pokud je § 34 odst. 4 systematicky zařazen do části čtvrté hlavy prvního zákona o důchodovém pojištění, která reguluje jen starobní

výdělečné činnosti, požádal po dvou letech zaměstnání o zvýšení důchodu dle citovaného ustanovení zákona. ČSSZ žádost koncem roku 2018 zamítla.

Důvodem bylo nesplnění podmínek stanovených zákonem o důchodovém pojištění v daném konkrétním případě. Zvýšení důchodu za dobu výdělečné činnosti vykonávané současně s pobíráním starobního důchodu náleží pouze osobám, které pobírají starobní důchod podle ustanovení § 29 zákona o důchodovém pojištění. Ten na základě podané žádosti ČSSZ přizná po vzniku nároku na něj a vypočte ze získané doby pojištění a z dosažených výdělků. Z odůvodnění zamítavého rozhodnutí i z vyjádření stěžovatele však vyplývalo, že jeho starobní důchod vznikl transformací z invalidního důchodu dle ustanovení § 61a zákona o důchodovém pojištění. Stěžovateli byl v roce 2010 přiznán v jeho 60 letech invalidní důchod pro těžkou poruchu kyčelních kloubů. Tento důchod dosažením věku 65 let automaticky ze zákona zanikl a stěžovateli vznikl tímto dnem nárok na důchod starobní.⁷ Důchod, který takto vznikl, mu náležel ve stejné výši, v jaké mu náležel dosavadní invalidní důchod. V případě stěžovatele se tedy nejednalo o starobní důchod, na který by mu vznikl nárok dle ustanovení § 29 zákona.

Na zvýšení důchodu vzniklého transformací z invalidního důchodu za dobu výdělečné činnosti vykonávané současně s jeho pobíráním nárok nevzniká. K tomuto závěru dospěly i správní soudy, které se již též zabývaly touto problematikou.⁸ Nejvyšší správní soudu k tomu uvedl, že „současně se zánikem nároku na invalidní důchod vzniká nárok na transformovaný starobní důchod, a to bez ohledu na to, zda jsou podmínky pro

Poradna konceptu Bazální stimulace

Na dotazy čtenářů odpovídá
PhDr. Karolína Maloň
Friedlová, certifikovaná
lektorka a supervizorka,
jednatelka INSTITUTU
Bazální stimulace.

Dotaz:

Jsmo denní stacionář pro děti s kombinovanými postiženími. Rodiče k nám ráno přivezou dítě a odpoledne si je vyzvednou. Přijímáme nového klienta, desetiletého chlapce s těžkou mentální retardací a imobilitou. Při odchodu maminky se jí nechce pustit, drží se jí a křičí. Jak máme postupovat, abychom chlapce zklidnili a matka mohla odejít? Jsmo proškoleni v Základním kurzu Bazální stimulace. Děkuje za odpověď.

Kolektiv stacionáře

Odpověď:

K získání pocitu jistoty a bezpečí a navázání důvěry mezi klientem a vámi jako personálem je potřeba využít jako přístupovou cestu k tělu dítěte záda. Záda jsou místo na těle, které nastaví každý člověk při pocitu ohrožení. Záda jsou vnímána jako obranný štít organismu (také proto, že jsou tvořena čtyřmi vrstvami svalů) a jsou nejméně intimním místem na těle oproti například obličejí nebo přední straně trupu. Důvodem je i nižší počet senzorických receptorů na zádech než jinde na těle. Doporučuji provést somatickou stimulaci na zádech formou masáže stimulující dýchání. Ta vede ke zklidnění, neboť se při ní snižuje hladina vyplavečných stresových hormonů. Dítě se navíc při její aplikaci může držet matky, která při tom může dokonce i sedět a mít dítě položené hrudníkem na svůj hrudník. Vy tak budete mít celá záda dítěte k dispozici. Časem dítě zjistí, že mu neublížíte, naopak, že je mu během masáže velmi dobře. Získá k vám důvěru a pak už nebude problém, abyste ho za přítomnosti matky napoložovali na bok nebo na břicho a provedli masáž stimulující dýchání, aniž by byl v přímém tělesném kontaktu s matkou. A v tu chvíli budete ve fázi, kdy maminka může odejít a dítě jistě zvládne dopolední pobyt bez ní.

Za každých 360 kalendářních dní, po které poživatel důchodu vykonával výdělečnou činnost, se procentní výměra důchodu zvyšuje o 0,4 % výpočtového základu, který byl stanoven při výpočtu jeho důchodu.

důchody. Navíc toto ustanovení výslovně uvádí (hned dvakrát), že se vztahuje pouze na úpravu výše starobního důchodu.“

Rovněž veřejný ochránce práv se setkal s případy, kdy postup dle ustanovení § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění nebylo možné využít. Například nedávno řešil podnět, ve kterém stěžovatel nesouhlasil se zamítnutím své žádosti o zvýšení starobního důchodu z titulu výkonu výdělečné činnosti v období pobírání důchodu. Stěžovatel ve věku 69 let pobíral starobní důchod od roku 2015, od následujícího roku se nechal souběžně zaměstnat jako vrátný. Jelikož se později doslechl o možnosti zvýšení starobního důchodu z důvodu výkonu

přiznání starobního důchodu splněny.“ Zdůraznil, že „se nejedná o řádný starobní důchod, který by byl pojištěnci přiznán na základě § 29 zákona o důchodovém pojištění. To ostatně vyplývá i z § 61 odst. 4 zákona, který uvádí, že pro účely souběhu nároků na výplatu důchodů se na transformovaný starobní důchod hledí jako na dosavadní invalidní důchod.“ Je však vhodné zdůraznit, že nárok na takto vzniklý starobní důchod nevyklučuje nárok na starobní důchod podle ustanovení § 29 odst. 1, 2 nebo 3 zákona.⁹ Proto byl stěžovatel poučen, že má možnost o tento starobní důchod požádat. Jelikož bylo zřejmé, že se ČSSZ vydáním zamítavého rozhodnutí

»»» 42

Možnost zvýšení důchodu se týká pouze výkonu výdělečné činnosti, z níž je odváděno pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní sociální politiku.

««« 41

nedopustila pochybení, veřejný ochránce práv věc uzavřel a záležitost pouze vysvětlil stěžovateli i s odkazem na platnou právní úpravu.

Z uvedeného je zřejmé, že ne každý poživatel důchodu může úspěšně požadovat zvýšení důchodu dle ustanovení § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. Veřejný ochránce práv se setkal i s případy poživatele řádných starobních důchodů, jejichž žádost musela ČSSZ zamítnout pro nesplnění zákonem stanovených podmínek.

Jedním z nich byl poživatel řádného starobního důchodu (přiznaného dle ustanovení § 29 zákona o důchodovém pojištění), který pečoval o svoji manželku jakožto o osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni II, tedy ve stupni středně těžké závislosti. Poté, co v době pobírání starobního důchodu vykonával tuto péči po dobu delší než 360 kalendářních dnů, požádal ČSSZ o zvýšení svého starobního důchodu. ČSSZ žádost zamítla s tím, že nešlo o výdělečnou činnost zakládající účast na důchodovém pojištění. Možnost zvýšení důchodu se týká pouze výkonu výdělečné činnosti, z níž je odváděno pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní sociální politiku. Péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby takovou činností není. Právní úprava proto zvýšení důchodu pečující osobu neumožňuje.

Na veřejného ochránce práv se obrátili podnětem i stěžovatelé, kterým ČSSZ starobní důchod zvýšila, byli však nespokojeni s částkou, o kterou se důchod zvýšil, tedy se způsobem zvýšení důchodu. Reálné zvýšení jejich důchodu v řádu desítek korun či stokrát neodpovídalo jejich očekávání. Pokud však ČSSZ provedla zvýšení v souladu s platnou právní úpravou, nemohl ochránce po tomto úřadu požadovat jiný postup.

Problematiku vzhledem k nespokojenosti některých pojištěnců řešil před časem i Nejvyšší správní soud.¹⁰ Po jejím zhodnocení však dospěl k závěru, že „navýšení výpočtového základu podle § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění není disproporční vůči odvodům pojistného na sociální zabezpečení z příjmu pracujících důchodců v takové míře,

aby tyto odvody nabyly povahy daně.“ Dále dospěl k závěru, že právní úprava navýšení výpočtového základu „není v rozporu s principem rovnosti podle článku 3 Listiny základních práv a svobod ani v rozporu s právem na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří podle článku 30 Listiny základních práv a svobod.“

Věcí se na základě ústavní stížnosti posléze zabýval i Ústavní soud.¹¹ Uzavřel ji s tím, že „rozsudek Nejvyššího správního soudu je pečlivě a přesvědčivým způsobem odůvodněn a z hlediska ústavněprávního mu nelze nic vytknout. V podrobnostech proto odkázal na odůvodnění tohoto rozsudku s tím,

Má-li žadatel o zvýšení důchodu pochybnost o správnosti rozhodnutí ČSSZ, je vždy vhodné, využije-li možnost podat proti rozhodnutí o důchodu námitky a v nich uplatní své argumenty. ČSSZ pak musí věc znovu posoudit.

že „tvrzené porušení stěžovatelem dovolávaných základních práv v souzené věci neshledal.“ Proto návrh na zrušení ustanovení § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, podaný společně s ústavní stížností, jako návrh zjevně neopodstatněný odmítl.

V této souvislosti považují za vhodné připomenout, že podle právní úpravy platné do 31. prosince 2009 se pojištěnci období

výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na starobní důchod při současném pobírání tohoto důchodu do výše jeho důchodu nikterak nepromítalo. Existovaly pro něj pouze dvě možnosti, jak se k nastalé situaci postavit. Mohl buď požádat o výplatu starobního důchodu, anebo být výdělečně činný bez pobírání starobního důchodu a zvyšovat si procentní výměru starobního důchodu. Teprve novela zákona o důchodovém pojištění¹² přinesla od 1. ledna 2010 i určité zvýšení starobních důchodů těm, kteří vykonávají výdělečnou činnost při současném pobírání starobního důchodu.

Z důvodové zprávy k příslušné novele zákona o důchodovém pojištění lze vyčíst, že tato změna měla znamenat především „rozšíření možnosti postupného odchodu z ekonomické aktivity spočívající v tom, že umožňuje souběh výdělečné činnosti po dosažení důchodového věku a pobírání starobního důchodu s možností stanovit vyšší procentní výměry s přihlédnutím k této výdělečné činnosti.“ Změna právní úpravy měla tedy pouze umožnit postupný odchod do důchodu, při kterém pojištěnec do systému nadále přispívá placením pojistného na sociální zabezpečení.

Má-li žadatel o zvýšení důchodu pochybnost o správnosti rozhodnutí ČSSZ, je vždy vhodné, využije-li možnost podat proti rozhodnutí o důchodu námitky a v nich uplatní své argumenty. ČSSZ pak musí věc znovu posoudit. Zamítne-li námitky, je povinná je řádně vypořádat. V případě nesouhlasu s rozhodnutím o námitkách má účastník řízení možnost uplatnit proti němu správní žalobu, případně zaslat podnět veřejnému ochránci práv s požadavkem prošetření postupu úřadu. Ani marné uplynutí lhůty pro podání námitek či správní žaloby však nebrání tomu, aby poživatel důchodu požádal i v budoucnu o zvýšení důchodu, má-li za to, že jeho důchod byl stanoven v nesprávně vyšší, případně má-li za to, že mu vznikl nárok na zvýšení důchodu. ■■

INZERCE

ONLINE KURZY PRO SOCIÁLNÍ SLUŽBY

- Individuální plánování jednoduše, srozumitelně, prakticky
- Práce s rizikem v soc. službách
- Jak se zbavit stresu
- Umění týmové spolupráce
- Jak říct NE a cítit se u toho dobře

adpontes.cz

¹⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 129/2012 – 26 ze dne 13. 11. 2013.

¹¹ Usnesení Ústavního soudu III. ÚS 154/14 ze dne 13. 3. 2014.

¹² Zákon č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a některé další zákony.

Bezpečný. Jednoduchý. Účinný

MOŽNOST INSTALACE
AUTOMATICKÉHO
DÁVKOVÁNÍ

Jar P&G ProfiLine

Kompletní řešení pro čistotu profesionálních kuchyní.

JAR P&G PROFILINE RUČNÍ MYTÍ NÁDOBÍ 5 L

- ✓ 100% účinný na mastnotu
- ✓ Síla Jaru pro profesionální použití
- ✓ Dlouhotrvající aktivní pěna
- ✓ 5 l láhev umyje až 250 várek nádobí

JAR TABLETY DO PROFI MYČEK 115 KS

- ✓ Lze používat v profesionálních myčkách, včetně myček skla
- ✓ Vhodný pro všechny tvrdosti vody
- ✓ Jednoduchá manipulace a kontrola nákladů
- ✓ S účinkem prostředku na oplachování a funkci soli

JAR P&G PROFILINE DETERGENT DO MYČEK NÁDOBÍ 10 L

- ✓ Odstraňuje i odolné skvrny od škrobu a bílkovin
- ✓ Zabraňuje usazování vodního kamene na nádobí a v myčce
- ✓ Výkonný při mytí ve všech stupních tvrdosti vody
- ✓ Technologie bez chlóru, vhodný pro profesionální myčky

JAR PROFESSIONAL DEZINFEKČNÍ ODMAŠŤOVAČ 750 ML

- ✓ Odmašťuje a dezinfikuje v jednom kroku
- ✓ Vhodný pro povrchy, které přicházejí do kontaktu s potravinami
- ✓ Bez parfému a bez chlóru
- ✓ Rychlé a jednoduché použití

DEZINFEKČNÍ
REG-33.7.1-14.02.05/5522

JAR P&G PROFILINE OPLACHOVAČ DO MYČEK NÁDOBÍ 10 L

- ✓ Přináší zářivé a rychle schnoucí nádobí
- ✓ Zabraňuje vzniku skvrn od zaschlých kapek vody
- ✓ Výkonný při mytí ve všech stupních tvrdosti vody
- ✓ Velmi nízká pěnovost, vhodný pro profesionální myčky

JAR PROFESSIONAL ODMAŠŤOVAČ KONCENTRÁT 5 L

- ✓ Bezpečný prostředek na čišťení všech mastných povrchů
- ✓ Náš nejsilnější přípravek na rychlé odstranění zasklé mastnoty
- ✓ Účinkuje i na minerální oleje
- ✓ Bez obsahu parfému a barviv

Každá zkušenost se počítá.™

P&G
Professional™

**Professional
support™**

Oficiální partner P&G Professional pro ČR/SR
info@profsupport.cz | +420 774 728 358

www.profsupport.cz

Zajímavosti v zeměpisných názvech

Zeměpisný název z druhého sloupce označeného písmeny přiřaďte k přívlastku z prvního sloupce označeného čísly.

1. Země galského kohouta	A. Litovel
2. Země tisíce jezer	B. Bajkal
3. Moravský ledovec	C. Petrohrad
4. Benátky severu	D. Mazurská jezera
5. Sibiřské moře	E. Havana
6. Moravský Betlém	F. Francie
7. Hanácké Benátky	G. Budapešť
8. Perla na Dunaji	H. Praděd
9. Paříž Karibiku	I. Kutná Hora
10. Monte Carlo středověku	J. Finsko
11. Zelené plíce Polska	K. Slovinsko
12. Nový Zéland Evropy	L. Spreewald
13. Německé Benátky	M. Štramberk

Řešení:
1F, 2J, 3H, 4C, 5B, 6M, 7A, 8G, 9E, 10I, 11D, 12K, 13L

Autorka:
Mgr. Jitka Suchá

INZERCE

Dr.Max⁺

**Využijte našich služeb,
pomůžeme zvýšit kvalitu života
klientů ústavů sociální péče**

- + komplexní nabídka podpořená výhodnou cenou
 - léky na předpis
 - zdravotnický materiál
 - inkontinenční pomůcky
 - doplňky stravy, vitaminy

- + odborná, konzultační činnost
- + územní dostupnost díky síti 441 lékáren

Kontaktujte nás eduard.fisner@drmax.cz

Držitelé certifikátu Značka kvality v sociálních službách

www.znackakvality.info

Základní škola a Mateřská škola a poskytovatel sociálních služeb, Kaňka o. p. s., Tábor

Sociální služba Denní stacionáře je určena dětem, mládeži a dospělým osobám s postižením ve věku od 2 let. Jedná se o klienty z Tábora a okolí, s mentálním, tělesným, smyslovým nebo kombinovaným postižením. Aktuální okamžitá kapacita Denního stacionáře v Kaňce je 12 klientů. Sociální služba Denní stacionáře má zázemí v pavilonu „B“, „C“ a „H“, na adrese Helsinská 2731, Tábor. Areál bývalé mateřské školy je umístěn v centru největšího tábořského Sídliště nad Lužnicí a je v těsné blízkosti zastávky MHD s možností parkování. Vlastníkem objektu je Město Tábor. V pavilonech Kaňky se nachází pracovna Denního stacionáře, odborné terapeutické pracovny, výdejna jídla, jídelna, bezbariérově vybavené toalety a koupelna, administrativní zázemí. Kolem pavilonů je plotem ohraničená zahrada, která náleží k objektu. Vstupy do pavilonů jsou bezbariérové. V rámci sociální služby Denní stacionáře jsou poskytovány sociálně terapeutické činnosti (skupinovou nebo individuální formou): arteterapie, ergoterapie, fyzioterapie, logopedie, muzikoterapie a canisterapie, které probíhají v terapeutických pracovnách vybavených řadou speciálních pomůcek. Činnosti denního stacionáře jsou zaměřeny na nácvik a upevnění samostatnosti a sebeobsluhy, rozvoj rozumových a pracovních schopností, orientaci a komunikaci apod.

Příklad dobré praxe

Ucelený program 7 terapií propojený se sociálními službami a předškolní a školní docházkou je jedinečný model, který přináší kvalitní péči o děti a mládež s postižením a v neposlední řadě je přínosem pro rodinu a pečovatele těchto dětí. Díky tomuto systému mohou všichni fungovat jako rodina, trávit

spolu volný čas místo odpoledního „obíhání“ odborných terapií, konzultací apod. Pilířem naší péče je ucelený program 7 terapií – fyzioterapie, arteterapie, logopedie, muzikoterapie, canisterapie, ergoterapie, augmentativní alternativní komunikace, který navazuje na sociální službu Osobní asistence, Denní stacionáře i Raná péče.

Základní škola a Mateřská škola a poskytovatel sociálních služeb, Kaňka o. p. s., Tábor
Helsinská 2731, 390 05 Tábor

Certifikace ambulantních služeb:

Prostorové dispozice a personální zajištění služby	★★★★★
Podpora integrace uživatelů do běžného života	★★★★★
Rozvoj individuálních kompetencí	★★★★☆
Péče a stravování	★★★★★
Bodové hodnocení	913 bodů
Celkové hodnocení	★★★★★

Městský ústav sociálních služeb Jirkov, příspěvková organizace Domov se zvláštním režimem

Domov se zvláštním režimem je součástí několika služeb, které poskytuje MěÚSS Jirkov. V roce 2018 byla kapacita DZR 44 lůžek. Cílovou skupinou jsou osoby od 50 let se sníženou soběstačností způsobenou Alzheimerovou nemocí nebo jiným typem demence. Naší velkou snahou je umožnit klientům prožít důstojný život a poskytnout jim péči s důrazem na individuální přístup zaměřený na jejich specifické potřeby. Služba je poskytována v budově, která se nachází ve středu města s dostupností hromadné dopravy, obchodní sítě, pošty a zdravotního střediska. V objektu mohou klienti využívat různé služby: pedikúru, kadeřnictví a kantýnu. Mají možnost účastnit se řady aktivit a akcí, např. cvičení pro seniory, procvičování paměti, vystoupení umělců, výletů, večerů s hudbou, pobytu na zahradě apod.

Příklad dobré praxe

Domov s důrazem na individuální přístup – v našem zařízení klademe důraz na spolupráci s rodinou. Celé oddělení DZR je přizpůsobeno cílové a věkové skupině, která zde žije. Zaměřujeme se zejména na prostředí, ve kterém klienti žijí, volbu barev jejich pokojů i interiéru, tematické koutky. Na chodbových balkonech jsou minizahrádky, o které klienti spolu s personálem pečují, stejně tak se starají o bylinkový záhon, který je využíván zejména při smyslové terapii. Součástí domova je relaxační místnost. Klienti se dle svých možností účastní i společenských akcí pořádaných v zařízení. V rámci zvyšování kvality se zaměřu-

jeme na práci s bolestí. U klientů je využívána škála bolesti, jejímž výsledkem je snižování indikace neuroleptik, stejným způsobem pracujeme se škálou deprese. Pro komunikaci s blízkými se nám osvědčilo využívat nový systém „kalendáře“, kam my nebo rodina zaznamenáváme klientům všechny potřebné informace nebo požadavky. Péče o klienty s demencí je velmi náročná, je z velké části podmíněna péčí a přístupem ošetřovatelského personálu. Proto jsou naši zaměstnanci pravidelně proškolení, absolvují odborné stáže, jejichž cílem je získání nových dovedností v přístupu ke klientům. V loňském roce jsme získali certifikát České alzheimerovské společnosti „Vážka“.

Městský ústav sociálních služeb Jirkov, příspěvková organizace Domov se zvláštním režimem
U Dubu 1562,
431 11 Jirkov

Certifikace:

Ubytování	★★★★☆
Strava	★★★★★
Volný čas a kultura	★★★★★
Partnerství	★★★★☆
Péče	★★★★★
Bodové hodnocení	915,5 bodu
Celkové hodnocení	★★★★★

Střípky z domova

Kvetoucí zahrada přivítala jaro

Rožmitál pod Třemšínem – Kromě stavebních úprav a rekonstrukce budov u nás loni prošla proměnou i zahrada před

budovou domova. Vybudovaly se nové chodníky vhodné pro vozíčkáře i chodítka, přibily lavičky a také herní prvky, které zaujmou seniory i dětské návštěvníky. Výrazným prvkem je zurčící fontánka, na jejíž realizaci a vytvoření některých částí se podíleli i naši klienti spolu s terapeutkami. V zahradě byly zasazeny nové stromy, keře a květiny. Zahrada je koncipována tak, aby v ní po celý rok něco kvetlo, vonělo, prostě aby působila na smysly svých návštěvníků. K dokončení zahrady došlo na podzim, kdy však rostliny už nekvetly a tráva se stačila sotva zazelenat. Proto si nyní užíváme jaro plné barev a vůní. Kvetou jarní květiny, začínají kvést třešně, ze země vylézají pivoňky a probouzejí se i další rostliny, které nás teprve překvapí. Všem nám dělá radost, když přijíždějí rodiny a známí našich klientů a chválí nás, jaké to máme hezké. Zveme všechny na naši zahradu, aby si ji prohlédli a poseděli v ní.

*Bc. Markéta Michálková,
Centrum Rožmitál pod Třemšínem*

Missis senior 2019

Haviřov – Letošní téma soutěže Missis senior znělo jasné: „Žena mnoha tváří“. Přihlásilo se 7 statečných z okolních domovů. Odbornou porotu tvořili tři muži a jedna žena, jako hudební doprovod bylo již tradičně přítomno Duo DiskoRej Jiřího Mazánka. Soutěž moderovaly aktivizační pracovnice Nikol jako žena s andělskou tváří a Iva jako temnější strana ženy. Soutěž měla klasicky tři disciplíny – představení, vědomostní soutěž a módní přehlídku.

Vědomostní soutěži prošly seniorky jako mávnutím proutkem. Pak přišla na řadu módní přehlídka – přednesy básní, scénka z krejčovské dílny ... Bronzová skončila paní Ludmila Mlčochová ze střediska Luna, stříbrná byla paní Irena Šenkýřová ze Sociálních služeb města Haviřova, zlatou příčku obsadila paní Pěvuška Klemešová z CSS Český Těšín. O Missis sympatie, kterou se stala Ludmila Otavová, hlasovali diváci. Děkujeme uživatelkám, které se účastnily, divákům, aktivizačním pracovnícím i všem ostatním, kteří nám pomohli s přípravou, i sponzorům za krásné věcné dary.

*Nikol Přečková, aktivizační pracovnice
DS Haviřov – Helios*

Čtení sluší každému

Vítkov – Kniha je přítel, studnice vědění a moudrosti, tak jednoduše by popsali naši uživatelé knihu, nedílnou součást jejich života. Proto jsme měsíc březen věnovali knihám a všemu, co se k nim váže. Týden

čtení jsme jednoduše nazvali „čtení sluší každému“. A předčítat může opravdu každý, kdo má chuť a zájem. Je to například naše šikovná knihovnice, zaměstnanci městského úřadu, děti ze základní školy, naši zaměstnanci a v neposlední řadě i občané našeho městečka. Zvolený repertoár byl různorodý: krátké příběhy, básně, kriminální zápletky, humorné příběhy psané třeba i v nářečí nebo pohádky. Předčítání bylo opravdu velmi přínosné a zajímavé. Další dny v tomto měsíci knihy patřily trénování paměti a besedám o knihách a tvorbě z knih. Blížící se velikonoční svátky nás inspirovaly k výrobě slepiček, a to ze starých, už vyřazených knih.

*Ludmila Grossmanová,
aktivizační pracovnice, Domov Vítkov, p. o.*

Světový den Downova syndromu

Černá Hora – U příležitosti Světového dne Downova syndromu se dne 21. března v našem Domově pro seniory již poněkoli-kátě sešly děti s Downovým syndromem ze spolku Agility Ráječko a jejich kamarádi ze škol v Černé Hoře, Boskovicích a Blansku. Symbolem akce byly nesourodé barevné

ponožky, podle trizomie 21. chromozomu, který svým tvarem připomíná ponožky. Ukázky práce s dravými ptáky předvedl sokolník Milan Straka. Překvapením pro děti byl lipický kůň Conversano VI. s jezdky Alexandrou Zajíčkovou, která předvedla jízdu ve stylu španělské školy. Koně i dravce si mohli klienti Domova pro seniory sami pohladit. Ve vestibulu domova byla k vidění ukázka výroby proutěných košíků, v aktivizační místnosti Duha na děti čekalo malování technikou Jiřího Šedého, šití polštářků, tkaní na stavu a hry. Návštěvníci také mohli získat informace o dětech s Downovým syndromem. Děkujeme všem za návštěvu, bylo to příjemné propojení generací a milé oživení dne, které zanechalo úsměvy na tvářích.

*JUDr. Olga Darmovzalová, Agility Ráječko, z. s.,
Mgr. Kateřina Gábrová, sociální pracovnice, Domov
pro seniory Černá Hora, p. o.*

Uklidme Česko v podání našich klientů

Břežany – Ne, nebyla to akce „Uklidme Česko“. Byla to běžná dubnová vycházka s našimi klienty denního stacionáře na zámku v Břežanech. Z procházky jsme se vrátili s pytlek odpadků. A jak to vše začalo? To jsme si tak s kluky ze stacionáře vyšli na vycházku a jeden z klientů sám od sebe začal sbírat plechovky a igelity. Při další vycházce jsme si vzali igelitovou tašku a zase byla plná. Když si vezmeme dvě tašky, tak naplníme dvě tašky, když vezmeme pytel, tak naplníme pytel. Na základě těchto zážitků jsme začali s klienty mluvit o třídění odpadu. Vytvořili jsme si tabuli na tříděný odpad a začali jsme se více zajímat o přírodu, rostliny, zvířátka a zdravou stravu. Máme novou bylinkovou zahrádku, bylinky sušíme, používáme je k vaření a letos poprvé nabídneme ke koupi na Duhovém

Střípky z domova

dni bylinkové sirupy. Na zahradě budujeme hmyzí domeček. Cíl ochraňovat naši planetu klienty velmi naplňuje, protože moc rádi pomáhají. Znamená to, že akce „Uklidme Česko“ je pro nás trvalá a na vycházku vyrážíme už jen s pytlek na odpadky. Chceme se totiž dívat na krásnou přírodu, a ne na igelity, pneumatiky či plechovky!

Klienti denního stacionáře Břežany, aktivizační pracovnice

Veletrh neziskových organizací

Nový Hrozenkov – V pondělí 8. dubna se v Novém Hrozenkově konal veletrh neziskových organizací, na kterém se prezentovalo 12 subjektů ze sociální oblasti. Zahájily jej starostka městyse Nový Hrozenkov Stanislava Špruncová, místostarostka Vsetína Simona Hlaváčová a ředitelka Charity Nový Hrozenkov Danuše Martinková. Návštěvníci mohli získat informace o jednotlivých službách, které mohou člověku v případě nečekaných životních situací pomoci. Školáci si mohli zkusit, jak se žije lidem s různým postižením. „Bylo to hrozně obtížné vytlačit kamarádku na vozíčku do autobusu, i když bezbariérového. Při

vystupování nám už musel pomoci vyškolený asistent,“ popisuje dojmy Anička z hrozenkovské ZŠ. Obtížná byla také simulace zrakových vad, kdy si děti musely zavázat oči a s bílou hůlkou se dopravit do určitého místa. Dobrou náladu přivezla pětice asistenčních psů, terapeuti vysvětlovali a předváděli léčebný kontakt psa a člověka. Odpoledne se konala talk show známého lanškrounského děkana Zbigniewa Czendlika. „Děkuji všem, kteří se na veletrhu podíleli, a moc si vážím každého zaměstnance v této oblasti a jeho práce,“ byla slova uznání místostarostky města Vsetína.

Ludmila Brousilová, PR manager, Charita Nový Hrozenkov

Velikonoční tvoření

Kyjov – Ve čtvrtek 4. dubna se v prostorách jídelny sešli při společném velikonočním tvoření uživatelé denního stacionáře, sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, azylového domu a obyvatelé Kyjova. Cílem setkání bylo vytvořit si pěknou

velikonoční dekoraci, ale také vyzdobit společné prostory Centra a v neposlední řadě propojit a podpořit společnou mezi-

generační komunikaci. Letos jsme upřednostnili především přírodní materiály, vyráběli jsme věnečky z březového proutí; ty každý ozdobil drobnými doplňky nebo ručně šitými kytičkami, které pro všechny ušily maminky z azylového domu. Dalším zajímavým a originálním velikonočním nápadem byla rukodělná výroba košíčku z dřevěného výřezu, do něhož se poté plétaly vrbové proutky. Do hotového košíčku si každý mohl usadit vajíčko či kuřátko. Při společném tvoření si účastníci nejen vzájemně pomáhali, ale také předávali své zkušenosti a dovednosti. Ti starší zavzpomínali, jak velikonoční tradice a přípravy probíhaly dříve, kdy se nedalo vše koupit a lidé si museli mnoho věcí sami vyrobit. Celé odpoledne probíhalo v poklidném duchu vzájemné spolupráce a těšení se na velikonoční svátky.

Jitka Obrová, sociální pracovnice Centra sociálních služeb, p. o. města Kyjova

Uklidme svět – Uklidme Česko ve Víceměřicích

Víceměřice – Tato akce probíhá již několikrát rok a má především za cíl poučit širokou veřejnost skrze vlastní zážitek o závažnosti problému černých skládek a odpadu v přírodě. V letošním roce oficiální datum připadl na 6. dubna. My jsme chtěli tuto akci také podpořit, a proto jsme se 8. dubna vydali na jarní úklid blízkého okolí našeho Domova. Počasí nám přálo, byla to příjemná procházka spojená s dobrým skutkem. Na závěr jsme si opekli špekáčky a po krátkém posezení jsme se rozloučili.

Mgr. Felipe Sánchez López, MBA, Domov u rybníka Víceměřice

Masopust

Česká Třebová – V pátek 1. března ožil Domov pro seniory masopustním veselím. Rej masek prošel Domovem, na každém patře se pro uživatele konalo představení. Masopustní říkadla střídaly veselé lidové melodie, které s harmonikou doprovázela Radka Mikulecká. Poté se průvod přesunul na pokoje uživatelů, kteří jsou ze zdravotních důvodů upoutáni na lůžko. Tam proběhlo sice kratší, ale neméně zábavné vystoupení. Ráda bych poděkovala všem účinkujícím, kteří se na programu podíleli, v čele s předsedkyní spolku Za jeden pro-

vaz Annou Borkovou. Jsem velice ráda, že se tento záměr podařilo dotáhnout do tak podařeného konce.

Helena Mechlová, DiS., aktivizační pracovnice Domova pro seniory, Česká Třebová

Rolnické dny

Soběslav – Od 4. do 12. dubna pořádala Diakonie Rolníka v 11 městech Jihočeského kraje 18. ročník veřejné sbírky Rolnické dny. Výsledkem je druhý nejvyšší

výtěžek za 18 let pořádání sbírky. Lidé do zapečetěných kasiček přispěli krásnou částkou 226 224 Kč, což je o 34 tisíc Kč více než loni. Máme z toho velkou radost, výtěžek letošního ročníku bude použit na rekonstrukci nových prostor tábořské pobočky. Rolníka tak bude schopná nabídnout své služby více dospělým lidem s mentálním a kombinovaným postižením. Díky sbírce máme zhruba 1/6 částky potřebné na pokrytí celkových nákladů rekonstrukce.

Ludmila Pokorná, vedoucí fundraisingu, Diakonie ČCE – středisko Rolníka Soběslav

Správná volba, která Vám usnadní práci

Jednorázové produkty **Vala**® Vám ušetří
náklady i čas spojené s péčí o klienty

Co nabízejí produktové řady Vala®

- Clean** měkké žínky k hygieně klientů
- Fit** ochranné bryndáky
- Comfort** víceúčelové utěrky